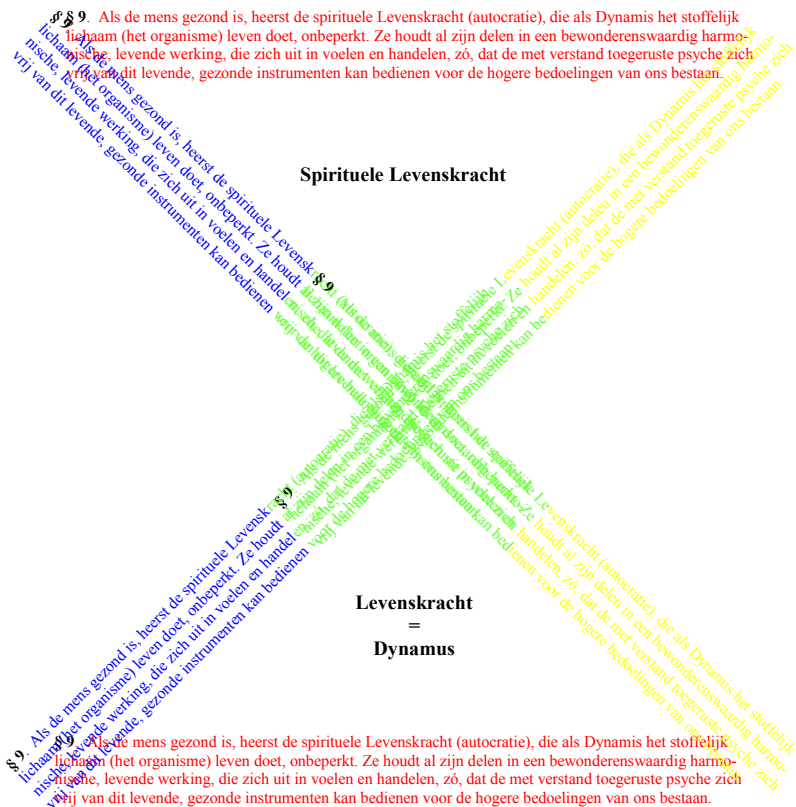

De Dynamus

Afstudeerscriptie van Ben Bongers
Hogeschool voor Natuurgeneeswijzen Arnhem mei 2006

Onderzoek naar het wezen van de Dynamus.

Onderzoek naar het wezen van de Dynamus.

Tijdens de opleiding werd ik geconfronteerd met het begrip Dynamus.

Met deze scriptie ga ik proberen dit fenomeen uit te werken.

Als eerste met hetgeen Dr. Christian Friedrich Samuel Hahnemann in zijn manuscript, voor de zesde editie, van het Organon der Geneeskunst over de Dynamus had geschreven. Dr. Richard Haehl geeft pas in 1921 de zesde editie uit in boekvorm.

Wat zegt Hahnemann eigenlijk, ik probeer er een eigen interpretatie van te geven.

En over deze paragrafen heb ik de werken van:

Friedrich Husemann, Ernst Marti en Victor Bott heen gelegd en dit weer teruggekoppeld naar het werk van Hahnemann.

Aan het eind van § 9. breng ik mijn eigen inzicht verder in en werk dit inzicht verder uit.

Hierna een onderzoek in een door mij aangedragen casus, waar ik probeer de verworven inzichten te kunnen verduidelijken.

Als laatste enige filosofische denkbeelden die in mij leven.

Begeleider: Alfons Vandeursen
Docent Therapeutische Vorming

Colofon

© 2006 Ben Bongers – uitgave in eigen beheer.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en of openbaar gemaakt worden door middel van druk of fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

Afstudeerscriptie Klassieke Homeopathie
Hogeschool voor Natuurgeneeswijzen Arnhem (H.V.N.A.)
Ben Bongers
Heveadorp juni 2006

INHOUDSOPGAVE:

VOORWOORD	3
INLEIDING	4

EERSTE DEEL

WAT SCHRIJFT DR. SAMUEL HAHNEMANN
OVER DYNAMUS?

EERST MIJN EIGEN VERTALING

EN WAT ZEGGEN FRIEDRICH HUSEMANN,
ERNST MARTI EN VICTOR BOTT HIERVAN.

§ 9 ORGANON DER GENEESKUNST	7
§ 10 ORGANON DER GENEESKUNST	27
VICTOR BOTT 32
FRIEDRICH HUSEMANN 37
ERNST MARTI 42
§ 11 ORGANON DER GENEESKUNST	47
§ 12 ORAGNON DER GENEESKUNST	55
§ 13 ORAGNON DER GENEESKUNST	58
§ 14 ORAGNON DER GENEESKUNST	59
§ 15 ORAGNON DER GENEESKUNST	61
§ 16 ORAGNON DER GENEESKUNST	64

TWEEDE DEEL

DE DOOR MIJ AANGEDRAGEN CASUS
OM DE VERWORVEN INZICHTEN
TE VERDUIDELIJKEN

DE CASUS	71
DE UITWERKING VAN DE CASUS	77

DERDE DEEL

ENIGE FILOSOFISCHE DENKBEELDEN
DIE IN MIJ LEVEN

HET BEGIN EN EIND?	84
---------------------------	-------	----

CONCLUSIE	93
------------------	-------	----

LITERATUURLIJST	96
------------------------	-------	----

ORIGINELE DUITSE TEKST VAN HAHNEMANN TER AFSLUITING.
(§ 9. t/m § 16.)

VOORWOORD

Door omstandigheden heb ik deze scriptie al een aantal keren geschreven en Paul Albers, docent klassieke Homeopathie, kon er zijn goedkeuring niet aan geven. Voor die afwijzing wil ik hem bedanken daar het me gebracht heeft tot deze scriptie. De voorgaande versies brachten me niet het gewenste resultaat, deze delen waren nog niet met voldoende inzicht “bekrachtigd” door mij. Wat er wel gebeurde was dat ik me steeds verder en dieper ging inleven in de door mij al onderzochte lectuur, en er meer lectuur aan toevoegde om grip op de Dynamus te krijgen. Het resultaat dat nu verschenen is, is voor een deel opgebouwd uit de voorgaande delen, is hopelijk nu wel “bekrachtigd” door mij.

Eigenlijk is het vergelijkbaar met de Dynamus die ook “zijn” delen bekrachtigt en doet samenvloeien tot een geheel dat zichtbaar is geworden hier op aarde.

Zo ook mijn scriptie.

Ik realiseer me wel terdege dat dit niet een statisch blijvend inzicht is en dat het in de loop van de tijd door nieuwe inzichten kan veranderen en bijgesteld kan worden. Maar deze scriptie laat u zien hoe ik er nu tegenaan kijk.

Ook ben ik me ervan bewust dat dit onderwerp zeer breed en ingewikkeld is. En door mij niet makkelijk op papier gezet kon worden. Aanvoelen kon ik het wel maar onder woorden brengen is een tweede. Wat neem ik wel en wat neem ik niet om dit onderwerp leesbaar en begrijpbaar te houden, zodat ik niet verzand in een woordenbrij die steeds dikker en onoverzichtelijker wordt voor u, de lezer. Gelukkig ben ik hierbij door Alfons Vandeursen geholpen, om er wat meer structuur in te brengen, waar ik hem zeer dankbaar voor ben.

Als kind heb ik me al afgevraagd, wat zit er achter die sterren, waar houdt het heelal op, wat houdt het op zijn plaats, hoe is het leven hier op aarde ontstaan, waar is het leven vandaan gekomen? Niet dat ik op al die vragen nu een antwoord heb, maar in het laatste deel van deze scriptie wil ik u toch meenemen naar mijn filosofische denkbeelden hierover.

Terugkijkend op mijn studie tijd op de H.V.N.A., zie ik dat er in mij een geheel andere kijk op het leven gevormd is, een kijk die veel breder is geworden, maar bovenal dynamisch.

Het hele team docenten, met de ondersteunende taken van Lisa en Tom, wil ik daarvoor hartelijk bedanken alsook voor al mijn andere inzichten en verworvenheden die ik er opgedaan heb.

Verder wil ik al die mensen bedanken die mij ondersteund hebben waardoor deze scriptie nu een feit is geworden.

Ik heb getracht de scriptie voor iedereen leesbaar te houden en niet alleen voor de ingewijden onder ons, zodat het voor sommigen van u duidelijk kan gaan worden wat ik bedoel met het fenomeen Dynamus .

Ben Bongers
Juni 2006

INLEIDING

In het eerste jaar van de H.V.N.A. werd ik opmerkzaam gemaakt op het bestaan van de dynamus oftewel levenskracht; sindsdien heeft het me niet meer losgelaten. In een Homeopathies van Rini Storm gaf hij ons de opdracht mee om ons een beeld te vormen en op te schrijven wat ziekte is, wat is gezondheid en wat is genezen. Door deze opdracht werd ik me bewust van de grote rol van de Dynamus.

Tijdens het 2de jaar H.V.N.A. had ik al het idee dat onze ogen er iets mee te maken hadden. De eenheid die ze met zijn tweeën hadden, links-rechts, emotioneel-rationeel, vrouw-man, gevat in een mens, om datgene wat er binnen mag komen of niet, links of rechts of bij beide, aan indrukken, aan licht, aan..... wat er in de kosmos nog meer is.

Bij de dood zijn de ogen gebroken en kan er geen licht, indrukken of wat dan ook meer naar binnen vallen. Het is een soort poort, aardse poort, het hier en nu.

Aan het einde van het 2de jaar H.V.N.A. komt mijn moeder te overlijden aan kanker. Wat was nu die dynamus vroeg ik me af, wat deed of deed het niet en waarom zo? Wat is het verschil tussen leven en dood, tussen zus of zo leven en zus of zo doodgaan en wat heeft die dynamus daar mee te maken, of niet.

Aan het einde van mijn 3de jaar H.V.N.A. werd mijn toenmalige collega vermoord, nadat ze door homeopathie weer op haar goede weg zat, ze begon weer te genieten van het leven, iets wat haar man niet kon aanzien en besloot er een einde aan te maken, voor hen beiden, maar zij overleed en hij bleef in leven. Wat gebeurde er hier, wat was hier rechtvaardig en wat heeft die dynamus hier mee te maken? Allemaal vragen, en nog veel meer wat nu te ver voert om ze hier op te schrijven, waar geen antwoord op gegeven kon worden. Moet er voor alles een antwoord zijn? Neen, maar enig inzicht zou wel wenselijk zijn.

Allemaal feiten waar we niks verder mee komen alleen dat het zo gebeurde, en keer op keer weer gebeurt.

Maar waarom dan zo en niet anders, wat is onze bedoeling hier op aarde, wat kunnen we eruit leren?

En zo langzamerhand begon ik allerlei vragen te stellen en sommige meende ik een antwoord te hebben. Maar klopte dat wel en hoe zit het nu eigenlijk. Een aantal van die vragen en gedachten-gangen zal ik nu aangeven.

Hoe komen we aan onze levenskracht, tijdens de bevruchting, via de baarmoeder, de placenta, en hoe zit dat met I.V.F.?

Wat heeft allemaal levenskracht?

Waar herken je levenskracht aan?

Wat is het verschil tussen dood en leven, leven – dood = levenskracht?

Levenskracht heeft ook met de elementen: aarde, lucht, water en vuur te maken.

Is levenskracht astraal, etherisch, of beide of geen van beide?

Wat is water, te vergelijken met het bloed, met daarin opgeloste stoffen, bestaat er steriel water en heeft dat nog levenskracht?

Pars pro toto, elk deel weerspiegelt het geheel met daarin de levenskracht?

Hebben kunststoffen een dynamus, in 2012 zouden die vergaan?

Zit er in dood hout nog een dynamus? Carbo vegetabilis? En in beenderen? Carbo animalis?

Wanneer is iets dood?

Kanker die gepotentieerd wordt tot Carsinosinum heeft dat een dynamus?

Elektriciteit heeft die een dynamus, trilling, beweging.

Planten zijn omgekeerd aan dier en mens, ze hebben CO₂ nodig via de bladeren en via de wortel water en stikstof; heeft de aarde ook een dynamus? De bouwstenen van waaruit iets is opgebouwd, materie, wat hier op aarde thuis hoort blijft dat zijn kracht, eigenschappen, behouden?

Levenskracht heeft ook met licht te maken.

Wat is er zoal bekend over de dynamus?

De mens is rechtop gaan lopen en heeft zich verder kunnen ontwikkelen tot wat we nu zijn, al eeuwen lang is de mens zoals hij nu is met organen enz.. alleen het bewustzijn is veranderd van mythologisch, naar ontologisch, naar functioneel naar.....?

Mensen hebben vuur leren gebruiken om er ijzer mee te maken, glas te maken en electriciteit mee op te wekken.

Door de eeuwen heen al hebben we gebruik gemaakt van de natuur om ons heen om weer beter te worden als we ziek waren.

Wind, trilling, beweging, temperatuur, is overal op aarde zoals ons bloed zich overal in ons lichaam begeeft.

Licht is, volgens mij, heel belangrijk en geeft een bijzondere voeding aan ons. Het licht dat de plant gebruikt heeft voor het omzetten van zijn opgenomen stoffen tot zijn eigen stoffen. Door het licht is het leven op aarde mogelijk. De dynamus heeft licht nodig.

Als er voldoende te eten is voor de mens zodat hij zich daar geen zorgen om hoeft te maken, is er meer bewustzijn mogelijk, is hij vrijer.

Tijd is niet belangrijk, wel de ontwikkeling om tot iets te komen zoals het gewas om te groeien tot iets volwaardigs, gestuurd door de dynamus of bij ons als mens door ons bewustzijn; zit er in ons bewustzijn ook dynamus?

Ik denk dat er geen toeval bestaat maar dat alles beheerst en bestuurd wordt door de Dynamus.

Allemaal vragen die ik op de een of andere manier zou willen beantwoorden. Maar hoe?

Toen ben ik maar ergens begonnen en wel met de “zoektocht naar het wezen van de Dynamus”. Door diverse lectuur heb ik me heen geworsteld om erachter te komen wat die Dynamus is. Hoe kan ik die gaan begrijpen? Wat laten die symptomen die in een zieke mens tot uiting komen me zien, welk beeld laat de Dynamus me hierdoor zien?

Hoe kan ik de mensen die mijn hulp inroepen beter gaan begrijpen? Hoe kan ik de geneesmiddelen gaan begrijpen? Hoe leer ik de geneesmiddelbeelden op te bouwen uit de losse symptomen?

Na vele uren werk kom ik er achter dat de werkwijze van de antroposofie, die gestoeld is op het werk van Rudolf Steiner hier een antwoord op kan gaan geven. Door de wezensdelen toe te passen krijg ik zicht op al die processen, gaat het een geheel vormen, wordt het hanteerbaar voor mij.

Het is eigenlijk verbazingwekkend hoe Samuel Hahnemann in § 9. in twee zinnen de wezensdelen beschrijft. Hij had er alleen nog geen weet van, daar Steiner later leefde, en Steiner moet haast op het werk van Hahnemann voortgeborduurd hebben, zo nauw sluiten ze op elkaar aan.

In deze scriptie ga ik een aantal paragrafen van Hahnemann uitwerken zodat duidelijk gaat worden dat het werk van Hahnemann het werk van Steiner niet uitsluit en andersom.

Ook Hahnemann heeft kennis moeten hebben van het werk van andere grootheden die voor hem leefden. Zoals Hypocrates (460-377 v. chr.), Plato (427-377 v. chr.), Aristoteles (384-322 v. chr.) en anderen grootheden.

Ook Goethe (1749-1832) herkende in Hahnemann al een groot man; hij is ooit door Hahnemann behandeld met homeopathie en sprak toen grote bewondering uit voor het werk en het inzicht dat Hahnemann in die tijd al had.

Hahnemann (10-04-1755 – 02-07-1843) was zijn tijd ver vooruit met zijn denken en het onophoudelijk blijven volgen van wat hij waarnam en daar weer denkend op voortborduurde.

Zo kwam hij tot zijn Organon Der Geneeskunst, de verwoording van een nieuwe geneeskunst, de Homeopathie. Een aantal edities, van het Organon Der Geneeskunst, heeft Hahnemann geschreven. De zesde editie hanteer ik, een Nederlandse vertaling van O.E.A. Goetze, derde druk 1996. Nadat ik de scriptie klaar had wilde ik toch weten wat het Duitse woord voor Dynamis was. Tot mijn verbazing was dat ook Dynamis, ik dacht dat het Dynamus zou zijn.

Hierdoor kreeg ik ook de originele Duitse tekst onder ogen en deze bleek net even anders te zijn als de Nederlandse vertaling. Mijn betoog was niet meer kloppend met de Duitse (originele tekst) en ik besloot om de scriptie te herschrijven. Van § 9. en § 10. heb ik ook de originele (Duitse) tekst van Dr. Richard Haehl opgenomen. Achterin de scriptie heb ik de Duitse tekst van § 9. t/m § 16. toegevoegd. In het Organon Der Geneeskunst wordt over de Dynamis gesp-

roken, zowel in het originele Duits als in de Nederlandse vertaling. Terwijl in het algemeen over de Dynamus wordt gesproken. Met beide wordt hetzelfde bedoeld.

Door de tijdsdruk ben ik er niet meer aan toe gekomen de herhalingen die er hier en daar inzitten te verwijderen. Dit zal ik op een later tijdstip alsnog gaan doen.

Door het inzicht van de antroposofie (grondlegger Rudolf Steiner, 1861 – 1925) toe te passen op een aantal paragrafen van het Organon Der Geneeskunst (Hahnemann) krijg ik meer zicht en inzicht in de Homeopathie.

Door het inzicht in het geheel kan ik verder, kan ik gaan ontkiemen en groeien. Door voort te borduren op het werk dat er al is gedaan door mensen voor mij (ik had dit wiel niet kunnen uitvinden); wel kan ik mijn sturing geven aan de vooruitgang van het geheel van het aardse, overeenkomstig mijn inzicht, zoals de Dynamus sturing geeft aan elke mens om te kunnen leven op aarde.

De mensheid evolueert door, er komt telkens meer bewustzijn op aarde en hopelijk ook meer bewustzijn in de mensen om bewust met onze aarde om te gaan. Zodat de chaos die nu steeds heviger wordt op aarde een halt toegeroepen kan worden. Wij als mensen moeten ons inzetten voor de vooruitgang en niet voor de al in gang gezette achteruitgang.

De symptomen van de zieke moge we gaan begrijpen en zo ook de symptomen van de zieke wereld om deze met elkaar, met onze levenskracht te overwinnen voor een gezonde mens en een in balans zijnde samenleving. Homeopathie kan de levenskracht ondersteuning geven, mits goed toegepast.

Alles wat de mensheid om zich heen heeft gemaakt, leeft ook in de mens zelf, ons huis – onze huid, constructies – onze botten, een nijptang – onze duim met zijn vingers, een kniptang – onze snijtanden, de telefoon – ons zenuwgestel, computers – onze hersenen, oorlogen en conflicten – ontstekingen, chaos in de wereld – kanker bij de mensen, enz.. Wij hebben onze wereld vorm gegeven, zoals we onszelf vorm hebben gegeven, en zie om ons heen wat we ervan terecht gebracht hebben met z'n allen.

De mensen van nu hebben de verantwoordelijkheid om datgene te doen wat in hun vermogen ligt zodat onze nazaten voor de evolutie van de mensheid kunnen zorg dragen.

Ik hoop dat degenen die deze scriptie lezen er hun voordeel mee kunnen doen, zodat we met z'n allen vooruitgang kunnen boeken hier op aarde, in plaats van de steeds groter wordende chaos zijn gang te laten gaan.

EERSTE DEEL

Als eerste vermeld ik de originele tekst van § 9. (in het Duits) en dan de Nederlandse versie van § 9. van Hahnemann uit zijn boek Organon Der Geneeskunst. Hierna geef ik mijn eigen inzicht over deze paragraaf. Dan de uitleg over de wezensdelen. Na deze uitleg ga ik opnieuw terug naar § 9. met de kennis van de wezensdelen. Met mijn hernieuwde inzicht sluit ik § 9. af. Met dit inzicht ga ik § 10. lezen en uitleggen. Ter verduidelijking dan de meest overeenkomende stukken van Bott, Husemann en van Marti, over de eerste twee paragrafen. Hierna werk ik § 11, 12, 13, 14, 15 en 16 uit.

1. § 9 ORGANON DER GENEESKUNST

De originele Duitse tekst luidt:

§ 9

Im gesunden Zustande des Menschen waltet die geistartige, als Dynamis den materiellen Körper (Organism) belebende Lebenskraft (Autokratie) unumschränkt und hält alle seine Theile in bewundernswürdig harmonischem Lebensgange in Gefühlen und Thätigkeiten, so daß unser inwohnende, vernünftige Geist sich dieses lebendigen, gesunden Werkzeugs frei zu dem höhern Zwecke unsers Daseins bedienen kann.

De Nederlandse vertaling hiervan luidt:

§ 9. Als de mens gezond is heerst de spirituele levenskracht (autocratie), die als Dynamis het stoffelijke lichaam (het organisme) leven doet, onbeperkt. Ze houdt al zijn delen in een bewonderenswaardig harmonische, levende werking, die zich uit in voelen en handelen, zó, dat de met verstand toegeruste psyche zich vrij van dit levende, gezonde instrument kan bedienen voor de hogere bedoelingen van ons bestaan.

MIJN INTERPRETATIE VAN § 9

Als eerste een soort vertaling, voor mezelf, om de tekst beter te kunnen begrijpen.

Als er een ritmisch evenwicht tussen de onderpool en de bovenpool is, heerst de geestelijke (onstoffelijke) alles doordringende en vormende kracht, inwendig (het is een zelfbesturend en zelfregulerend mechanisme, het is de Dynamus, levenskracht), die als schakel, regelaar het geheel van het aardse lichaam leven doet, alsmaar door. Deze levenskracht, deze Dynamus houdt al zijn delen in een bewonderenswaardige harmonie, stemt ze op elkaar af, laat ze samenleven, samenwerken, wat zich uit in voelen en handelen, van binnen en buiten. Zó, dat de geestes-ziel die met verstand is uitgerust zich vrij van dit levende, in balans zijnde lichaam kan bewegen, hier op aarde kan zijn voor de ontwikkeling van zijn geestes-ziel.

Wat me opvalt is dat Hahnemann in twee zinnen heel veel zegt.

In de eerste zin zegt hij: als de mens gezond is, heerst de spirituele levenskracht (autocratie). Autocratie is zelfbesturend en zelfregulerend, wat wil zeggen onafhankelijk.

Het woord onbeperkt voegt hij hieraan toe: de spirituele levenskracht is eeuwigdurend, dus voor onze geboorte is deze kracht er al en na onze aardse dood gaat deze kracht verder, onbeperkt.

Het stoffelijk lichaam dat door de spirituele levenskracht het leven krijgt.

Er daalt een kracht in het stoffelijke neer en samen met het stoffelijke wordt het, het levende lichaam, een organisme. Organisme is: een systematisch samenstel van samenwerkende delen; een bewerkte bouw of bouwsel; een levend wezen. Het menselijk lichaam bezit alle drie de omschrijvingen van een organisme.

In deze eerste zin van § 9 laat Hahnemann als eerste naar voren komen dat er een spirituele levenskracht is, die onbeperkt is, en als tweede dat deze levenskracht het fysieke lichaam laat verschijnen en doet leven; een organisme is hierdoor ontstaan.

De levenskracht daalt in het stoffelijke neer en laat het leven erin ontstaan, net zoals in de plant, of bij de dieren en ook bij de mens.

In de tweede zin van § 9 houdt de Dynamis al zijn delen in een levende werking.

Uit die levende werking kunnen al zijn delen een eenheid vormen en leven.

Het leven uit zich in voelen en handelen.

Het is de psyche die zich uit in voelen en handelen. Het Griekse woord van psyche = psuchè wat is: adem, levensbeginsel, leven, ziel, geest, en gemoed. Het is de binnenruimte, de verinnerlijking, onze ziel, het ritmische deel dat binnen en buiten met elkaar verbindt alsook de onderpool en de bovenpool verbindt (deze begrippen worden verderop in de tekst uitgelegd).

En Hahnemann heeft het over al zijn delen en hiermee zou hij misschien wel eens de wezensdelen (1) kunnen bedoelen. De wezensdelen die al zijn orgaanstelsels aansturen.

En het voelen en handelen zijn dan mogelijk samen de ik-as (de werkende bovenpool) en de zelf-as (de werkende onderpool) die bestaat dan mogelijk uit denken en de wil.

De dynamis is dus mogelijk de ik-organisatie. Deze ik-organisatie kan ik me voorstellen, zoals het etherlichaam bij de plant werkt, als een met het aardse verbonden werkzame kracht waar onze eigen geest doorheen kan werken, zoals bij de plant het beeldkrachtenlichaam in het etherlichaam werkt en uit hen de plant vormt. Zo ontstaat ons aardse beeld, als blauwdruk, van onze geest en ontstaat het menselijk individu. Zowel lichamelijk als in onze ziel als de zich hierin ontwikkelende menselijke geest.

De met verstand toegeruste psyche is het denken dat wij als mensen als geen ander organisme hier op aarde wel kunnen. Met dit denken hebben we ons bevrijd van het lichaam, van het aardse. Het lichaam dat onze geest in staat heeft gesteld om hier op aarde te zijn voor de ontwikkeling van onze geest, de hogere bedoeling van ons bestaan. Onze geest mag “weer” tot ontkieming komen op aarde, mag zich verder gaan ontwikkelen voor de hogere bedoeling van ons bestaan.

Alleen hier op aarde kunnen we ons spiegelen, is die geest herkenbaar geworden, zichtbaar in het lichamelijke en zichtbaar in ons voelen en handelen.

In § 9 legt Hahnemann in twee zinnen mogelijk de wezensdelen uit, alleen met andere woorden.

(1) de wezensdelen.

Als eerste is er de ontwikkeling van het ontstaan van de elementen en de daar aan vastgekoppelde ethersoorten (zie deel drie blz. *Dynamis* 86, daar het hier te ver van ons thema voert); pas dan ontstaan de mineralen.

Al het aardse dat we waar kunnen nemen, al het stoffelijke, is verdicht licht, bewerkt door geestkracht.

Op aarde wordt een blauwdruk gemaakt van wat eerst buiten de aarde was, waar het onstoffelijk, niet zichtbaar, niet tastbaar is. Op aarde krijgt het pas zijn stoffelijke, fysieke verschijning, zijn tastbare en zichtbare vorm.

De universele geestkracht is de drager waarin de krachten werken en tot de aardse verschijning komen in de lichamen (fysiek-lichaam, ether-lichaam, astrale-lichaam en het ik of menselijke geest, ook wel, ik-organisatie genoemd). Deze universele geestkracht is overal, zowel op aarde als daarbuiten.

Al het aardse is er door ontstaan en is ermee doordrongen. De onstoffelijke krachten ondergaan op aarde een verandering, ze nemen een gedaante aan in de stof.

De stof is zelf een verdichting van geestelijke krachten, uit de gevormde stof stijgen krachten op naar de sterren (naar de geestelijk krachten). Dan evolueert de stof tot een proces. Iedere substantie moet dan gezien worden als een rustend proces.

Het mineraal heeft contact met de geestelijke wereld. Door die geestelijke wereld is het zelfs in staat om zichtbaar te worden. Zo heeft alles op aarde een geestelijke inslag.

In de minerale wereld zijn het de geestkrachten die door de sterren en de planeten heen werken en uit de nog onbepaalde mogelijkheden van de ethersoorten (warmte ether, licht ether, klank ether en levens ether) en de elementen (vuur, lucht, water en aarde), de afzonderlijke mineralen doen ontstaan.

De mineralen bezitten voor elk mineraal andere geestkrachten, die afkomstig zijn vanuit de kosmische universele geestkracht, en op aarde omgewerkt tot, voor elk mineraal andere, geestkrachten (eigenschappen).

Als de minerale wereld gevormd is, is het pas mogelijk dat de plantenwereld gaat verschijnen.

Door inwerking van andere kosmische krachten als de universele geestkrachten ontstaan de organismen op aarde.

Een organisme kan alleen maar een heelheid zijn omdat hij in contact met de kosmos staat. Leven kan alleen maar op aarde waarneembaar worden maar de aardse stoffen en krachten zijn niet in staat het voort te brengen. Integendeel, pas dan kan het ontstaan aangezien de zonnekracht voldoende is om tot werkzaamheid te komen.

Waar de zon het sterkst werkt zoals in de tropen, daar zijn ook de levensprocessen het intensiefst. Waar daarentegen de aardse kracht overwegend in het geding komt zoals in de poolgebieden daar moet het leven zwakker worden, ophouden te bestaan. Leven is in zijn wezen (kern) niet van aardse, maar van kosmische oorsprong, het straalt met zijn licht op de aarde neer.

Deze uit de kosmos naar binnen stralende krachten heeft Rudolf Steiner als etherisch omschreven, waarbij hij uitdrukkelijk benadrukt dat hij hier niet het etherbegrip van de natuurkunde bedoelde. In de natuurkunde is de ether een niet-bestaande fictieve middenstof waardoor electromagnetische golven zich kunnen voortplanten.

Deze kosmische etherkrachten hebben een vermogen in zich, welke op aarde zichtbaar worden.

Bij de planten zijn het de etherkrachten die het aardse etherlichaam aansturen.

Het etherlichaam bezit de mogelijkheid, de reeds al gevormde (mineralen), geestelijke stoffen op te nemen en hen uit het aarde-gebied te heffen. Hij kan ze in zijn stofwisseling omvormen, tot eigen stoffen en vanuit zijn eigen stoffen de kosmos tegemoet groeien vanuit de aarde.

Het etherlichaam heeft het vermogen om:

- het leven te geven aan het fysieke (de stof).
- tot stofwisseling te komen.
- tot oppervlaktevergroting te komen.
- te regenereren.
- tot een hoger energie niveau te komen.

Door op de plantenwereld voort te bouwen ontstaat de dierenwereld.

Dit is mogelijk door de inwerking van de universele geestkracht, etherkracht en astrale kracht. Het zijn de astrale krachten die het astrale lichaam van het dier aansturen.

Het astrale lichaam van het dier, dat hoger staat dan het etherlichaam, zorgt voor de verinnerlijking. Het dier krijgt zijn eigen ruimte en komt daarmee los van de aarde en kan zich bewegen.

Hierdoor moet het dier andere eigenschappen verwerven als de plant, om zich aan te passen aan het aardse om te kunnen overleven.

Door het astrale lichaam in samenwerking met het etherlichaam en het fysieke lichaam worden de orgaanstelsels aangelegd van het dier

Afhankelijk van de diersoort worden de stofwisselingsorganen ontwikkeld, het circulatiestelsel, het ademhalingsstelsel, het urinewegstelsel, het zenuwstelsel, het zintuigstelsel, de huid, het hormoonstelsel, het voortplantingsstelsel als ook het bewegingsstelsel. En wel zo ontwikkeld, dat het aan het dier is aangepast, door zijn astrale lichaam

De vrijgekomen etherkrachten uit zijn stofwisselingspool, die vrij komen uit de voeding die het dier tot zich heeft genomen vanuit de plantenwereld en die al de omgevormde geestelijke krachten bezitten, worden nu omgevormd door het astrale lichaam van het dier. De vrijgekomen etherkrachten zorgen nu niet voor de oppervlaktevergroting maar voor het specifieke vermogen van het dier.

De omgevormde vrije etherkrachten worden door het dier gebruikt voor zijn zenuwzintuig-pool, die zorgt voor: oriëntatie, binnen-buiten; voor zijn gevoel (sympathie en antipathie) en het aansturen van zijn bewegingen. Zo kan het dier zich tot de aarde verhouden.

De mens heeft t.o.v. het dier zijn ik-organisatie of menselijke geest die de eronder liggende lichamen kan aansturen. Hierdoor bezit de mens weer andere kwaliteiten dan het dier. De mens bezit dus het fysieke lichaam, etherlichaam, astrale lichaam en zijn ik-organisatie, of menselijke geest. De mens is in staat om de krachten vanuit de kosmos als het ware te ontvangen in zijn organisme en hiermee de aardse stoffen om te vormen tot zijn eigen stoffen. De mens ontvangt de volgende kosmische krachten: de universele geest-kracht, de ether-kracht, de astrale-kracht en de menselijke geest-kracht.

Door zijn stofwisseling (de voeding die de mens tot zich heeft genomen vanuit de plantenwereld en of vanuit de dierenwereld, die de reeds omgevormde geestelijke krachten bezitten) kunnen er etherkrachten vrij komen, die de mens in staat stelt om: zich te oriënteren, binnen-buiten; te voelen, sympathie en antipathie; zich op te richten en te lopen; te spreken; te denken. De niet vrijgekomen etherkrachten worden gebruikt voor de groei en de instandhouding van het lichaam.

Door zijn denken krijgen de kwaliteiten die het dier bezit een andere dimensie, ze worden door het denken omgevormd tot andere kwaliteiten.

Telkens komt er in de universele geestkracht een specifieke kracht bij vanuit de kosmos, de wereld van de sterren en de planeten. Op aarde uit deze kracht zich door tussenkomst van het fysieke lichaam, het etherlichaam, het astrale lichaam en de ik-organisatie (of de menselijke geest). De kosmische krachten, die onstoffelijk zijn, sturen de onstoffelijke krachten op aarde aan die in de wezens leven, welke de aardse lichamen zijn.

Door inwerking van dit onstoffelijke krachtenspel (de kosmische krachten en de aardse krachten) verschijnen op aarde de mineralen, planten, dieren en de mensen tot zichtbare, tastbare wezens.

Uit alle wezens op aarde stijgen de hier op aarde omgevormde onstoffelijke krachten weer op naar de kosmos. Er ontstaat voor elk individuele wezen een gesloten onstoffelijke krachtenkring. Ook voor het mineraal geldt dit.

Het mineraal is kosmisch levend maar aards gezien is het dood daar het geen aards stofwisselingsvermogen heeft; het bezit enkel de onstoffelijke uitwisseling van onstoffelijke krachten. Vanuit de kosmos neerdalend op hem, en zichtbaar geworden in het mineraal, en vanuit het mineraal is die neerdalende kracht omgevormd en stijgt vanuit het mineraal weer terug naar de kosmos.

Uit het voorgaande blijkt dat er zich een langdurig ontwikkelings proces heeft afgespeeld in de vorming van het mineraal tot de mens. Van mineraal naar plant, van plant naar het dier en van het dier naar de mens.

Elk rijk verheft zich t.o.v. het vorige rijk en maakt de eigenschap van het vorige rijk vrij.

Het plantenrijk dat de mineralen (geestkrachten) vrijmaakt van de aarde voor zijn opbouw. Het dierenrijk dat de etherkrachten vrijmaakt voor zijn oriëntatie en beweging.

Het mensenrijk dat de ziel losmaakt van het dier, t.o.v. de aarde en daardoor letterlijk met zijn ziel tussen de aarde en de kosmos komt te staan. Maar er gebeurt nog meer in deze ontwikkeling, in elk rijk apart.

Ik beperk me nu alleen tot de mens, maar in elk rijk is iets dergelijks waar te nemen. We zagen al een ontwikkeling van het vrijkomen van het fysieke (minerale), de etherkracht (groeikracht, oppervlaktevergroting), de astrale kracht (de verinnerlijking, de ziel).

In de mens stuurt zijn ik-organisatie al zijn delen aan. De hierin levende menselijke geest (het individuele ik), maakt ook een ontwikkelingsproces door. Uit het werk van Victor Bott komt het volgende:

* Door het individuele ik wordt er van 0 tot 7 jaar gewerkt aan het fysieke lichaam, en wel op die manier dat het fysieke lichaam overeenstemt met de structuur van ons ik. De oppervlaktevergroting welke de etherkrachten zijn (het wezensdeel van de plant) en daarmee is het kind nog enigszins vast en gebonden, afhankelijk van zijn ouders. Zoals de plant afhankelijk is van de aarde.

Langzaam begint het kind zich op te richten. We zien nu ook veel wilskrachten zich ontwikkelen die het mogelijk maken dat het kind zich daadwerkelijk opricht en gaat lopen, spreken en denken.

Rond de drie jaar komt zijn ik tevoorschijn als hij zichzelf als ik benoemt; het ik is nu verbonden met de zenuwzintuigpool. In de eerste zeven jaar heeft het kind, met uitzondering van zijn melktanden en zenuwweefsel, zijn lichamelijke substantie geheel vernieuwd (om de zeven jaar vernieuwt de 'hele' lichamelijke substantie zich tot het achtentwintigste jaar). Het kind heeft zich een eigen lichaam opgebouwd en de verhouding tussen hoofd en ledematen zijn al beter op elkaar afgestemd.

Met het tandenwisselen wordt het etherlichaam van deze individuele ik geboren. Voorheen was het etherlichaam nog verbonden aan de universele ether, zoals het fysieke lichaam tijdens de zwangerschap nog aan de moeder was verbonden.

Van 7 tot 14 beschikt het kind over zijn eigen etherlichaam. Bij de geboorte wordt het fysieke lichaam geboren en met de tandenwisseling het etherlichaam. Er komt nu een deel van de etherkrachten vrij (het andere deel blijft de groei en vernieuwing verzorgen), het vrije deel kan gebruikt gaan worden voor het denken, de herinnering, de voorstelling en de samenhang van de begrippen. Hierdoor krijgt het kind een grotere vrijheid t.o.v. zijn buiten-wereld. Zoals het dier een grotere vrijheid kreeg t.o.v. de plant door de vrijgekomen etherkrachten om te vormen tot oriëntatie, gevoel en aansturing van zijn bewegingen.

Het gevoelsleven kan zich nu gaan ontwikkelen van 7 tot 14 jaar. Zijn zieleven is een afwisseling tussen sympathie en antipathie, een ritme. De vrijgekomen etherkrachten worden nu door het astrale lichaam (het wezensdeel van het dier) heen geleid. Het gevoel is een wisselende beweging van dat wat zintuigelijk wordt waargenomen en tot uitdrukking wordt gebracht door de beweging van de ledematen.

Het astrale lichaam houdt de hoofdpool en de bewegingspool in evenwicht. De eerste zeven jaar is het kind nog objectief verbonden met zijn omgeving. Van 7 tot 14 jaar wordt het kind door zijn verinnerlijking als subject betrokken (het kind verbindt zich persoonlijk met zijn omgeving), zijn sociale gevoel wordt ontwikkeld.

Rond de negen jaar wordt het individuele ik nauwer met de stofwisseling gebonden; rond het derde jaar had het individuele ik zich met de zenuwzintuigpool verbonden. Na de binding van het individuele ik met de stofwisseling worden de bewegingen bewuster.

In de periode van 7 tot 14 jaar heeft het astrale lichaam diepe veranderingen teweeg gebracht, een rijping die leidt tot de puberteit. Niet alleen de stemwisseling maar een metamorfose van het gehele organisme vindt plaats.

De verschillen tussen jongens en meisjes worden zichtbaar.

De etherkrachten bij de meisjes werken intensiever t.o.v. de jongens waar meer de astrale krachten gaan overheersen. De meisjes gaan meer ronde vormen krijgen, hun stem zakt een noot.

De jongens krijgen hoekiger vormen, hun stem zakt een octaaf en ze krijgen een buikademhaling; jongens incarneren dieper dan de meisjes, doordat hun astrale lichaam dóór de zenuwzintuigpool dieper in het organisme daalt. Rond de 14 jaar wordt het astrale lichaam geboren.

De periode van 14 tot 21 jaar staat het vrijgekomen deel van het astrale lichaam tot hun beschikking. De mate van incarnatie bepaalt hoe er met deze nieuwe krachten omgegaan wordt. Bij het zich ontwikkelende meisje worden de vrijgekomen astrale krachten meer oppervlakkig gebruikt, meer het effect dat ze op anderen hebben, ze hebben steeds de neiging om te zien hoe ver ze kunnen gaan bij de ander. Bij de zich ontwikkelende jongen gaan die vrijgekomen krachten meer naar binnen, ze roepen een gevoel van verlegenheid op en daardoor ontstaat de neiging zich in zichzelf terug te trekken.

Er zijn twee stromingen van de manier van integreren van deze vrijgekomen astrale krachten, de één op een meer vrouwelijke de andere op een meer mannelijke manier. Als een van beide stromingen doorslaat, niet onder controle is of te ver naar binnen slaat, kan dit uiteindelijk leiden tot hysterie of schizofrenie.

De bedoeling van de vrijgekomen astrale krachten is om onder invloed van het ik de vitale drang van etherkrachten te structureren. Het denken is in deze periode nog sterk gekleurd door het gevoel. Bij beide seksen leidt het vermogen om die astrale krachten te kunnen integreren tot een wakkerder bewustzijn en het vermogen om te kunnen redeneren; zo komen de vrije etherkrachten tot de beschikking van het wakkere bewustzijn, en kunnen ze niet een eigen weg gaan wat dan kan leiden tot ziektes.

Tegen het eenentwintigste jaar vind de vierde geboorte plaats, namelijk van het vrije individuele ik. Pas nu is het individu in staat om met vol bewustzijn zijn verantwoordelijkheid op zich te nemen. Het denken heeft nu pas de mogelijkheid om werkelijk objectief te worden, de mogelijkheid van een objectieve vrij keuze.

Alles wat we met de geboorte mee gekregen hebben zal ons slechts toestaan om ons tot het 28ste jaar te ontwikkelen. Hoe we na die tijd ons zullen gaan ontwikkelen is afhankelijk van hoe we aan ons zelf blijven werken. Vallen we terug op de materie (het stadium van het dier), wordt onze aandacht daar naar toe getrokken, materialistisch, of werken we aan het hogere (het stadium van de mens), ons spirituele leven, waar groeimogelijkheden liggen.

Tot zover de samenvatting uit het werk van Victor Bott.

* Na de eerste periode van 21 jaar is ons Fysieke-ik geboren en komt het vrij voor het werken aan de ontwikkeling van onze ziel. Aan het einde van de tweede periode van 21 jaar, zo rond de 42 jaar van ons bestaan wordt het Ziele-ik geboren en komt het vrij om te werken aan de ontwikkeling van onze geest. Na deze periode van 21 jaar, zo rond ons 63ste jaar, wordt ons Geest-ik geboren.

Maar niet iedereen is in staat om in dit leven zijn Ziele-ik geboren te laten worden, laat staan het Geest-ik tot ontwikkeling te brengen. Er zijn ook mensen die hun vrije Fysieke-ik in dit leven niet tot werkelijkheid kunnen maken.

Er vindt dus als eerste een verbinding plaats tussen het ik en het fysieke lichaam en rond het derde jaar met de zenuwzintuigpool; rond de negen jaar wordt het ik nauwer met de stofwisseling gebonden. Door deze verbindingen werkt het ik nog dieper in op het ether-lichaam en het astrale-lichaam. Als het zijn taak daarin voltooid heeft komt het vrij, voor inwerking op het volgende ontwikkelingsstadium.

De hele mensheid heeft zo ook een ontwikkelings proces doorgemaakt van zijn bewustzijn. Bewustzijn is de mogelijkheid van het besef omtrent zichzelf en zijn omgeving, een bewustzijns toestand van zichzelf t.o.v. zijn omgeving.

We zijn nu op ongeveer 2/3 van deze ontwikkeling. We hebben als mens het stadium van het 'mineraal' al achter ons en ook dat van de 'plant'.

Het 'planten' stadium van het menselijke bewustzijn kenmerkt zich door het nog nauw verbonden zijn met de geestelijke wereld. We benoemen dit ook wel met de term, het mythologische denken, we waren toen één met alle krachten die op ons in werkten, die we gewaar werden.

Het stadium van het dier kenmerkt zich door een bewustzijn van binnen en buiten. We gaan dan de zaken scheiden, uit elkaar leggen. Grote namen uit onze geschiedenis herinneren ons hieraan, Hypocrates, Plato en Aristoteles. Door de ontwikkeling van ons denken kunnen we gaan scheiden, objectief worden. Wat eerst een paar mensen voorbehouden was wordt steeds meer algemeenheid. We zitten hier mee in het ontologische tijdperk van het denken. Het tijdperk van het dier, binnen-buiten, analytisch.

Rond 1900 komen we een ander tijdperk binnen, dat van het beelddenken. Grote namen zijn Hahnemann, Goethe en Steiner. Ze hebben een totaler denken ontwikkeld zoals Plato dat nog bezat. Aristoteles, die een de leerling van Plato was, heeft het analytische, het ontologische tijdperk ingeluid. Terwijl Plato meer het systematische, het beelddenken in zich had. Maar om in beelden te kunnen denken moeten we eerst weten wat de losstaande feiten, begrippen inhouden, voordat we ze kunnen gaan verbinden in het kneedbare plastische beeld. Hahnemann en voornamelijk Steiner heeft het nieuwe tijdperk ingeluid, met de kennis van het ontologische weer 'terug' naar het verbindende, het beelddenken te brengen.

De antroposofie gaat uit van het respecteren van de vrijheid van het denken. Daarom heeft Rudolf Steiner herhaaldelijk gezegd dat hij niet vroeg om geloofd te worden, maar integendeel om geverifieerd te worden. Victor Bott kan er aan toevoegen - 53 jaar na zijn dood - dat elke keer dat een verificatie mogelijk was, zijn uitspraken juist bleken te zijn. Een voorbeeld: In een voordracht die hij op 3 juli 1924 hield, zei Rudolf Steiner toen hij het over de stenen op de Maan had, dat zij verschillen van onze Aardse mineralen en glasachtig lijken. Toen waren er nog geen raketten noch kosmonauten en deze ontdekking van Steiner kon slechts langs spirituele wegen tot stand komen. Maar de kosmonauten van Apollo 11 en 12 hebben stenen meegebracht die glasbolletjes bevatten waarvan men het ontstaan nog niet kan verklaren.

Zoals de meeste ontwikkelingen niet in een keer kunnen veranderen zo vergaat het de denk-ontwikkeling van de mens ook.

We zitten nu nog zo vast in het materialisme, dat 'dierstadium', waar we heel moeilijk van loskomen in onze denkontwikkeling. Misschien dat er in 2012 een ommekeer kan komen (zie deel drie).

De mensheid dan door natuurkrachten bevrijd wordt van het materialisme en het nieuwe tijdperk zijn ontwikkeling mag doormaken, dat van het functionele denken: het beelddenken. Het denken dat zich ontwikkelt op het ontologische denken, pas dan kan het functionele denken ontstaan.

Als we de wezensdelen vangen in een schema dan ziet het er zo uit:

Ontwikkeling kosmos ☐	schema
Aarde ontwikkeling ☐	1
Wezens ontwikkeling ☐	2
Mens ontwikkeling ☐	3
Denkontwikkeling van de mens ☐	3a

Schema 1 AARDE ONTWIKKELING					
Onstoffelijke krachten kosmos	ether	element	Dimensie	Beleving	Aarde krachten U-krachten onstoffelijk
Saturnus	Warmte – ether	Vuur	0	Droog Warm	Opwaartse krachten
Zon	Licht – ether	Lucht	1	Warm Vochtig	Elektriciteit
Maan	Klank –ether Chemisch - ether	Water	2	Vochtig koud	Magnetisme
Aarde	Levens – ether	Aarde	3	Koud droog	Zwaartekracht

Schema 2 WEZENS ONTWIKKELING					
☐ Onstoffelijke Indalende kracht	Onstoffelijke aards vormende kracht	Verschijsning In de stof	Vrijkomen Van vorige wezenlijkheden	Proces	☐
☐ Universele geestelijke kracht, werkzaam door sterren en planeten	Fysiek-lichaam	Mineraal	Geestkracht		☐
☐ Ether kracht	Ether-lichaam	Plant	Mineraal		☐
☐ Astrale kracht	Astrale-lichaam	Dier	Etherkrachten		☐
☐ individuele menselijke geest	Ik – organisatie of Menselijke geest	Mens	Astrale krachten		☐
☐ Volgende indalende kracht	Volgende vormende kracht	Engel?	Menselijke geestkrachten		☐

Schema 3 MENSELIJKE ONTWIKKELING		
Jaar	Geboorte van Het op aarde verschijnen	De ik-ontwikkeling
0	Het fysieke lichaam	
0 – 7	Het etherlichaam	Rond de 3 jaar verschijnt het ik aan de zenuw-zintuig pool
7 – 14	Het astrale lichaam	Rond de 9 jaar verschijnt het ik aan de stofwisselings pool

14 – 21	Vrije ik	Fysieke-ik
21 – 28	Gewaarwordingsziel	
28 – 35	Verstandsziel	
35 – 42	Bewustzijnsziel	Ziele-ik
42 – 49	Geestzief	
49 – 56	Levensgeest	
56 – 63	Geestmens	Geest-ik

Geleidelijk aan als er veel mensen het stadium bereiken van de Geestmens dan zou het volgende wezenslid zich kunnen gaan aandienen. Ik denk daarbij aan een Engelen wereld en daar boven zit misschien nog de Geestenwereld. (wellicht is er al een begin gemaakt met het volgende wezenslid, dat we ‘nog’ niet kunnen zien)

Schema 3a DENKONTWIKKELING VAN DE MENS				
jaar	wezen	Soort denken	Verschijsning vorm	betrokkenheid
	mineraal	Van dier naar mens	onbewust	Is deel van de buitenwereld
	plant	Mythologisch	gewaarwordingen	Object en subject, is een
500 v.Chr.	dier	ontologisch	Bewustzijn (onafhankelijk)	Object
1900	mens	functioneel	Beelddenken (betrokken)	Subject

Na de uitleg van de wezensdelen keren we weer terug naar § 9. (we kunnen er geen genoeg van krijgen:)

In § 9 schrijft hij: **”Als de mens gezond is, heerst de spirituele levenskracht (autocratie), die als Dynamis het stoffelijke lichaam (het organisme) leven doet, onbeperkt. Ze houdt al zijn delen in een bewonderenswaardig harmonische, levende werking, die zich uit in voelen en handelen, zó, dat de met verstand toegeruste psyche zich vrij van dit levende, gezonde instrument kan bedienen voor de hogere bedoelingen van ons bestaan”.**

In deze twee zinnen laat Hahnemann een geweldige dynamiek zien:

Als eerste schrijft hij: ”Als de mens gezond is”. In deze paragraaf gaat hij uit van hoe het optimaal zou moeten zijn. (zie H blz 41*)

Als het optimaal is, is er een onstoffelijke kracht die onbeperkt heerst. Een kosmische indalende kracht die eeuwig doorgaat, de spirituele levenskracht.

Dan schrijft Hahnemann een ander woord voor de spirituele levenskracht. Er gebeurt hier iets op onstoffelijk niveau. Er is hier een verbinding ontstaan tussen de spirituele levenskracht en de Dynamus. Ze zijn beide één en hetzelfde maar toch net even anders. De Dynamus die het stoffelijk lichaam (het organisme) leven doet.

Het is de Dynamus die in het stoffelijke zit en 'geïnfecteerd', bevrucht, wordt door de spirituele levenskracht die daarmee in het stoffelijke onderduikt. En dit is nu net het verschil. De ene onstoffelijke kracht is nog buiten ons stoffelijk lichaam, de spirituele levenskracht, en de andere onstoffelijke kracht is in ons lichaam, de Dynamus. Hij 'infecteert', bevrucht, als het ware het stoffelijke lichaam met zichzelf. De spirituele levenskracht kan dit alleen doen door tussenkomst van een aards onstoffelijk lichaam; bij de mens is dat de Dynamus, die nog niet is bekrachtigd vanuit de kosmos, het hogere. Diezelfde kracht die eerst de spirituele levenskracht is buiten het stoffelijk lichaam, is nu in het lichaam (het organisme) en daarmee is het niet meer een stoffelijk lichaam maar een organisme geworden, die dus leeft. Er zit alleen een verschil in; die spirituele levenskracht is eeuwigdurend maar die Dynamus is dat niet, het zit in het organisme en het is gebonden aan een tijd en aan een ruimte.

Hahnemann beschrijft hier heel nauwkeurig hoe er een kracht indaalt die het stoffelijk lichaam tot leven brengt.

Deze onstoffelijke kracht die nu in het organisme is, die Hahnemann als Dynamus en levenskracht benoemt. Met al zijn delen verwijst Hahnemann weer terug naar het organisme wat in houdt: een systematisch samenstel van samenwerkende delen. Er moet dus een systeem zijn in dat nu levende lichaam, een samenstel met samenwerkende delen; er is uit verschillende delen een samenstel gemaakt dat ook nog eens systematisch samenwerkt, zodat het kan leven. Dit zou het etherlichaam kunnen zijn. (zie M blz 42*)

Zoals het ook in de plant samenwerkt met zijn delen. Een kosmisch deel, een aards deel en dit omzet in een levende eenheid die uit diverse aardse delen bestaat, wortel, stengel en blad.

En hoe werken die delen samen? In een bewonderenswaardig harmonische, levende werking. Hahnemann schrijft hier niet in een harmonische levende werking, nee, hij voegt er bewonderenswaardig aan toe. Het is het waard om bewonderd te worden hoe die delen met goede verhoudingen samenwerken. (zie B blz 32*)

Het klinkt net als: wat daar gebeurt kan eigenlijk niet, het is als water en vuur en toch in harmonie, in een levende werking. Een levende werking die zich uit in voelen en handelen. Er wordt nog iets aan toegevoegd aan die levende werking, een voelen en handelen. In een van zijn delen moet een deel zijn die kan voelen en handelen. (zie B blz 32**)

Dit deel is het dierlijke deel, het verbindingsdeel zoals de stengel dat bij een plant is.

Het deel dat binnen kan verbinden met buiten door het zenuwzintuigstelsel: zien, ruiken, proeven, horen, tasten. En met het bewegingsstelsel, o.a. met de extremiteiten, hierop kan reageren, bewegen en ook dat is een dier niet vreemd. De plant bezit dit daadwerkelijke bewegen t.o.v. de aarde nog niet. Het heeft alleen een kleine beweging in zich die zich uit in het volgen met zijn bladeren en bloemen naar het licht.

De mens kan dit voelen en handelen op een manier doen, die weer anders is dan het dier, doordat hij zijn verstand toebedeeld heeft gekregen. In de Duitse versie spreekt Hahnemann niet van "verständige Geist" maar van "vernünftige Geist". Hier zit ook een klein verschil in namelijk: dat verständige meer begrippelijk verstand is en vernünftige is meer verstand met rede. De rede is meer onderhevig aan de ik-functie, het richting gevende, het regulerende. Het is hierdoor dat we ons vrij kunnen voelen door ons verstand. (zie H blz 37*) Het denken dat ik verderop in de tekst gebruik is ook hieraan onderhevig, door de vernünftige Geist.

Deze psyche, met verstand, staat hiermee zelfs los van zijn levende organisme. En dit alles houdt de Dynamus (de levenskracht) in een bewonderenswaardig harmonische, levende werking.

Maar de zin was nog niet af, er komt nog meer.

De psyche kan zelfs gebruik maken van dit instrument, er zitten in dat instrument krachten die vrij kunnen komen die de psyche kan gebruiken, voor de nog hogere bedoeling van ons bestaan. Wat is dat dan? Het vrijkomen van krachten die eerst in het lichaam actief waren en nu ter beschikking komen van de Dynamus voor de menselijke geest, die hier op aarde zichtbaar is geworden. Het is als eerste het vrije deel van het etherlichaam, daarna het vrije deel van het astrale lichaam en dan het fysiek vrije-ik, dan het ziele vrije-ik en als laatste het geestelijk vrije-ik. (zie V blz 11* en 12*)

En dat schrijft Hahnemann in twee zinnen, bewonderenswaardig vind ik dat. Hij heeft het over de spirituele levenskracht, en over de Dynamus maar laat zelf een ongelooflijke dynamiek zien in die twee zinnen.

Moet ik nog uitleggen welke dynamiek, levenskracht, ik bedoel? Voor de volledigheid van de scriptie zal ik het nog even op papier zetten, eigenlijk moet ik boven beginnen om vervolgens onder te beginnen. Het zijn twee krachtvelden waar de mens tussenin staat.

Het begin van deze beweging is van boven, vanuit de kosmos, het is de spirituele levenskracht. Die overal op aarde aanwezig is. Deze spirituele levenskracht kan alleen een verbinding maken met een aardse onstoffelijke kracht. In de mens gebeurt dit door tussenkomst van de Dynamus. De Dynamus die bestaat uit het fysieke-lichaam, ether-lichaam, astrale-lichaam en de ik-organisatie. Door etherkrachten (afkomstig van die spirituele levenskracht) die werkzaam zijn in het ether-lichaam, ontstaat het nieuwe leven in het fysieke lichaam. De onderpool is nu gevormd, het fysieke lichaam en het etherlichaam (plant stadium). (zie B blz 34*)

Deze nu inwendige levenskracht laat het verbindingsdeel (het ritmisch gebied, ademhaling en bloedcirculatie) verschijnen. Het zijn de astrale krachten die werkzaam zijn in het astrale-lichaam, het voelen en handelen, als ook, die zijn delen harmonisch op elkaar afstemt (het dierlijke stadium). (zie B blz 32**)

Uiteindelijk laat de levenskracht het geestelijke verschijnen (de individuele menselijke geest), de met verstand toegeruste psyche die het vrije-ik kan beleven en later het vrije-ik kan zijn (het menselijke stadium). (zie B blz 11*)

Dan verlaat deze inwendige kracht het aardse weer en stijgt op naar waar het vandaan kwam, de hogere bedoeling van ons bestaan.

Hiermee is die onstoffelijke kracht een dynamiek geworden, van boven naar onder, omgewerkt door de verschijning in het hier en nu, en vanuit onder weer naar boven. Er is nu een soort ketting ontstaan van onstoffelijke krachten; deze is alleen niet zichtbaar in ons hier en nu.

Ons geestelijk verschenen ik, groeit hier op aarde en groeit daardoor ook in de kosmos.

Ik denk dat er tijdens ons aardse leven een deel van onze geest nog ergens in de kosmos verblijft. En dat er ook in de kosmos een ontwikkeling gaande is van de rijping van het volgende wezenslid.

Als we terug kijken naar wat er zich voor de mens voor heeft gedaan, dan kunnen we ook iets vooruit kijken.

Er is een ontwikkeling gaande waar wij deel van uitmaken van mineraal □ plant □ dier □ mens □ ? Naar het volgende wezen. Ook hier zijn wij, in ons hier en nu, een schakel van het geheel zowel op het aardse als op het geestelijke onstoffelijke vlak.

De Dynamus is een deel van het aardse onstoffelijke krachtveld. De spirituele levenskracht is een deel van het kosmische onstoffelijke krachtveld. Beide krachtvelden zijn namelijk onstoffelijke krachten, elkaars gelijke en tegenpolen. De Dynamus is in staat om gebruik te maken van de andere delen van het onstoffelijke krachtenveld op aarde, waar hij contact mee heeft; ze zijn elkaars gelijke.

De spirituele levenskracht is in staat om gebruik te maken van het kosmische onstoffelijke krachtenveld. De spirituele levenskracht 'infecteert', bevrucht de Dynamus op onstoffelijke wijze, en deze op zijn beurt het stoffelijk lichaam waardoor dit, eerst levenloze lichaam, doet leven.

Als eerste legt die spirituele levenskracht, door tussenkomst van de Dynamus een verbinding met de minerale wereld, door de universele geestkrachten.

Als tweede verbindt de Dynamus de etherkrachten, van de spirituele levenskracht, met zijn etherlichaam.

De derde verbinding wordt gelegd door de Dynamus als het de astrale kracht, van de spirituele levenskracht, met het astrale lichaam verbindt.

En als vierde komt door de Dynamus de verbinding tot stand tussen de individuele menselijke geestkracht van de kosmische pool, van de spirituele levenskracht, en de universele ik-organisatie van de aardepool.

Pas dan is de mens compleet en voorzien van alle onstoffelijke krachten, en klaar voor de hogere bedoeling van ons bestaan.

Wat we hierboven zagen in het groot gebeurde eerst in ons prille bestaan.

De stoffelijke kant is het samenkomen (versmelten) van man en vrouw op aarde.

De spirituele levenskracht 'infecteert', bevrucht, het stoffelijk lichaam door de tussenkomst van de Dynamus; die is onstoffelijk verbonden met ons wezen, de mens. Dit onstoffelijke in de mens wordt via voortplanting van de ene mens op de andere mens doorgegeven; hiermee behoudt de mens zijn entiteit, zijn wezenlijkheid, als mens. Zowel het mannelijke deel als het vrouwelijke deel wordt via de voortplanting doorgegeven, en op het moment van de bevruchting wordt dit vrouwelijke onstoffelijke deel ontvankelijk.

De mannelijke zaadcel kan zelfs worden ingevroren, zoals het bij I.V.F. gebeurt, en toch behoudt het zijn eigenschappen die nodig zijn voor het nieuwe leven.

Hieruit concludeer ik dat de vrouwelijke eicel de draagster is van dat onstoffelijke dat in ons aanwezig is, de universele ik-organisatie. Maar de universele ik-organisatie is pas 'actief', door de mannelijke aardse geestkracht, van de zaadcel.

Het begin van nieuw leven is een samenkomen van twee stoffelijke delen en van twee onstoffelijke delen. Het samenkomen van de twee stoffelijke delen, die bestaat uit de vrouwelijke eicel (de grootste menselijke cel) en de mannelijke zaadcel (de kleinste menselijke cel). En tegelijkertijd is het leven pas mogelijk als ook de twee onstoffelijke delen samenkomen, de spirituele levenskracht en de Dynamus (de universele ik organisatie).

De spirituele levenskracht maakt hier als eerste contact met de in hem werkende universele geestkracht, die zich verbindt met de onstoffelijke kracht van het fysieke lichaam. Dan maakt hij ook, via zijn etherkracht, contact vanuit een deel van zijn etherkracht met het stoffelijke en wordt het levend. De bevruchte eicel begint zich te delen en te vermenigvuldigen (de reproductie van hetzelfde is etherkracht, op een voor de mens gebruikelijke universele wijze).

Dan daalt het beeldkrachtenlichaam van de etherkracht in, die er de vorm aan gaat geven, het blastula stadium.

Tot hier is alleen het etherlichaam actief in de universele ik-organisatie. We kunnen nu stellen dat de onderpool actief is geworden in de universele ik-organisatie van het embryo.

Rond de vierde week van de zwangerschap gaat het embryo, dat tot hier nog vlak was een C – vorm krijgen. De verkregen binnen ruimte, is de uitdrukking van het astrale lichaam. Het is door deze binnenruimte dat we kunnen gaan voelen.

Wat we nu ook zien gebeuren is dat het embryo zich gaat draaien en wel 90° rechtsom. Als ik nu goed kijk dan is ervoor ook al een draaiing geweest van 90° rechtsom. Wonderbaarlijk als we ons bedenken dat de mens een omgekeerde plant is, dat we ons t.o.v. de plant dus 180° gedraaid hebben.

Een van de bloedvaten vertoont rond de vierde week een ritmische contractie, het embryonale hart. Er gaat zich tegelijkertijd een steeds duidelijker hoofdgebied aftekenen in het embryo.

We kunnen nu stellen dat de bovenpool actief is geworden. De ontwikkeling van het hoofd en de zenuwzintuigen lopen voorop in de embryonale ontwikkeling. Dit zien we ook terug in de voorsprong in ontwikkeling van de handen t.o.v de voeten, en ook van de vingers t.o.v de tenen. De bovenpool lijkt hierdoor bovengesteld aan de onderpool.

Dat de universele ik-organisatie al aanwezig is, bleek al uit het embryonale hart. Maar ook de individuele ik-organisatie, afkomstig van de spirituele levenskracht, is al aanwezig. Tijdens de zwangerschap komt verandering in de eetgewoontes van de aanstaande moeder nogal eens voor. Deze veranderde eetgewoontes zijn eigenlijk afkomstig van het embryo en van de foetus. En de ontwikkeling van embryo tot foetus zo verloopt dat een klein individueel mensje verschijnt bij de geboorte.

Na ongeveer negen maanden is de geboorte daar van het fysieke lichaam. Met de eerste ademhaling van de baby verbindt het astrale-lichaam zich met het fysieke-etherisch complex (de onderpool).

Schematische weergave van de onstoffelijke krachten van de embryologie					
Kosmische krachten ☐					
	Totale individuele Ik organisatie	Werking op het ontstaan van stoffelijk lichaam	Pool	Werkzame Dynamus	Geboorte van
Individuele menselijke Geest ☐	Individuele menselijk Geest ☐	Draaiing van 90° kloppend hart individualiteit	Boven pool ☐	N I E U W L E V E N	
Astrale krachten ☐	Astrale lichaam ziel ☐	Draaiing van 90° C – vorm, gastrula			
Ether krachten ☐	Ether lichaam ☐	Blastula stadium Vermenigvuldiging van bevruchte eicel Laat fysieke lichaam leven	Onder pool ☐	☐	
Universele Geestkracht ☐	Fysiek lichaam ☐	Contact leggen met stoffelijk lichaam			
		Bevruchte eicel	☐ eicel	☐ zaadcel	
Spirituele Levenskracht (mannelijk) ☐	Dynamus = Ik organisatie ☐ bevruchting	Ontvankelijke universele Ik organisatie ☐ (vrouwelijk)	Universele Ik organisatie vrouwelijk ☐	Universele Geest mannelijk ☐	Meisje de universele Ik organisatie Jongen de universele Geest
			Aardse onstoffelijk krachten		

Al het leven is ooit begonnen door inwerking van geestelijke krachten op de elementen en ether-soorten, waardoor de minerale wereld is ontstaan met zijn fysieke krachten.

Door de (aardse) stofwisseling is al het levende, (plant, dier en mens), op aarde in staat om die geestelijke krachten vanuit de minerale wereld tot zich te nemen. Deze geestelijke krachten, uit de mineralen, zijn opgenomen en omgevormd door de plant, en daardoor ook op een hoger energieniveau gebracht. Het zijn de etherkrachten die dit hogere energieniveau hebben.

Het dier en de mens zijn in staat om de omgevormde geestelijke krachten en etherkrachten in zich op te nemen en weer verder om te vormen, in hun eigen stofwisseling, tot astrale krachten, een hoger energieniveau dan de etherkrachten.

De mens is weer in staat om deze geestkrachten, etherkrachten, astrale krachten verder om te vormen tot denk-krachten, verbindende krachten, onze menselijke geestkrachten, het opvolgende energieniveau.

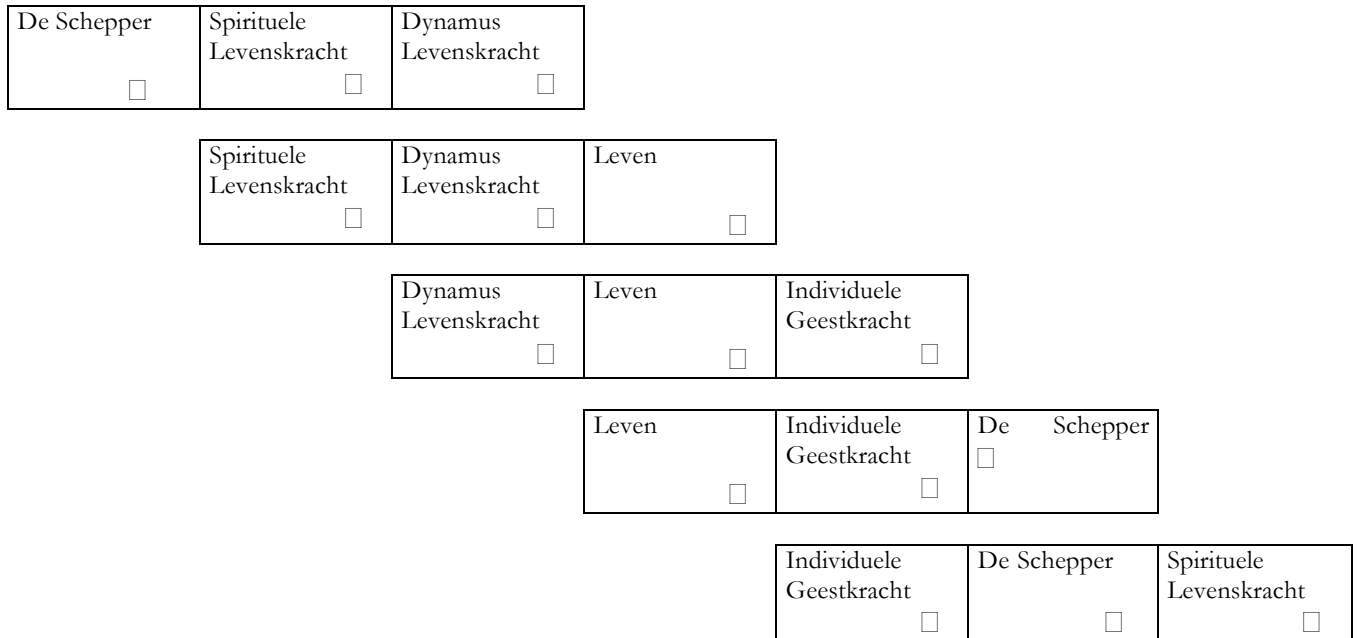
* Al het tastbare op aarde, dat de evolutie voortgebracht heeft (de wezensdelen), bestaat uit een onstoffelijk krachtenspel vanuit de kosmos naar het aardse, en een onstoffelijk krachtenspel in zichzelf, en een onstoffelijk krachtenspel richting de kosmos.

Het is een continue 'stroom' van onstoffelijke krachten.

In het mineraal, de plant, het dier en de mens is een dergelijke 'stroom' van krachten terug te vinden.

Ik zal proberen dit uit te leggen in het schema van de continuerende stroom van onstoffelijke krachten op blz. *Dynamus 22*.

De Schepper is niet in staat om rechtstreeks het stoffelijk lichaam aan te sturen, er is elke keer een verbindingsschakel nodig om het ene met het andere te verbinden. Als voorbeeld geef ik de mens weer maar ook bij het mineraal, de plant en het dier is dit terug te vinden.

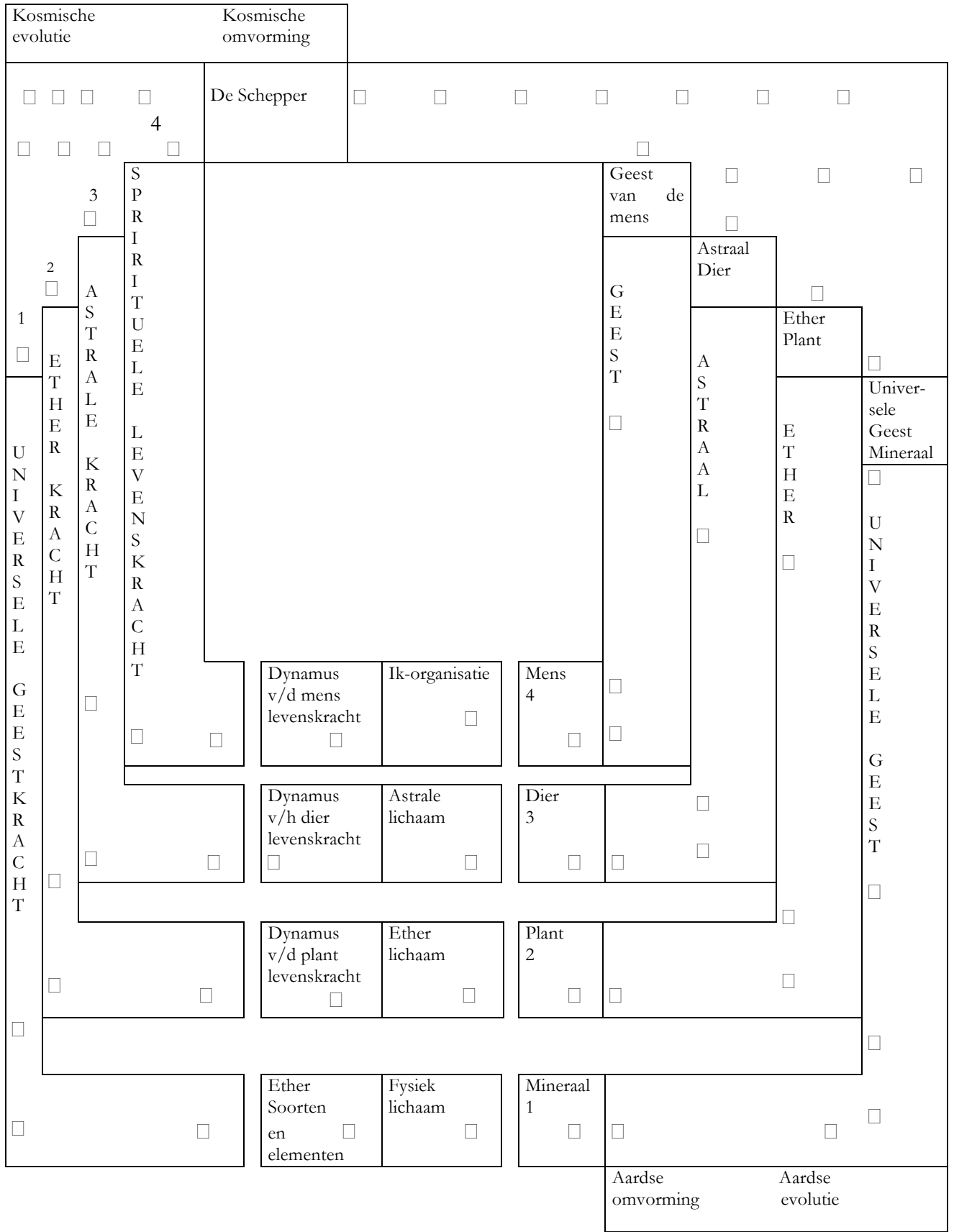

Als eerste wordt de kracht ontvangen en daarna wordt de kracht afgegeven. Op aarde wordt de ontvangende kracht omgevormd tot zijn individuele kracht. De omgevormde individuele kracht rijpt bij de mens zijn individuele geest (de biografie). Deze individuele geest vloeit weer terug naar de Schepper in de kosmos. Ook hier wordt de ontvangen kracht (de individuele menselijke geest) omgevormd en weer afgegeven en zo is de stroomkring van onstoffelijke krachten weer rond, in dit voorbeeld van de mens.

Deze onstoffelijke krachtenketting kunnen we ook zien in het mineraal, de plant en het dier.

Op stoffelijk niveau is iets dergelijks ook van toepassing. Het opnemen van stoffen, het wisselen van stoffen in de stofwisselingsorganen en de uitscheiding van 'afvalproducten', die weer als voeding dienen voor de stof, die het kan opnemen en omzetten in zijn eigen stof. Zo vergaat er op stoffelijk en onstoffelijk gebied niks; wat er wel gebeurt is dat er een hoger energieniveau ontstaat.

SCHEMA VAN DE CONTINUE STROOM VAN ONSTOFFELIJKE KRACHTEN

In een zeer langdurig proces (de evolutie) is er als eerste de universele geestkracht (1) geweest die uit de ethersoorten en de elementen de mineralen heeft doen ontstaan. Uit de teruggegeven omgevormde universele geestkrachten vormt de Schepper langzaam de etherkrachten (2) en ontstaan de planten en zo later de dieren (3) en weer later de mensen (4). Dit is het evolutieproces in het groot.

Als spiegeling is er ook een soort evolutieproces in het klein, namelijk dat van de mens tijdens zijn leven (biografie). Hier evolueren de individuele menselijke onstoffelijke krachten ook steeds tot een hoger niveau, zie blz *Dynamus* 14.

Schematische weergave van de onstoffelijke krachten van de biografie						
Kosmische krachten	Totale individuele Ik organisatie	Pool	Werkzame Dynamus	Levenskracht die zich uit in	Geboorte van	Jaar van geboorte rond
☐	☐					
Individuele menselijke Geest	☐					
Astrale krachten	☐					
Ether krachten	☐					
Universele Geestkracht	☐					
Spirituele Levenskracht	☐					
	Aardse onstoffelijk krachten					

D Y N A M U S	L E V E N	Boven pool	onder pool	- Denken - Spreken - Oprichten	Vrije-ik	21 jr.
D Y N A M U S	L E V E N	Boven pool	onder pool	- Voelen - Handelen - Oriëntatie - Beweging	Astrale li- chaam	14 jr.
D Y N A M U S	L E V E N	Boven pool	onder pool	- Vorming van lichaam - Handhaving van lichaam - Leven	Ether lichaam	7jr.
D Y N A M U S	L E V E N	Boven pool	onder pool	- Menselijk lichaam	Fysiek lichaam	0 jr.

Opbouw van de 'lichamen'
Dynamus = levenskracht = Ik organisatie = het levensbeginsel

Er zit ook nog een andere beweging in § 9. namelijk het vrijkomen van krachten.

Als eerste de kracht die vrijkomt van de spirituele levenskracht, die door de Dynamus het stoffelijk lichaam leven doet. De spirituele levenskracht legt als eerste, door tussenkomst van de Dynamus (de ik-organisatie), een verbinding met het stoffelijk lichaam (de bevruchte eicel). Deze bevruchte eicel waar het leven van de ouders in zit en de vrouwelijke ik-organisatie die geactiveerd is door de mannelijke geestkracht. Of deze bevruchte eicel tot deling gaat komen is afhankelijk van de indalende etherkracht afkomstig van de spirituele levenskracht. Als deze indaalt gaat de bevruchte eicel zich verder reproduceren tot het morula stadium die uit zestien cellen bestaat. Dan vermenigvuldigt het zich nog een keer tot tweeëndertig cellen. Als het beeldkrachtenlichaam van de etherkracht binnen komt ontstaat het blastula stadium. Een deel van de tweeëndertig cellen groeien uit tot troblastcellen die het omhulsel vormen van de dooierzak en de embryoknop waar het andere deel van de tweeëndertig cellen tot uitgroeien. Na de verbinding van de universele geestkracht en de etherkrachten met de Dynamus komt de verbinding tot stand met de astrale krachten en uiteindelijk de individuele menselijke geest. Pas nu kan het embryo zich verder ontwikkelen tot foetus en uiteindelijk de geboorte van het fysieke lichaam.

Op aarde laat de Dynamus zijn delen (de wezensdelen) harmonisch samenwerken en komt die 'levens' kracht, van de spirituele levenskracht, vrij voor het bewustzijn dat zich uit in voelen en handelen. Pas hierna komt die 'levens' kracht vrij voor de met verstand toegeruste psyche die door het denken vrij wordt van dit gezonde instrument door zich uit spreken als ik. Het voelen en handelen wordt nu persoonsgebonden, individueel.

Bij het uitspreken van, ik, zit je meteen in je hoofd en niet in je lijf. Je zegt ook mijn lijf en niet ik lijf.

Het is net of je met het denken je vrij maakt van je lichaam, dat je met het denken boven je lichaam staat. Je voelt ook niet met je verstand of met je denken maar met je ziel. Ik voel mijn ziel in het midden van mijn borstkast. Het is de ziel die verbinding legt tussen onder en boven en binnen en buiten. Je kunt je zielsgelukkig voelen, iets dat je van binnen beleeft. Je kunt je niet denkend gelukkig voelen, maar wel gelukkig zijn. Hiermee kom ik tot de conclusie dat je ik, een bewust 'zijn', geen bewustzijn maar een bewust 'zijn', vrij maakt. Je bent je vrije-ik. Dit vrije ik kan gaan groeien op aarde en in de kosmos, om te komen tot een hoger bewust 'zijn', de hogere bedoeling van ons bestaan.

De geboorte van het fysieke lichaam is het eerste dat de levenskracht vrijmaakt uit de spirituele levenskracht. Hierna volgt een ontwikkeling van de kwaliteiten die de mens bezit, welke tevens de uitdrukking is van de levenskracht. Om globaal de volgorde te noemen:

handhaving van het levende lichaam, de groei, het voelen, de oriëntatie, de beweging, het oprichten, het spreken, en het denken. Wat er tegelijkertijd gebeurt is de ontwikkeling van het menselijke aspect, van zijn individuele ik. Dit deel wordt ook door de levenskracht vrijgemaakt uit de spirituele levenskracht.

Eerst is zijn individuele ik alleen nog maar verbonden met het fysieke lichaam, rond de drie jaar verbindt het zich nauwer met het astrale lichaam (de zenuwzintuigpool) en rond de negen jaar met de stofwisselingspool.

Met het vrij komen van een deel van het etherlichaam en een deel van het astrale lichaam komen krachten vrij voor de ontwikkeling van het individuele ik. Rond de 21 jaar is een deel van het individuele ik vrijgekomen van het fysieke lichaam en dit deel gaat nu zelf werkzaam worden, het verbindt zich nauwer met het astrale lichaam en werkt dan aan de ziel. Rond de 42 jaar komt een deel van het individuele ik vrij van de ziel. Dit vrije deel gaat werken aan het astrale lichaam daarna aan het etherlichaam en tenslotte aan het fysieke lichaam. Mocht alles goed omgevormd zijn dan heeft deze individuele mens het stadium van de Geestmens bereikt.

We zagen hierboven dat er ook in ons menselijke aspect, ons individuele ik, een ontwikkeling zit. Het eerst onderduiken in het fysieke, lichamelijke en dit dan vervolgens omvormen zoals het voor dit individuele ik een eenheid is. Als het hier weer uit vrijkomt dan gaat het individuele ik werken aan de Ziel en als dat is omgevormd naar zijn eigen inzicht dan werkt het individuele ik aan de krachten die werkzaam zijn in het astrale lichaam, etherlichaam en fysieke lichaam. Het individuele ik is een vormende kracht naar het evenbeeld van zijn Geest. Eerst is het nog helemaal een onderdeel van de ik-organisatie, het is werkzaam in de delen van de Dynamus (de levenskracht, de ik-organisatie). Pas bij het vrijkomen, als eerste van het fysieke vrije-ik, wordt het een werkzaamheid van de levenskracht. Alle delen die vrijkomen worden werkzaam in de levenskracht, de Dynamus (het deel van het etherlichaam, het deel van het astrale lichaam, het fysiek vrije-ik, het Ziele vrije-ik en het Geest-ik). De mens wordt steeds meer zichzelf, autonoom en kan zich verder ontplooiën. Door zich steeds verder te ontwikkelen kan de mens op aarde 'iets' nalaten voor de algehele mensheid. Maar ook in de kosmos is er gedurende zijn leven een verdere ontwikkeling geweest van het daar gebleven deel van zijn Geest.

Als beeldspraak schreef ik het volgende over § 9. toen me duidelijk was hoe het een en het ander in elkaar zat:

Ik zie § 9. voor me als een orkest. De componist is de spirituele levenskracht. De dirigent van het orkest is de Dynamus. Al zijn delen zijn de afzonderlijke instrumenten (strijk, koperen blaas, houten blaas en slaginstrumenten). De dirigent laat zijn muzikanten samen dezelfde compositie spelen van die componist. Er is een instrument in het orkest dat zijn eigen gang mag gaan, althans binnen het geheel. Bijvoorbeeld de 1ste viool. Deze vergelijk ik dan met het individuele vrije-ik.

Door gebruik te maken van het orkest kan deze 1ste viool zijn versie van de componist spelen, hij krijgt zelfs ondersteuning van het orkest en de dirigent.

Maar òwee als er in de noten een fout geschreven staat dan speelt de 1ste viool vals. Als er in het orkest iemand een fout maakt dan hoor je dat niet in het geheel. Maar die 1ste viool kan ook een fout maken door niet te spelen wat er in de partituur geschreven staat en de dirigent zal hem daarvoor berispelend toespreken. Het hele orkest ligt dan even stil maar gaat uiteindelijk verder. Net zolang totdat de 1ste viool en het hele orkest het repertoire onder de knie hebben. En dan is er de uitvoering, het moment suprême.

De componist heeft alleen contact met het orkest door tussenkomst van de dirigent

De dirigent is verbonden met de componist en het orkest waarin ook de 1ste viool speelt.

Dezelfde compositie spelen is het harmonische leven.

Als er een fout in de partituur staat dan komt er iets op zijn weg wat hij kan omvormen.

Als hij niet speelt wat er staat dan zal hij ziek worden, is het niet in overeenstemming met wat de dirigent wil.

De uitvoering is iets nalaten voor de ontwikkeling van de mensheid op aarde.

Mijn hypothese:

De levenskracht is overal om ons heen. Door deze levenskracht kan al het levende op aarde leven. Het leven komt tot stand door een kosmische kracht en een aardse kracht die zich verbinden in een organisme.

Bij de mens gebeurt dit door het 'ik' (die geistartige) die heerst in de levenbrengende levenskracht. Het 'ik' zoekt een ik-organisatie uit waarin het 'ik' werkzaam wordt.

Hiermee kom ik tot de hypothese dat de Dynamus (levenskracht) hetzelfde is als de ik-organisatie waarin werkzaam is het individuele 'ik'.

Eerst is deze spirituele levenskracht nog buiten het lichaam en door de verbinding is de levenskracht in de mens. In de spirituele levenskracht blijft nog een deel van onze Geest achter en deze kan zich met het individuele 'ik' verbinden. Er is en blijft een spirituele levenskracht buiten de mens en in de mens heerst deze levenskracht onder invloed van het individuele 'ik' (die geistartige).

Door dit 'ik' zijn ziektes niet universeel maar wordt ziekte individueel wat zich uit in de symptomen.

Door dit 'ik' zijn ook de onderlinge kwaliteiten van de mensen verschillend. Is elke mens uniek.

2. § 10 ORGANON DER GENEESKUNST

De originele Duitse tekst luidt:

§ 10

Der materielle Organism, ohne Lebenskraft gedacht, ist keiner Empfindung, keiner Thätigkeit, keiner Selbsterhaltung fähig ²⁾;

2) Er ist todt und, nun bloß der Macht der physischen Außenwelt unterworfen, fault er und wird wieder in seine chemischen Bestandtheile aufgelöst.

nur das immaterielle, den materiellen Organism im gesunden und kranken Zustande belebende Wesen (das Lebensprincip, die Lebenskraft) verleiht ihm alle Empfindung und bewirkt seine Lebensverrichtungen.

De Nederlandse vertaling hiervan is:

§ 10. Als men de levenskracht wegdenkt is ons stoffelijk organisme niet in staat te voelen, te handelen, zich in stand te houden (1).

Alleen dat onstoffelijke (die levenskracht, dat levensbeginsel), dat in gezondheid en ziekte het organisme aan de gang houdt maakt dat de mens beleeft en functioneert.

(1) het is dan dood en, omdat het nu alleen onderworpen is aan de macht van de fysieke buitenwereld, verteert het en valt het weer in zijn scheikundige componenten uiteen.

MIJN INTERPRETATIE VAN § 10

§ 10. Is het tegenovergestelde van § 9. het zijn elkaars tegenovergestelde bewegingen. De ene als het levende de ander als het dode. We zullen meer tegenpolen tegen komen in deze paragraaf.

Hahnemann zegt hiermee: als je de levenskracht wegdenkt is het geen organisme meer maar een stoffelijk lichaam, een samenstel of stelsel van de stof. Zonder levenskracht is er geen leven.

De levenskracht die in staat is om zich in stand te houden en die de astrale krachten in staat stelt te voelen en te handelen. De levenskracht die ook de menselijke Geest in staat stelt om te denken en zich bewust te zijn, waardoor de mens functioneert en zichzelf beleeft.

De voetnoot die Hahnemann hierbij plaatst is zeer belangrijk. Het is alleen het fysieke-lichaam, de stof, die uiteen valt. Als men die levenskracht wegdenkt dan zijn ook de in de levenskracht werkende delen van het onstoffelijke er niet meer (universele geestkracht, etherkracht, astrale kracht en de menselijke geest). En niet meer in staat om het organisme aan te sturen. Het contact is verbroken, de onstoffelijke ketting is onderbroken.

Door het ontbreken van de levenskracht is het stoffelijk lichaam alleen nog onderworpen aan de macht van de fysieke buitenwereld.

Het leven is er, door het vasthouden van twee tegenovergestelde krachten die zich verenigen in de binnenwereld van een levend organisme, dat dan een zelfstandige eenheid is.

Bij de plant, het dier en de mens zijn dat de kosmische krachten en de onstoffelijke aardse krachten, die vastgehouden worden in de plant, in het dier en in de mens. Pas dan is leven mogelijk.

Bij een stoffelijk lichaam is zijn onstoffelijke binnenwereld weg (de zelfstandige eenheid is er niet meer) daardoor is het stoffelijk lichaam niet in staat zich tegen die buitenwereld te verzetten, het is er gewoon aan overgeleverd. Tijdens het leven zit een deel van de fysieke buitenwereld in ons darmstelsel en aan onze buitenkant van de huid. Er gebeurt dan weinig. De darmbacteriën helpen ons zelfs tot het afbreken van wat ooit andere levende wezens waren, de plant en het dier.

Bij de dood laat zich een andere wetmatigheid zien: de volgorde van verschijning van de lichamen (fysieke lichaam, etherlichaam, astraal lichaam en ik-organisatie) gaan vervolgens bij de dood in omgekeerde volgorde van verschijning, het lichaam verlaten.

Als eerste verlaat de ik-organisatie (de menselijke Geest) het door hem opgebouwde lichaam waardoor het 'ik' zich niet meer van zichzelf bewust is op aarde.

Dan verlaat het astrale lichaam het fysiek-etherisch complex, bij de laatste ademhaling en is het daardoor niet meer in staat om te voelen en te handelen.

De onderpool (het fysiek – etherisch complex) wordt nu niet meer aangestuurd door de Dynamus (de levenskracht) en de etherkrachten verlaten het etherlichaam.

Door de nog aanwezige etherkrachten kan het lichaam nog 'doorleven' (onbewust en onbezielde), het groeit zelfs nog. Het lichaam, de onderpool, bevindt zich in de afsterffase.

Het stoffelijke lichaam gaat weer terug naar waar het ooit uit voortgekomen is.

Zo gaan de elementen terug naar het wereldse, aardse, waar ze dan weer in opgenomen worden, ze worden door deze wereld nu vastgehouden. De etherkrachten trekken zich terug naar het universele domein van de ethersoorten, de astrale krachten trekken zich terug naar hun universele domein van de sterren (astra (Lat) betekent sterren, het hemelgewelf) en onze individuele geest trekt zich terug naar het universele domein van de geestelijke kosmos.

Ik denk dat de onstoffelijke lichamen, waar de (spirituele) levenskracht door heen gewerkt heeft op aarde, vervliegt, oplost. Dit aards onstoffelijke kan alleen maar doorgegeven worden, voortgeplant worden van de ene op de andere. Dit is dan ook de reden van het uitsterven van bepaalde planten en dieren. Daar er door de kosmos geen contact meer kan worden gelegd met de aardse onstoffelijke kracht daar het aards bestaan er niet meer is van deze plant of van dat dier.

Het enige orgaan van het zenuw-zintuigstelsel (welk een deel is van de astrale-organisatie) dat open en bloot aan het menselijke oppervlakte ligt zijn onze ogen; aan deze kunnen we als eerste zien dat de astrale krachten het lichaam verlaten hebben door te breken, ze worden dan niet meer in verband gehouden door het astrale lichaam.

Hahnemann laat hier zien dat het de Dynamus is, de levenskracht, die ons stoffelijk organisme in staat stelt te voelen, te handelen en zich in stand te houden, wat zichtbaar

wordt in onze constitutie en conditie. Zonder Dynamus, levenskracht, valt het stoffelijke organisme uiteen.

Maar er is nog meer in deze paragraaf te ontdekken:

Alleen dat onstoffelijke, de Dynamus, welke is het levensbeginsel, bezit de kracht van de vier wezensdelen (de universele geestkracht, de ether-kracht, de astrale-kracht en de ik-organisatie). Als een van deze vier delen wegvalt, stopt het leven van de mens. Maar een van deze vier delen kan ook verminderd werken t.o.v. de anderen, of juist sterker als de anderen. Dan wordt het organisme ziek.

Er is een opbouw van onder naar boven, maar tegelijkertijd is er ook een organisatiestructuur van boven naar onder: fysiek □ ether □ astraal □ ik-organisatie. De opbouw komt van onder. En de afbraak komt van boven. We kunnen eigenlijk beter spreken van een onder-pool en boven-pool, waartussen zich de ritmische-pool bevindt (bloedsomloop en ademhaling).

Als de mens gezond is en ziek wordt dan zal in de regel de onder-pool ziek worden; het fysieke lichaam en als laagste (het minst belangrijkste) is dat de buitenkant van het fysieke lichaam en dit zal dan symptomen gaan vertonen. Als het daar wordt weggesmeerd dan is het maag-darmstelsel of zijn de ademhalingswegen de plaats waar de symptomen zich zullen voordoen.

Dan bevinden de symptomen zich wel inwendig in de mens maar ze zijn dan toch nog niet in ons milieu intérieur. Stoffen die door de darmen opgenomen zijn of in de longen de bloedbaan bereikt hebben, behoren wel tot het milieu intérieur.

De weg van ziekte en de weg van herstel verlopen ook via deze zelfde lijnen, alleen de weg van herstel is in omgekeerde volgorde van verschijning van de ziekte.

Ik ben nog even bezig geweest om de miasma's (zie blz *Dynamus* 56 op de wezensdelen te leggen. Wat ik zelf vermoed is dat de ene psora teveel in de onderpool zit, wel wil maar niet kan, teveel plant is.

En de andere psora, die nog wel in de onder-pool zit maar dan net tegen de boven-pool; er is dan een teveel aan astrale krachten met te weinig etherwerking. De sycose zit volgens mij dan de ene keer in de boven-pool en de andere keer in de onder-pool maar dan met een snel wisselend karakter. Het syfilitische miasma is een samenwerking van de twee bovenste delen van de boven-pool. Nogmaals dit zijn vermoedens; of het bij de miasma's echt zo zit moet nog nader bekeken worden.

De *Dynamus* als ik-organisatie: het bezit alle wezensdelen en het hoogste wezensdeel is de individuele menselijke Geest waarin zich een kern bevindt die we kunnen uitspreken als 'ik'.

Dit 'ik' is niet meer deelbaar maar individueel gebonden aan zijn menselijke Geest.

Dit 'ik' bepaalt de organisatie van zijn binnenste, hoe de delen op elkaar afgestemd zijn en gaan worden in overeenstemming met zijn 'ik'. Het 'ik' brengt samen en het 'ik' vormt uit zijn delen een geheel, een eenheid. Dit individuele 'ik' dat zich verbindt met het fysieke, met het astrale lichaam en met het etherlichaam; het vormt zijn delen naar zijn 'ik'. Al zijn delen komen steeds meer onder zijn invloed te staan. Het is onlosmakelijk verbonden met zijn hele binnenste van onstoffelijke krachten. Gaandeweg het leven gaat dit 'ik' groeien en kan het zich deels losmaken van zijn onstoffelijke krachten, het wordt dan een zelfwerkzame eenheid die steeds meer zijn eenheid individualiseert. Het 'ik' is zijn aards geworden Geest.

Door het astrale lichaam is het 'ik' in staat om buiten met zijn 'ik' te verbinden, te voelen. Het 'ik' dat op buiten kan reageren met handelen. Dit is de ik-as werking. Er komt iets binnen bij het 'ik' waar het 'ik' vervolgens iets mee kan doen, het is een centripetale beweging.

De zelf-as werking is een centrifugale beweging door de krachten van het etherlichaam. Het zijn bewegingskrachten zowel in het doen als met het denken. Het zijn krachten die uit de mens zijn ontstaan, het zijn de vrije etherkrachten die gevormd zijn vanuit de levenskracht.

Maar levenskracht kan ook de kracht zijn die het leven uitdrukt, laat zien. Iemand is krachtig of juist niet of iemand zit er tussen in. Het heeft met energie te maken, op alledrie de niveaus, mentaal, emotioneel of lichamelijk. Het is de vrij komende levenskracht die zichtbaar wordt.

De levenskracht die men kan waarnemen aan de mens is een gevolg van het samenspel tussen krachten uit de kosmische wereld, de spirituele levenskracht en onstoffelijke krachten uit de aardse wereld, alsook, de voeding die we tot ons nemen. Hier bedoel ik niet alleen het eten en drinken mee maar ook de geestelijke en emotionele voeding (de stoffelijke en onstoffelijke voeding).

De mens staat hier precies tussen in. Hij moet de opgenomen aardse stoffen alsook de geestelijke en emotionele voeding afbreken en omvormen tot eigen stoffen hetgeen in de spijsvertering plaatsvindt. Daar worden de aardse stoffen afgebroken, tot het niets meer bezit van de eigenschappen van de plant of het dier. De geestelijke en emotionele voeding wordt ook afgebroken tot hapklare brokken en geïntegreerd in het geheel; dit wordt deels in de spijsvertering gedaan.

Hier werken de bacteriën en de astrale krachten mee in de spijsvertering, welke voornamelijk etherkrachten zijn. De bacteriën en de astrale krachten zorgen voor de 'ontmanteling' van de eigenschappen van de plant of het dier.

Als deze stoffen op een soort nulpunt zijn gekomen worden ze opgenomen via de darmwand in het milieu intérieur. In de lever worden deze opgenomen stoffen weer omgevormd door etherkrachten tot de voor die mens specifieke eigen stoffen. Als de opgenomen stoffen nog iets van de plant of het dier in zich hebben dan is het ook de astrale organisatie die zich daar achteraf met veel moeite van ontdoet via de uitscheiding van de nieren, longen en de huid.

Vandaar dat een baby als eerste voeding de borst krijgt. In de baarmoeder heeft de baby al zijn moederlijke stoffen tot zich genomen en omgevormd, alleen nog niet via zijn darmen; het kwam toen rechtstreeks in zijn bloedbaan. Door van de moedermelk te drinken krijgt hij wel andere stoffen binnen, alsook bacteriën, en nu via zijn darmen, maar de gelijkenis is het grootst daar ze beide van zijn moeder afkomstig zijn. De baby is er min of meer al op afgestemd.

Geleidelijk aan krijgt de baby wat andere voedingsstoffen naast de borstvoeding. Op deze manier komt geleidelijk het astrale lichaam steeds dieper in zijn stofwisselingspool. En kan ook dit proces harmonisch op elkaar afgestemd worden.

De astrale krachten werken centripetaal, naar het centrum toe, en breken zo de vreemde stoffen af. Etherkrachten werken centrifugaal, vanuit het centrum naar buiten en vormen op deze manier de stoffen om tot eigen etherstoffen, wat zich in de lever afspeelt.

De spirituele levenskracht werkt vanuit de periferie naar het aarde centrum toe, naar de mens toe, van buiten naar binnen. Het levensbeginsel, de Dynamus, werkt vanuit het centrum naar al zijn delen, van binnen naar buiten.

Hiermee wordt de spirituele levenskracht een centripetale kracht en het levensbeginsel, de Dynamus, een centrifugale kracht. Vandaar dat het levensbeginsel, de Dynamus, als drager het bloed heeft. In het hart worden twee tegengestelde krachten, de astrale als centripetaal en de ether als centrifugaal gemengd en samengevoegd.

De astrale krachten via het luchtorganisme, de longen, en de etherkrachten via het waterorganisme, de lever. Op harmonische wijze werkt het hart samen met de ik-organisatie (het levensbeginsel, de Dynamus, de levenskracht) om deze twee tegengestelde krachten te harmoniseren.

Wat de ene kracht afbreekt vult de andere kracht weer aan.

Tussen het hart en de longen zit ook een bepaalde verhouding. Het hartritme is ongeveer 72 keer per minuut en het ademhalingsritme is ongeveer 18 keer per minuut. Zo ontstaat de verhouding 4 : 1.

Daar waar de stofwisselingspool overheerst neemt de verhouding van de hartslag toe en wordt het 5 : 1 ; als de zenuwzintuig kant overheerst wordt de verhouding 3,5 : 1

Bij het ene type mens neemt de onderpool dus meer deel aan het instrument, de mens, terwijl bij het andere type mens de bovenpool meer deelneemt aan het instrument.

Hartaandoeningen zijn een afspiegeling van overheersing van een van de polen over de andere pool.

Door inzicht in de processen van de onderpool en bovenpool en hoe deze zich verhouden kan dit inzicht geven in het ziekteproces.

De stofwisselingspool heeft een uitdijende tendens en de zenuwzintuigpool een puntige tendens, ook hier weer de tegenstelling van centrifugaal en centripetaal.

Het lichaam wordt gevoed, gevormd, hersteld en schoon gehouden door de bloedstroom.

Het lichaam wordt uit het bloed gevormd naar het evenbeeld van ons 'ik'. Alles wat we kunnen waarnemen vertelt ons iets over die inwendige, individuele ik.

Vandaar dat het bloed en de circulatie ervan voorbehouden is aan de ik-organisatie (de Dynamus), daar deze bepaalt hoe het gedaan moet worden voor die persoon.

Nog even ter aanvulling op het bovenstaande. Als we naar de kwaliteiten warm en koud kijken dan kan daar ook gesproken worden over onderpool (centrifugaal) en bovenpool (centripetaal). Zo ook zoet (centrifugaal) of hartig (centripetaal) eten. Dag (centrifugaal) en nacht (centripetaal). Links, emotioneel vrouwelijk (centrifugaal) en rechts, rationeel mannelijk (centripetaal) . Hoe genezen wondjes, met veel weefsel (centrifugaal) of met verharding (centripetaal). Droog (centripetaal) of nat (centrifugaal) eczeem enz.

Zo ontstaat een helder beeld wat achter de ziektes zit; ziekte wordt daarmee inzichtelijk gemaakt. Niet dat dit op zich altijd zo is maar een tendens zou er zeker in moeten zitten.

Simpelweg gesproken zijn er twee krachten werkzaam in de mens, de etherkrachten en de astrale krachten; hoe we deze krachten vormen met ons 'ik' en samenbrengen bepaalt gezondheid of ziekte.

Om het begrijpelijker te maken voor een aantal onder u, kan ik haast niet om de werken van Victor Bott, Friedrich Husemann en Ernst Marti heen.

Voor nu volsta ik hierna met een samenvatting uit hun werken die betrekking hebben op de twee voorgaande paragrafen.

VICTOR BOTT

Uit zijn boek: Antroposofische Geneeskunde.

* Alleen van zijn stoffelijke kant bekeken, is de mens niet te begrijpen. Slechts door hem in zijn totaliteit, bestaande uit lichaam, ziel en geest te beschouwen wordt het mogelijk zich een bevredigend idee te vormen. Het lichaam is samengesteld uit twee delen, het ene kunnen we wegen en maakt deel uit van de ruimte. Het andere, dat de mens tot een levend en zich steeds veranderend wezen maakt behoort tot de tijd.

Het geheel bestaat uit vier samengestelde elementen, vier wezensdelen, die wij als “lichamen” zullen benoemen.

Van een andere kant bekeken heeft de mens twee tegengestelde polen, die verbonden zijn door een middengebied.

De mens is dus zowel een vierledig als een drieledig wezen. Alleen als men deze twee aspecten met elkaar verbindt, zoals de antroposofie aangeeft, kan men de mens naar zijn wezen begrijpen.

De wetten van de minerale wereld geven geen verklaring van het leven. Een mineraal is onderhevig aan de zwaarte en heeft de neiging naar beneden te vallen. De plant daarentegen groeit tegen de zwaartekracht in.

De mineralen hebben bij het zich met elkaar verbinden de neiging energie vrij te geven en zo af te dalen naar een lager energieniveau. De plant echter heeft uiteindelijk een hoger energieniveau dan het beginniveau. Dit alles onderstelt een belangrijk krachtenspel.

Toen Newton een appel zag vallen ontdekte hij door intuïtie de wet van de zwaartekracht, maar hij schijnt zich niet te hebben afgevraagd op welke niet minder mysterieuze wijze die appel daar boven aan die tak was gekomen.

De vallende appel ontsnapt aan het leven en is dan slechts onderworpen aan de wetten van de fysieke wereld, hij valt naar het centrum van de aarde toe. Maar zolang diezelfde appel deel uit maakt van de appelboom, is hij onderworpen aan de kosmische krachten, zonnekrachten en andere, uit de tegenovergestelde richting.

Deze krachten noemt de antroposofie etherische of modelvormende krachten en zonder deze bestaat er geen leven.

Deze etherische of vormende krachten vormen voor elk levend wezen een soort tweede lichaam, het etherlichaam, nauw verbonden met het fysieke lichaam dat het enige zintuigelijk waarneembare is.

Om tot zichtbare verschijning te komen hebben de etherische krachten materiële ondersteuning, een instrument nodig. Dit wordt gevormd door het water. Bij gebrek aan water trekken de etherische krachten zich terug en de plant sterft. In het zaad kunnen de etherische krachten nog jaren blijven sluimeren. Het is dan voldoende om water aan het zaad toe te voegen om te zien dat de vormkrachten opnieuw tot activiteit komen, hetgeen zich uit in de ontkieming, de groei en het verder gaan van de structurering.

Stoffen uit het mineraalrijk worden erdoor omgevormd en opgeheven tot het niveau van het plantenrijk. Zij krijgen dan nieuwe eigenschappen die zij niet in het mineraalrijk hadden.

De plant heeft zich gedeeltelijk bevrijd van de zwaartekracht. Maar kan zich niet bewegen en is min of meer statisch met zijn plaats verbonden.

** Het dier, een horizontaal wezen, heeft dat statisch vermogen omgevormd tot een dynamische eigenschap: het kan zich verplaatsen, springen, klauteren en zelfs vliegen.

Deze bewegelijkheid is onafscheidelijk van een ander vermogen: de gevoeligheid.

De begeerte alsook de vrees kunnen beweging oproepen. Aantrekking en afstoting (sympathie en antipathie) zijn de polen waartussen het dier steeds heen en weer trilt.

De gevoelstoestanden zijn binnen in het dier en worden zichtbaar in bewegingen.

Dit gedrag wat wij psychisme (zieleleven) noemen is op zich het resultaat van uitwendige prikkels, die korter of langer geleden tot het innerlijk beleven zijn geworden.

Bij het dier komen we tot een nieuw vermogen dat we nog niet bij de plant aantreffen: het vermogen van verinnerlijking.

Zoals de lucht in zijn binnenste komt, welk bij de plant nog buiten het blad was, zo zien we ook in een vroeg embryonaal stadium deze verinnerlijking. Wanneer het ei zich begint te ontwikkelen, vormt zich een opeenhoping van cellen, morula genoemd. In het volgende stadium rangschikken de cellen zich in de periferie en vormt zich een klein blaasje, blastula genoemd. Vanaf dit moment verdiept zich een van de wanden van de blastula en wordt het gastrula genoemd. Deze instulping is een typisch verschijnsel van de verinnerlijking bij de dieren. De plant komt nooit verder dan het blastula stadium.

Na deze instulping te hebben bewerkt en een holte te hebben gevormd, nestelt deze kracht zich in die holte. Zo wordt bij het dier een derde element ontwikkeld, die de antroposofie ziele- of astrale lichaam noemt.

Alles wat gevoelsmatig is, instincten, verlangens, hartstochten, aantrekking, afstoting, is een uitdrukking van het astrale lichaam, van het zieleleven.

Zo ontstaat een soort ademhalingsbeweging, afwisseling tussen het naar binnengaan, een vorm van "sympathie" en het naar buitengaan, een vorm van antipathie, wat ons kan doen vermoeden dat de lucht niet vreemd is aan dit proces. Het astrale lichaam kan slechts functioneren door middel van het lucht element.

Het astrale lichaam legt zijn leiding op aan het etherlichaam en beperkt het astrale lichaam de etherische werking en verleent op zijn beurt nieuwe eigenschappen aan de substantie.

Zoals wij hebben geconstateerd is het dier een horizontaal wezen. Bij de mens vinden we weer een verticale houding. Ten opzichte van de plant heeft het dier een draaiing van 90° gemaakt en de mens één van 180°. Zijn verticale houding is iets specifiek menselijks, deze tendens is ingebouwd in zijn gestalte als geheel en tot in de kleinste details van zijn skelet. Het menselijk hoofd is in evenwicht en staat recht op zijn ruggengraat, deze is eveneens rechttop en heeft een aantal voor- en achterwaartse krommingen, die net voldoende is om hem de nodige elasticiteit te verlenen.

Iets anders specifiek menselijks is de taal; die heeft hij niet verkregen bij de geboorte. Die moet worden geleerd, net als het recht opstaan en wel ten koste van voortdurende inspanningen.

Het derde vermogen dat de mens bezit is het denken hetgeen ook geleerd moet worden. De mens kan zich vrijwillig het verleden herinneren en er naar geloven weer induiken. Ook kan hij in zichzelf inkeren en zijn gedachten observeren. Hij kan voor zichzelf object worden en ook zichzelf benoemen met dat kleine woord, dat hij op niemand anders kan toepassen: IK.

Hij heeft niet alleen bewustzijn van de buitenwereld die hem omgeeft zoals dit het geval is bij het dier, hij onderscheidt zich zelf van de buitenwereld en heeft bewustzijn van zichzelf.

Het wezenlijke van de mens is zijn geest. Het is uit de geest, dat de kracht voortkomt, die aan ons organisme het specifiek persoonlijke geeft, die het kind er toe voert zich op te richten, te gaan spreken en denken.

De geest heeft als stoffelijke basis het warmteorganisme.

Op dezelfde manier heeft het astrale lichaam als drager het luchtorganisme, het etherlichaam het waterorganisme en het fysieke lichaam het minerale organisme.

De mens heeft dus met het minerale rijk zijn fysieke lichaam gemeen, met het plantenrijk zijn etherlichaam en met het dierenrijk zijn astrale lichaam, maar alleen de mens bezit een ik, de geest.

We kunnen dit in het volgende schema samenvatten:

Bestanddelen van de Mens	Organische ondersteuning	Natuurlijke elementen
Ik of menselijke geest	Warmte organisatie	Vuur
Ziele of astrale lichaam	Lucht organisatie	Lucht
Etherlichaam	Water organisme	Water
Fysieke lichaam	Minerale organisatie	Aarde

De mens en de vrijheid.

Elk rijk zet zich op een bepaalde manier af tegen het voorgaande. Zo verheffen wij ons uit het dierenrijk tot mens. Het dier is geheel overgeleverd aan zijn instincten en zijn driften. De mens is dank zij zijn IK in staat zich daartegen te verzetten. Hij heeft in zich de mogelijkheid van de vrijheid: hij kan een keuze doen afhankelijk van zijn morele ideaal. Deze vrijheid is hem niet zo maar gegeven (anders zou het geen vrijheid meer zijn), maar het is hem mogelijk deze te veroveren door eigen wil. Hartstochten, driften, instincten hebben wij gemeen met alle mensen: het is de wijze waarop wij hen beheersen waardoor wij van elkaar verschillen.

De menselijke individualiteit.

Elk mens is een wezen apart, aan geen ander gelijk. Dit komt zelfs tot uitdrukking in het fysieke. Het bloed dat nooit identiek is aan dat van een ander of de vingerafdrukken.

Toch is het niet het fysieke lichaam dat de duurzaamheid verzekert van deze individuele kenmerken; slechts door bemiddeling van het astrale lichaam en het etherlichaam kan men het kenmerk van het IK ontvangen. Want de substantie van het fysieke lichaam wordt in zeven jaar geheel vernieuwd (behalve onze tanden, kiezen, zenuwen en hersenen); dit zou dus onmogelijk de menselijke structuur volledig kunnen handhaven zonder de invloed van het Ik op het fysieke lichaam via het astrale lichaam en etherlichaam. Deze vernieuwing van de substantie in zeven jaar is door Rudolf Steiner meermalen naar voren gebracht.

Ondanks deze vernieuwing houden wij toch de zekerheid van onze identiteit. Onze substantie verandert, ons uiterlijk wijzigt zich geleidelijk, ons zieleleven verandert en toch twijfelen wij geen moment dezelfde individu te zijn gebleven, verrijkt door alle herinneringen, die wij in de loop van ons bestaan hebben verkregen.

Relaties tussen de vier bestanddelen.

* Het fysieke en het etherlichaam die zeer nauw verbonden zijn vallen vrijwel geheel samen en worden alleen bij de dood gescheiden. Zij vormen het lagere fysiek-etherisch complex.

Het hogere complex – het astrale lichaam en het IK – komt ook tot een nauwe vereniging, maar het zou onjuist zijn er een ruimtelijke voorstelling van te vormen zoals wij die in de materiële wereld hebben; in plaats daarvan moet men zich die vereniging als een zekere graad van bewustzijn voorstellen. De band tussen het hogere complex aan de ene kant en het lagere complex aan de andere kant is minder vast en is onderworpen aan variaties. Gedurende de slaap maakt het hogere complex zich los van het lagere en wat in bed achterblijft kan men vergelijken met een plant, met dit verschil dat bij de mens de hogere elementen een zekere inwerking op het etherlichaam achterlaten.

Langzaam aan verflauwt die inwerking en voor het menselijk wezen, dat zonder deze niet zou kunnen blijven leven, is het noodzakelijk dat het astrale lichaam en het IK zich weer incarneren in het lagere complex; anders gezegd de mens wordt wakker.

Het waakbewustzijn en het zelfbewustzijn zijn inderdaad gebonden aan de aanwezigheid van het IK en het astrale lichaam in het lagere complex. Wanneer bij de dood het etherlichaam eveneens het fysieke lichaam verlaat, keert dit laatste terug tot de minerale wereld, ondergaat opnieuw uitsluitend daarvan de invloeden en valt uiteen.

De driegeleding van de mens.

** De waarneming laat ons een polariteit zien tussen het boven en het beneden gedeelte van het organisme. Aan de bovenpool bevindt zich de bijna volmaakte sferische (1) vorm van het hoofd, tegenover de uitstralende structuur van de ledematen aan de benedenpool.

De schedel vormt een vaste omhulling om de weke inhoud, terwijl bij de ledematen de botten zich juist centraal bevinden. Door zijn hoofd is de mens een ongewervelde, door zijn ledematen een gewervelde soort. Het uitstralende komt nog meer tot uitdrukking als wij de botten tellen; een in het dijbeen, twee in het onderbeen, vijf aan het uiteinde.

Deze twee polen zijn niet voldoende om een menselijk wezen te vormen, er is nog een midden, een verbindingselement nodig, zonder welke de polen niet zouden kunnen bestaan. Dit wordt gevormd door de thorax. In zijn totaliteit bezien, bezit de borstkast nog iets van het sferische van het hoofd, maar elke rib op zichzelf herinnert aan de lengte van een ledemaat. De borstkast omhult de weke delen, maar is zelf weer omgeven door een uitgebreide musculatuur. De ruggraat vertoont in zijn totaliteit een langgerekte bouw omgeven door spieren als een ledemaat, terwijl elke wervel afzonderlijk als een kleine schedel het zachte ruggenmerg omhult.

(1) Een kleine verduidelijking van mijn zijde lijkt me hier op zijn plaats. Sferisch komt van sfeer. Het Griekse woord is sphaera en het Latijnse woord is sphæra welke betekenen bol of bal. Sfeer betekent hemelbol; hemelkring, streek, gebied; gezichtskring, invloedsgebied, arbeidsveld, maatschappelijke kring; omgeving, stemming (de morele of geestelijke omgeving) Sferisch via volks Latijn afgeleid van het Griekse woord sphairikos (waar het woord kosmos in zit, wat betekent indeling, orde, sieraad, wereldorde, sterrenhemel, heelal) betekent bolrond, bolvormig. Dit alles was alleen nog maar een vertaling, maar hierin zit zoveel verborgen; de bol met daarin zijn invloedsgebied afkomstig uit het heelal. En al het leven begint min of meer met deze vorm, alle hemellichamen hebben deze vorm, de aarde, het zaadje van een plant, het ei, de eicel, de zaadcel, de morula-bastula-gastrula stadium van het nieuwe leven, de mens in zijn embryonale stadium waar als eerste het hoofd wordt gevormd, bolvormig van waaruit zijn invloedsfeer gaat voor het leven enz.

Fysiologisch aspect van de polariteit.

Wat ons de anatomie heeft laten zien, vinden wij terug in de fysiologie, in de verrichtingen. De schedelbeenderen, met uitzondering van de onderkaak, zijn ten opzichte van elkaar onbeweegelijk. De beenderen van de borstkast zijn slechts gedeeltelijk beweegelijk en hebben niet die mate van vrijheid als de ledematen. Hun bewegingen zijn net als die van de organen die zij beschermen, ritmisch; wij zullen dit middengebied dan ook het ritmische gebied noemen.

De schedelpool is een plaats van concentratie: licht, geluid, lucht, voedsel dringen er binnen.

Aan het andere uiteinde zullen wij spreiding aantreffen in de centrifugale beweging der uitscheidingen. Tussen deze beide polen vinden wij harmonisatie, herstel van het evenwicht tussen boven en beneden. Het zenuw-zintuig systeem, voornamelijk geconcentreerd in de schedelpool, is het instrument van de gevoeligheid, van het denken, van het bewustzijn.

De benedenpool, is het instrument van de beweging en de stofwisseling (die ook beweging is); afwisselende bewegingen zowel van de musculatuur als van het verteringsapparaat. Deze pool is het instrument van de wil. Het harmoniseren van het bovengebied en benedengebied en het leggen van een verbinding tussen het denken en de wil is de taak van het ritmisch systeem als instrument van het gevoel, de betrokkenheid.

Algemeenheid van de driegeleding.

De mens is dus een drieledig wezen; maar de voorgaande beschrijving is slechts een grove benadering van de werkelijkheid, want wij kunnen deze driegeleding op alle hoogten nogmaals terugvinden, in elk gebied, in elk orgaan, in elk element hoe klein ook.

Zo is bij het hoofd het sferische element van de bovenste pool met zijn inhoud aan zenuwsubstantie, slechts in de schedelkoepel overheersend. De onderkaak, met zijn bewegelijkheid, zijn musculatuur, zijn speekselklieren ten behoeve van de spijsvertering, verwijst naar de benedenpool. De neus verwijst naar het ritmische systeem waarmee het door de ademhalingswegen in verbinding staat, zoals de mond met het spijsverteringsorgaan in verbinding staat. Maar ondanks deze drie étages van het hoofd blijft het overheersende toch het sferische, het schedelvormige en het zenuw-zintuigelijke. Wij vinden deze drie étages ook in de onderste pool, maar met een tegengesteld overheersende factor: zo vertoont het dijbeen een kop verbonden aan een verlengde zône - de feitelijke ledemaat – terwijl een verbindende hals naar het middengebied verwijst. In de voet herinnert de ronde hiel aan de schedelpool, de tenen wijzen op het specifieke uitstralende karakter van de ledematen.

Ingewikkeldheid van het menselijk wezen.

Maar de mens is een zeer complex wezen en de studie van de voet geeft ons uit een oogpunt van driegeleding daar een duidelijk voorbeeld van. Hoewel de hiel door de ronde vorm herinnert aan de schedelpool doet hij door zijn functie, d.w.z. als hij stevig contact met de aarde maakt, ons denken aan het wilselement, hetgeen nog wordt geaccentueerd als wij in woede met de voet stampen. De tenen daarentegen, die door hun structuur “ledematen” zijn, horen door hun rijkdom aan zenuwvezels, door hun functie om de grond af te tasten, tot het zenuw-zintuigstelsel. Wij hebben daar dus een soort paradox, een scheiding tussen vorm en functie.

Zulke schijnbare tegenstrijdigheden ontmoeten wij vaak bij de studie van het menselijk wezen. Het is heel belangrijk te begrijpen wat zij betekenen als men wil doordringen in de werkelijke kennis van de mens. In het geval van de voet kan de paradox worden opgelost als men zich voorstelt wat een zintuigproces als geheel is. De waarneming is een zuivere zenuw-zintuigactiviteit, maar in de tastende tenen is “de wil om waar te nemen”, dus tegelijk een wils- en zintuigproces. Het is om zo te zeggen door de wil om waar te nemen, aan te raken, de aarde te voelen, dat het zenuw-zintuig apparaat ertoe gedreven wordt zijn vertakkingen tot in het uiteinde van de ledematen uit te zenden.

Dit deelnemen van de wil vindt men overigens ook bij de andere zintuig-activiteiten als wij b.v. de blik richten, onze oren spitsen.

We zouden soortgelijke waarnemingen ook kunnen doen met betrekking tot de hand, die zich nu eens balt tot een vuist – een hoofd in het klein – een symbool van de wil (vaak van tegengewerkte of ingehouden wil) hetgeen het “schedel” –aspect van de vuist zou verklaren; dan weer de hand die zich a.h.w. verlengt tot een zintuigorgaan dat iets aanraakt, of tot een ritmisch instrument wordt in het sociale contact, wanneer men zijn naaste de hand reikt.

FRIEDRICH HUSEMANN

Uit zijn boek: *Das bild des menschen als grundlage der heilkunst.*

Een deel van mijn vrije vertaling van dit Duitse boek:

Vatten we thans het wezen van de mensen in het oog, zo kunnen we vervolgens vaststellen dat het met het plantenrijk en dierenrijk verwante kanten vertoont. Groei en vormgeving van zijn organisme geschieden bij hem zo regelmatig en voltrekken zich in zulk een onbewustheid in het bijzonder tot aan de tandenwisseling, terwijl het een met de planten verwant wezenlid in zich draagt: het beeldkrachtenlichaam en zijn hele leven door blijven de stofwisselings processen in deze onbewustheid gehuld, zouden het tenminste moeten blijven.

Dat ook het voortplantingsstelsel, die immers met het groeiproces innig verwant is, behoort tot het etherlichaam, de organisatie van de planten, ligt al in het woord besloten..

De verwantschap met de dieren anderzijds laat zich in de ontwikkelingsgeschiedenis van zijn organisme zien: zoals de dieren, zo ontwikkelt zich het menselijke organisme in een zich afsluitende en een zich opsluitend gebaar, bewerkt door de astrale organisatie. Alle wezenlijke organen van het menselijke organisme worden ook door de hogere dieren ontwikkeld, en Goethe herkende al, dat het onderscheid tussen beide niet in het een of ander detail gezocht kan worden, zoals de toenmalige wetenschap dacht.

De mens is vanuit de natuur minder op zijn aardse opgave voorbereid dan het dier, dat van geboorte af aan alle voor zijn leven noodzakelijke functies bezit. Het belangrijkste is de bekwaamheid van de ruimteoriëntering, respectievelijk het zich verhouden tot de zwaartekracht. Het dier kan meteen na zijn geboorte, zwemmen, kruipen of gaan, al naar gelang de soort. Alleen de mens moet het zich oprichten leren en in de wijze hoe hij het volbrengt, laat hij zien of hij handig is of onhandig, vreesachtig of moedig. Met andere woorden het zich oprichten van de mens is tegelijkertijd een uitdrukking voor het ingrijpen van zijn geestelijke – zielewezen in de lichamelijke organisatie. Het dier vindt de bekwaamheid van de ruimteoriëntering als een functie in zijn organisme dat er klaar voor is.

De mens moet zich die bekwaamheid van de ruimteoriëntering eerst verwerven en deze in zijn organisatie ontwikkelen en inprenten zoals het ook met het spreken en al het andere het geval is bij de kenmerkende menselijke bekwaamheden.

In hoeverre de mens daardoor, dat de natuur hem hiermee minder volkomen uitgerust heeft, de mogelijkheid aantreft, in de vorming van zijn organisatie in te grijpen, daaraan mee te werken, om uiteindelijk zijn eigen menselijke vorm te bereiken. En daardoor tegelijk zijn eigen individuele geest erin uitdrukt, zullen we nog bezien.

* De mens daarentegen brengt in zijn astrale organisatie niet een kant en klaar systeem mee maar alleen de bekwaamheid tot het denken. Stel men zich eens voor, wat de mens in de loop van zijn leven leren kan, terwijl het dier van geboorte tot zijn dood met geringe modificaties dezelfde functies uitvoert. In zekere zin steeds dezelfde melodie speelt, waarop zijn astrale organisatie afgestemd is. Zo blijkt het besef dat het dier in zijn astrale organisatie al van zijn jeugd af aan verward is, bij de mensen blijft ze het hele leven door vloeibaar - plastisch, elastisch omvormbaar.

Het dier beleeft door zijn astrale organisatie maar een deel van het geheel van de wereld. Het dier is vast met het hem overeenkomende wereldfragment verbonden en de rest van de wereld bestaat voor hem niet. De mens is niet van vorenaf aan en vooral niet eenzijdig met zijn omgeving verbonden; daarom kan hij zichzelf en de van hem gescheiden wereld waarnemen en de verbinding tot die wereld in het denken tot stand brengen.

De beschouwing van het denken heeft tot gevolg, dat wij daarbij veronderstellen, dat de wereld een eenheid is.

De natuurkundige gelooft niet, dat de in een experiment gemaakte waarneming een op zich zelf staand geval is; voor hem is het een natuurwet.

Anderzijds dient de zintuigelijke waarneming van de mensen niet alleen daarvoor, de wereld te onderscheiden, integendeel hij onderscheidt zichzelf van de wereld. Hij verbindt de op-eenvolgende indrukken in zijn binnenste en maakt zo herinnering mogelijk. Hij ontwikkelt in zich een “kern” van alle indrukken.

Vooralsnog herinnert een kind alleen dat wat hij diezelfde dag beleefde, dan overbrugt het in zijn bewustzijn ook de slaapperiode, totdat het zich alles wat het heeft beleefd als samenhangend geheel bewust is. Het op zich onsamenhangende wordt dus door mensen innerlijk tot een eenheid gevormd, hij aanschouwt het beleefde als zijn levensloop. En als hij uitspreken wil wat het hele leven als geheel heeft beleefd terwijl hij zelf gelijk gebleven is, zegt hij “ik”. Alleen omdat hij zich in “ik” als een eenheid ervaart kan hij ook de natuur als eenheid opvatten.

We brengen ons innerlijk wezen tot uitdrukking, als wij ons “ik” noemen. Toch is het ons duidelijk dat het niet alleen een naam is, maar een innerlijke wezensuitdrukking is.

We zeggen tegen onszelf “ik ben een ik” en ervaren dat niet alleen in onze gedachten, maar we voelen ons ook als “ik” in verdriet of vreugde, in moed of angst, in smart of welbehagen, in rust en bezigheid. We bespeuren het hoofd en de hersens en het op en neer bewegen van de ademhaling, het knagen van de honger en de warmte van het bloed en dit alles geeft ons het bewustzijn: “ik ben”. Maar steeds vager wordt dit beleefd, naar mate wij ons dieper op ons lijf concentreren. Het is hetzelfde wezen, dat naar buiten als individu verschijnt, dat zich in het binnenste als “ik” beleeft.

Het “ik” is dus niet een abstractie van het feitelijke levensverloop, wat ook daarin tot uiting komt dat het “ik” niet eenvoudig registrerend toekijkt, maar dagelijks op elk moment in hem werkzaam is.

Niet een abstractie is het “ik”, zoals zó vele filosofen en psychologen het graag zouden willen voorstellen, maar een krachtcentrum, waaruit de vorming van het zieleleven tot een eenheid ontstaat, een geestelijke kiem, die op de grondslag (basis) van het organisme uitgroeit tot de geestelijke mensen.

Zoals het beeldkrachtenlichaam voor de fysische organisatie het geheel makende is, zo is het “ik” voor de ziel. Zonder ingrijpen van het “ik” neigt de ziel tot verval, zoals het fysieke lichaam doet, wanneer het beeldkrachtenlichaam hem niet meer bij elkaar houdt.

Alleen een door het “ik” gevormde ziel kan zich doelen stellen, energie in het werk stellen, levenservaringen verzamelen, bekwaamheden ontwikkelen en uiteindelijk levensrijpheid verwerven.

Alleen een door het “ik” gevormde ziel kan gezond zijn.

Het “ik” is dus omvangrijker dan het ik bewustzijn, want deze werkt, zoals we nog zullen zien, alleen op het afbraakproces in het organisme. Het “ik” daarentegen omvat de werkelijke wezenskern van de mensen in zowel opbouw als afbraak.

De ik organisatie is bij alle mensen gelijk, de bekrachtiging van de ik-organisatie komt van het enkele “ik”, en wat de enkele mens door deze bekrachtiging beleeft is individueel verschillend.

Alle drie de functies hangen echter innerlijk samen: de oprichting van het organisme; het spreken; denken. Alle drie gaan van hetzelfde geestelijke centrum uit, dat de mens als “ik” beleeft.

Het “ik” wordt dus hier als het geestelijke centrale wezen opgevat, van waaruit pas ziel en lichaam zo tot een eenheid versmelten, dat wij de lijfelijke van de vorm als die van de individualiteit ervaren.

Het skelet van de aap is plomp, zwaar en gedrongen. Vergeleken daarmee geeft het skelet van de mens de indruk van een bijna zwevende lichtheid. Men ziet dat op de dierlijke vorm de aardse zwaartekracht te sterk heeft ingewerkt, terwijl in het menselijke skelet een balans tussen de aardse zwaartekracht en de hem tegenwerkende naar boven gerichte kosmische krachten lijkt te bestaan.

Deze algemene indruk wordt bevestigd door het detail; het hoofd van de mensen is voor het grootste deel hol voor hersenen en zintuigorganen; de organen van het stofwisselingsstelsel (tanden, tong, spierstelsel, klieren) nemen naar verhouding een kleine ruimte in. En lijken in verhouding tot de organen van de geest van ondergeschikt belang.

De kop van de gorilla is weliswaar uiterlijk volumineuzer, de hersenen nemen daarin echter een bescheiden plaats in, terwijl het geweldige spierstelsel van de kauwwerktuigen aan beide zijden de hersenruimte vult.

In het middelste gedeelte van het organisme zien we de gedrongen borstkast van de aap en de naar verhouding te lange, zware afhanginge armen als echte grijp- en klauterorganen. Voor dit doel zijn ze speciaal ingericht terwijl de hand van de mens vanaf het embryonale stadium zijn vorm behoudt. De hand is voor geen speciaal aardse doel voorbestemd en heeft voor de beheersing van de uitwendige natuur zelfgemaakte werktuigen nodig.

Een merkwaardige tegenspraak schijnt met betrekking tot de onderste extremiteiten te overheersen. De menselijke hebben zachtere vormen en beroeren de bodem alleen met de rand van het voetgewelf maar uit haar structuur kan men zonder twijfel afleiden dat ze voor het lopen op de aarde gebouwd zijn. De benen van de aap daarentegen zijn plomp alsof ze zijn samengeperst en zijn voet gelijkt sterk op zijn hand. Zodat men bij de aap eigenlijk niet het voor de mens karakteristieke verschil tussen hand en voet kan ontdekken, maar van vier grijp- en klauterorganen moet spreken.

Zo is de aap, zoals alle dieren, goed aan zijn levensruimte aangepast; de natuurlijke elementen van zijn leefomgeving zijn bepalend geweest voor de vorming van zijn lichamelijkeheid. De aap is daardoor intensiever aan zijn natuurlijke ruimte aangepast dan dit bij de mensen het geval is. De mens daarentegen heeft in alle elementen een zekere vrijheid behouden; hij heeft weliswaar contact met, maar zo weinig dat hij staande gemakkelijk zijn evenwicht kan houden. In het water kan hij slechts betrekkelijk kort zwemmend overleven en in de lucht kan hij zich alleen met technische hulpmiddelen voortbewegen.

En toch is de leefomgeving van de mens de aarde, en die van de apen de boom.

Hoewel de aap het aardoppervlak niet helemaal heeft bereikt, is toch in fysieke organisatie sterker door de zwaartekracht beïnvloed dan die bij de mens. Hierin schuilt de bovenvermelde tegenspraak.

En terwijl de aard van het skelet van de aap in drie aspecten (hoofd, romp, ledematen) als zwaar moet worden gekenschetst zijn in de bouw van het menselijke organisme opwaartse krachten waarneembaar. Deze uit zich echter niet in de voltooidde fysieke lijfelijkeheid (zoals we zien wanneer een aap of een beer zich moeizaam opricht), maar zijn al werkzaam tijdens het vormingsproces.

Ze laten in het bovenste gedeelte van mensen de geweldige hersenen ontstaan, die dankzij het hersenvocht bijna helemaal gevrijwaard blijven van de invloed van de zwaartekracht. Ze grijpen niet in, in het aanpassingsproces aan de aarde van armen en benen, zodat de armen het orgaan worden voor scheppende, culturele activiteit. En anderzijds wordt daardoor de mens het enige wezen waarvan de gang tegelijk zijn individuele onstoffelijkheid uitdrukt, zijn "ik" is.

Daardoor, dat deze opwaartse krachten reeds (al) in de vormprocessen van het menselijke organisme ingrijpen, ontstaat de bouw van dit organisme dat met de rede begiftigd is en op de werkzaamheid van een "ik" is afgestemd. Een menselijk "ik" zou zichzelf in dit organisme niet als geestelijk wezen kunnen beleven en actief kunnen zijn (werkzaam zijn); indien de mens sterker door de zwaartekracht beïnvloed zou zijn geweest in dezelfde mate als bij de dieren het geval is.

Dit juist is het geheim van de menselijke organisatie, dat ze niet specifiek aan een aardse element is aangepast maar alle aardse elementen in zich opneemt en ze dynamisch zo overwint, dat een "ik" daarin huizen kan.

* Het menselijke beeldkrachtenlichaam (van het etherlichaam) oefent in de verschillende regionen van het lijfelijke doorgaans verschillende invloeden uit. In de bovenste organismen volgt hij helemaal de vormingsimpulsen van het astrale lichaam en vormt het zenuwzintuigstelsel.

Na de geboorte maakt het zich zo ver van de fysieke organisatie los, dat hij tot basis van het bewustzijn, de gedachten enz. wordt. De zenuwsubstantie is de minst vitale substantie van het organisme van de mens; het etherlichaam hangt alleen nog in zo verre met haar samen, dat het niet meteen afsterft, maar het is zo te zeggen steeds in gevaar. Het etherlichaam in het zenuwzintuigstelsel verkeert potentieel al in een bijna levensgevaarlijke toestand t.o.v. de andere orgaanstelsels van de mens. Het etherlichaam heeft zich bijna geheel terug getrokken uit het zenuwzintuigstelsel.

In het gebied van de middelste organen stromen niet alle beeldkrachten terug in het fysieke, om de eigenlijke fysieke substantie te vormen, zoals ze het bij het dier doen. Deze beeldkrachten worden echter niet in zo hoge mate vrij van het fysieke als dat voor het zenuwstelsel geldt. Maar ze worden deels opgevangen door de ritmische processen van de ademhaling en de hartactiviteit en blijven daar pulserend aanwezig. In de spraak, het duidelijkst in de retorisch gebonden dichtelijke taal, uit zich dat. De laatste tijd berust echter elke artistieke, ja elke menselijke activiteit (ontwerpen, inrichten, organiseren, maken enz.) op het gebruik van deze overvloedige beeldkrachten van het ritmische systeem; ook de beeldhouwer, de schilder en de muzikant zijn hierop aangewezen.

In het gebied van de stofwisseling gaat die activiteit van het beeldkrachtenlichaam direct tijdens de lichamelijke ontwikkeling van dit gebied naar binnen, in de stofopname, in de spijsvertering, in het overbrengen naar de eigen wetmatigheden van het organisme.

Na zijn werkzaamheid in het lichamelijke deel vindt ook hier een zekere achterhouding van de krachten plaats ten gunste van de verticale houding.

Het karakteristieke van de menselijke organisatie tegenover die van de dieren bestaat dus daarin, dat ze op drievoudig niveau achtereenvolgens beeldkrachten terughoudt die gaan dienen als basis van de geestelijke werkzaamheid van het "ik". H. Poppelbaum heeft dit organisatiegeheim van het menselijke organisme het opstuwings-principe genoemd (zie "Mensch und Tier"). De dankzij deze drievoudige opstuwings vrijgekomen beeldkrachten worden dan door het ingrijpen van het "ik" in geestelijk-ziele activiteit omgezet: wat in uiterlijke zin gaan is, wordt in het binnenste tot gedachtegang, het grijpen met de hand tot begrijpen. Wat zintuiglijk gesproken oriënterende beweging was wordt tot ruimte voor de verbeelding. In deze ruimte hebben de mensen de vrijheid voor innerlijke 'oriënteringen'.

Wat "onder" beeldloze realiteit was, wordt "boven" tot realiteitsarme beelden (Rudolf Steiner). Pas in het domein van de virtuele innerlijke beelden kan de mens in gedachten vrij reageren en zich onderscheiden, omdat beelden niet kunnen dwingen. Hier spreken we met recht van begrijpen, aangrijpen, vatten, richting nemen in uitsluitend hogere, de menselijke, adellijke zin.

De organen van de dieren met al hun bekwaamheden moeten de mensen missen; daarvoor in de plaats echter krijgt hij de voortbrengselen van het ziele-geestelijke tot zijn beschikking. Hierdoor is de mens in staat om zich aan te passen aan een situatie aangezien de mens het vermogen bezit om bekwaamheden te ontwikkelen en zondig om te vormen tot andere bekwaamheden.

Steeds weer blijkt dat de mens rijker wordt terwijl de natuur hem stiefmoederlijk lijkt te behandelen.

De aanzienlijke polariteit die in het menselijke wezen bestaat tussen de beeldloze realiteit in het onderste en de realiteitsarme beelden in het bovenste deel van het organisme kan als volgt onder woorden worden gebracht: de onderste mens is overwegend door aardekrachten, de bovenste door kosmische krachten gevormd. (Beelden komen in het hoofd tot stand; het zijn onze eigen beelden die niet de externe werkelijkheid weergeven. De benen b.v. zijn wel werkelijkheid maar bevatten geen beelden.)

Tussen deze polariteiten beleeft zich het “ik”, in het bijzonder wanneer het organisme opgericht is, dat wil zeggen wanneer hij met de hem eigen polariteit zijn plaats tussen aarde en kosmos inneemt.

De verticale houding is daarmee de eigenlijke “ik”- richting, de voorwaarde voor een volledig wakker zijn in uiterlijke én innerlijke zin. De verticale houding is de grondrichting van het menselijke leven en is in alle opzichten kenmerkend voor de mens.

De mens verschijnt ons ook uiterlijk als een unieke eenheid. We benoemen hem daarom met alleen hem identificerende namen en bedoelen daarmee in eerste lijn de geestelijke–ziele persoonlijkheid maar we sluiten daarbij zijn lijfelijke niet uit; die lijfelijke verschijning is voor ons de drager en uitdrukking van de persoonlijkheid. In het bijzonder geldt dit voor het gezicht; met name het gezicht is voor ons het beeld van de mensen.

De mens als beeldvorm heeft zijn middelpunt in de heup. Dit hangt in het bijzonder samen met het feit dat in het hoofd de wezenlijke zintuigorganen zijn geconcentreerd.

Vergeleken met de dieren is de heup een sprekende afbeelding van het hele organisme. De ogen en het voorhoofd als representanten van het zenuwzintuigstelsel, de neus en haar omgeving (met daarachter de zich bevindende bijholten) die een voortzetting zijn van de opbouw van het middelste deel van het organisme. De mondpartij, als toegang tot het stofwisselingssysteem en als spreekorgaan het sluitstuk van cerebrale processen waarin de wil zich manifesteert; dit alles geaccentueerd door de plasticiteit en motoriek van de lippen.

In de heup weerspiegelt zich het “ik”-beeld en is als elk beeld realiteitsarm aangezien het niet onmiddellijk in de buitenwereld kan ingrijpen. De heup stelt ons in staat om als mens te kunnen bewegen. Vanuit de heup kunnen we bukken, draaien en steunen op onze benen waardoor we kunnen lopen. Het is een zeer bewegelijk gewricht zoals ons “ik” ook bewegelijk is t.o.v. onze leefomgeving.

Evenwel, indien het “ik” het organisme in zijn totaliteit wil beheersen, d.w.z. het in beweging zetten en het direct op de buitenwereld laten reageren, dient het over een medium te beschikken van uniforme samenstelling dat als een levendig en bewegelijk element het hele organisme doordringt; dit medium is het bloed. Hier doet zich de vraag voor of we de betekenis van de motorische zenuwen over het hoofd zien. Op die vraag zal hier niet verder worden ingegaan.

Die lijfelijke is weliswaar niet uitsluitend, maar toch onder de inwerking van het “ik” gevormd; het “ik” bouwt uit het bloed de hele vorm, het bloed gedraagt zich als een beeldloos subject. In het bloed komt het “ik” niet tot een eigen vorm; het bloed blijft vloeibaar, maar heeft bij elk mens geheel specifieke eigenschappen. Zo is het menselijk lichaam niet alleen een uiterlijk beeld van het “ik”, maar is het innerlijk van deze “ik” bezielde.

En als we ons afvragen hoe het komt, dat de mens, zoals hij ons in levende lijve tegemoet treedt, ons als een eenheid voorkomt, dan kunnen we nu zeggen, daardoor, dat hij van het levende “ik” doordrongen is en dat deze levende “ik” hem zijn beeld heeft ingeprent.

Het “ik” is niet alleen een innerlijke beleving, het is veel meer een autonoom levend wezen en het heeft een heilheid makende functie.

Het menselijke lichaam met zijn veelvoudige onderverdelingen en organen wordt innerlijk en uiterlijk een eenheid door het “ik”.

*Binnen de ik-organisatie echter leeft dat individuele “ik”, de geestelijke wezenskern van de mensen, al naar gelang het op de ik-organisatie bevorderend of verstorend werkt hangt gezondheid of ziek-zijn daarvan af.

ERNST MARTI

Uit zijn boek Die vier Äther

Zu Rudolf Steiners Ätherlehre

Elemente – Äther – Bildekräfte.

Een in het Nederlands vertaalde versie.

Opm. In het volgende zijn tussen haakjes mijn verklaringen opgenomen van een aantal woorden.

* Rudolf Steiner heeft het levensprincipe in de plant, dier en mens, etherlichaam of levenslichaam genoemd. Later heeft hij de betekenis beeldkrachtenlichaam toegevoegd.

Deze drie uitdrukkingen hebben betrekking op hetzelfde object, maar hebben telkens een andere inhoud en samenhang.

Zoals men van een huis kan zeggen dat het van steen is of van hout, dat het die en die ruimtes bevat, dat het een bedrijfswoning of woonhuis is, het is steeds hetzelfde huis maar men heeft het oog gericht op het stoffelijke (van steen of hout), zijn ruimtelijke opbouw (deze of die ruimte) en zijn doel (bedrijfswoning of woning).

Zo bedoelen we met de uitdrukking etherlichaam meer de materie in het levenslichaam, met levenslichaam de levenscheppende werkzaamheden zijn en met beeldkrachtenlichaam meer de gestaltevormende krachten; iedere omschrijving van het te benoemen object “etherlichaam” wordt in de passende context beschouwd.

In het etherlichaam zijn de ethersoorten tot een eenheid en heelheid verbonden; ze werken dan organisch (betrekking hebbend op het organisme, op het levende). Ook heeft iedere ethersoort afzonderlijk een eigen anaorganische (tot de levenloze natuur behorend) en een fysische (met de natuur overeenkomend) activiteit., Het onderscheid tussen de etherische beeldkrachten en de ethersoorten.

De Griekse natuurwetenschap berustte op het begrip van de vier elementen. Aristoteles zegt over de ether:”dat het iets anders is als aarde, water, lucht en vuur; het is eeuwig en heeft een eeuwige omloop”.

Het was Rudolf Steiner die de uniforme ether van de Grieken als viervoudig zag: de warmte-ether, licht-ether, klank -ether en levens-ether.

Maar wat is dan ether? Het is iets geheel anders dan de elementen maar ze zijn wel met de elementen verbonden. Paarsgewijs ontstaan ze, in iedere fase in de ontwikkeling van de aarde een nieuw paar.

Met de oude Saturnus- fase de warmte- ether met het vuurelement, met de oude Zon-fase de licht-ether met het luchtelement, met de oude Maanfase de klank-ether met het waterelement en met de Aarde-fase de levens-ether met het aarde element.

De vier zusterparen uit dezelfde oorsprong worden telkens gevormd door een hogere en lagere zuster, een hemelse en een aardse. In het levende organisme vallen ze met elkaar samen en werken ze nauw samen bij de werkzaamheid van dat organisme. In de dode stof zijn ze afzonderlijk aanwezig en werkzaam.

Zoals de vier natuurelementen hun eigen karakteristieken en verschillen hebben in hun gesteldheid, gedrag en werking hebben de ethersoorten dat ook. Als men ze tegenover elkaar zet dan zijn de ethersoorten de bovenste, dat lichte, het omvattende en de natuurelementen het laagste, het zware, het opgesloten zijn. De elementen hebben hun basis in het midden van de aarde en werken centrifugaal (van binnen naar buiten) en zijn betrokken op het geheel en alomvattend.

De ethersoorten gaan van de periferie, centripetaal (van buiten naar binnen) en zijn puntgericht.. Op wiskundige wijze kun je het zo uitdrukken dat ze zich tot elkaar verhouden als plus en min, als positief en negatief, waarbij men de elementen willekeurig als positief aanmerkt. In hun totaliteit vormen ze in een eenheid het wereldlichaam en het mensenlichaam.

Het lichaam van de mens is fysiek-etherisch, men kan van het fysieke lichaam en van een etherlichaam spreken.

De botten, beenderen en tanden het aarde element en bloed, lymfe en liquor (is waterige vloeistof) het waterelement. Want het vaste kristalachtige is de uitdrukking van het aarde element zoals het vloeibare de gedaante is van het waterelement het waterelement an sich ligt buiten het bereik van onze zintuigelijke waarneming. Alle elementen zijn nergens als pure beginselen te ontdekken. Al het fysieke is ervan doortrokken, de elementen liggen aan alles ten grondslag, maken het fysieke mogelijk Maar er moet aan het fysieke nog iets worden toegevoegd om de werkelijkheid zijn vorm te geven, oftewel het fysieke met de elementen is nog niet de werkelijkheid zoals we die waarnemen. Zo is het aarde-element op zich niet in staat goud, kwarts, zand of beendersubstanties voort te brengen zo ook niet het lucht-element zuurstof, koolzuur of rozengeur. Er moet dan nog iets aan toegevoegd worden zodat uit de elementen de afzonderlijke bepaalde stoffen kunnen voortkomen. Maar wat dan?

Rudolf Steiner heeft aangetoond dat de sterren de afzonderlijke stoffen voortbrengen. Sterrenkrachten scheppen uit de nog onbepaalde mogelijkheden van de elementen de afzonderlijke substanties. L. Kolonsko heeft decennialang de samenhang tussen planeten en metalen gecontroleerd en vastgelegd in zijn werk “Sterrenwerking in aardse stoffen”, Stroud 1952.

Buiten de sterrenkrachten werken ook de beelden van de dierenriem substanties vormend; b.v. ramkrachten b.v. scheppen de kiezelsteentjes, het stierbeeld de stikstof.

Stoffen zijn in de elementen vastgehouden? en verdicht door de sterrenwerkingen.

Als we om ons heen kijken zien we verschillende stoffen, verschillende vormen en gestalten zoals b.v. de mens, een stokroos, een hert enz., oren- en neus vormen, voet- en hoef vormen, blad- en bloesemvormen.

De elementen die de mogelijkheid hebben om substanties te worden hebben zelf geen vormkracht. Door de chemie, de fysica, de kristallografie (beschrijving van de leer van de kristallen) wordt duidelijk dat de stoffen onder bepaalde omstandigheden bepaalde vormen hebben, voorzover ze kristalliseren. Maar de daarbij optredende processen zijn geheel verschillend van wat er van het menselijk lichaam, de stokroos enz. waargenomen kan worden.

Maar wat is dan de veroorzaker van de natuurlijke vormen en hun processen.

De architect en de bouwer van het fysieke lichaam is het etherlichaam volgens Rudolf Steiner; hij heeft de verschijningsvormen van het lichaam opgehelderd.

De architect ontwerpt de plannen en bepaalt de vormen van het bouwwerk die door de arbeiders uit de bouwstoffen tot stand wordt gebracht.

Het etherlichaam is de vormgever en de bouwer van het fysieke lichaam. Uit Rudolf Steiners onderzoek wordt bevestigd dat het etherlichaam tegelijk een beeldkrachtenlichaam is. Maar wat is dat dan?

Om ethersoorten tot beeldkrachten te maken moet er iets aan toegevoegd worden zoals er iets toegevoegd moest worden opdat de vier elementen concrete stoffen kunnen worden. Gelijk de elementen bieden de ethersoorten slechts de mogelijkheid, het fundament voor de beeldkrachten

Ook als we nog niet het waarnemingsvermogen voor de directe etherwaarneming bezitten waarvoor op zijn minst het imaginatieve kennisvermogen (inbeeldend kennisvermogen) voor is, kunnen we toch via het denken, op begrippelijke wijze onszelf een voldoende en betrouwbaar inzicht in deze verhoudingen verschaffen, als we het proces van de verstrengeling en reflectiviteit (spiegelbeelden) van de vier natuurelementen en de vier ethersoorten van de positieve en negatieve wereld kunnen verduidelijken.

Zoals de elementen alleen maar in een stofkleed kunnen verschijnen, gaat dat ook op voor de ethersoorten; ze zijn gehuld in de beeldkrachten. Laat men het opvatten als een vorm van veronderstelling, om het van alle kanten te kunnen doordenken en te vergelijken met de fenomenen van de werkelijkheid.

Zoals de stoffen samenhangen met de sterrenkrachten zo ook de beeldkrachten. Rudolf Steiner heeft zich het instinctieve schouwen (het onwillekeurige, zonder nadenken schouwen) eigen gemaakt. Langs die weg is hij tot de opvatting gekomen dat het menselijk lichaam ontstaan is uit de krachten van de dierenriem. B.v. de Ram het voorhoofd, de Tweeling de schouder en de armparen, de Vissen de voeten en de planeten vormen de organen, b.v. Venus de nieren, Mercurius de longen. Dit alles veroorzaken de sterrenkrachten niet direct in het fysische lichaam (daar worden het stoffen) maar via de omweg van het etherlichaam. De sterren wekken in het etherische de beeldkracht, die vervolgens de fysieke vorm doet ontstaan zoals we die waarnemen.

Hoe komen we aan de kennis en toegang tot de individuele etherische beeldkrachten?
Door Rudolf Steiner als hij beschrijft dat het blauwe hemelgewelf de grens is van de wereld-ether, tot hier reikt de etherwereld, de zee van de vier ethersoorten. In hun schoot dragen ze de vier elementen. Aan de grens van het hemelgewelf verschijnen de sterren. Door hen dringen de krachten van geestelijke wezens in de zichtbare wereld. Het zijn astrale en geestelijke krachten. Wanneer de astrale krachten door de sterrenbeelden heen werken (of in het oerbegin werkten) prikkelen ze de ethersoorten en scheppen uit hen de beeldkrachten. De geestelijke krachten dringen dieper in de elementen door en brengende stoffen voort. Het is het mineraal waar we onze stevigheid van hebben zowel fysiek, emotioneel als geestelijk.

Rudolf Steiner gaat er verder op in, en door de sterren klinken deze krachten als het wereldwoord?, de klanken van de menselijke spraak worden door sterren onthuld; in de dierenriem de medeklinkers, b.v. de letter B met de Maagd, de M met Waterman en de klinkers zijn verwant met de planeten b.v. de O met Jupiter en de I van Mercurius.

De sleutel tot de wereld van de beeldkrachten is pas te bevatten en te ervaren door de eurithmie (bewegingskunst) die ook door Rudolf Steiner is ontwikkeld.

Eurithmische bewegingen zijn bewegingen van het etherlichaam, die zichtbaar worden in het fysieke lichaam, beeldkrachten die bij het eurithmiseren als het ware binnenglipt in het etherlichaam en het helemaal volgt? (“zoals het wiegen van een baby of bij sommige volken het wiegen bij verdriet, het geeft dan steun en houvast en innerlijke rust”).

Door eurithmie is het mogelijk de afzonderlijke beeldkrachten te begrijpen en in de natuur terug te vinden.

In alle vormgestalten van de planten, de bladvorming, kelk, bloem, vrucht enz., in elke vorm van mens en dier, in de uiterlijke gestalte, in de oogvorming, in huid- en niervorming. De vorm van het water, golf, branding, druppels, damp enz. worden doorzichtig en aanschouwelijk als werkwijzen en vormen van de beeldkrachten.

Dit zijn aanwijzingen die erop wijzen dat het mogelijk is de afzonderlijke beeldkrachten te differentiëren en aan hun werkingen te herkennen.

De eurithmie is een openbaring van het beeldkrachtenlichaam, in haar bewegingen, gebaren, posities maakt ze de totale omtrek van en het bereik van de beeldkrachten zichtbaar.

Als men alle grondbewegingen van de klank- en tooneurithmie (bewegingskunst) samenvoegt ontstaat er een ongeveer gelijk aantal beeldkrachten.

Hij schrijft, deze gedachtegangen leiden tot de conclusie dat stoffen en beeldkrachten uit de sterren geboren zijn, de een als het fysische en de ander als het etherische. Om hem te begrijpen scheiden we ze maar in de werkelijkheid treden ze ons verenigd tegemoet.

In het menselijk lichaam en b.v. in de roos, dragen ze het als eenheid in zich..

De etherische beeldkracht is als het ware afgedaald in het zintuigelijke en bewerkt daar het beeld, de vorm. Wat in haar eigen bereik pure kracht en beweging is, wordt hier op aarde tot een rustende? beeldvorm. De vorm van een ree, een slakkenhuis, is een tot rust gekomen beeldkracht.

Zo kunnen we nu schrijven:

Etherisch : Beeldkracht

Fysisch : Vorm

Voor de stof geldt ook dat het opstijgt in het gebied van de krachten van het omringende. De stof is zelf een verdichting uit de sterrenhoogtes en kan hen weer uit zichzelf tegemoet stijgen. Dan evolueert de stof tot proces (“met het proces doet het mee aan de krachten die het heelal tot aan het hemelgewelf vullen”).

Zo is er b.v. een goudproces, maar ook de lever als fysisch orgaan is een tot rust gekomen leverproces, het doortrekt het gehele organisme, ja zelfs het heelal. Zo moet iedere substantie erkend worden als een rustend proces.

In de natuur komen stof en vorm alleen gezamenlijk voor dus kan ik opschrijven:

Etherisch : Beeldkracht : Proces

Fysisch : Vorm : Stof

Daarmee omvat ik de ware totaliteit, datgene dat de vierheid tot een telkens bepaalde eenheid samenvat, een klasse van een substantie van dezelfde aard zoals b.v. goud, arnica.

Geen van de vier principes, beeldkracht, vorm, proces, en stof komt in de natuur geïsoleerd voor. Proces en beeldkracht hangen samen, zoals in het zintuigelijke de vorm en de stof. Maar voor het inzicht is het onvermijdelijk helder en duidelijk het afzonderlijk te kennen. Helderheid in het individuele, diepte in het geheel zijn de twee belangrijkste vereisten van de werkelijkheid. Als ik een mens voor me heb, een rozenblad of nier dan kan ik ze bekijken uit het gezichtspunt van de beeldkrachten, de vormen, de stoffen en de processen.

De vierheid van beeldkracht, vorm, stof en proces vormt het fundament van een geestes- wetenschappelijke natuur en mensenkennis. Ze zijn zelf weer zoals de vier elementen, vier grondbeginselen, ze zijn de vier oerfeiten.

Een heel korte samenvatting van het bovenstaande:

Ik geef zelf deze samenvatting om het voorgaande iets beter te kunnen begrijpen.

Elementen (aarde, vuur, lucht en water) hebben de mogelijkheid substantie te worden, maar hebben zelf geen vormkracht.

Vormkracht komt door sterrenkrachten via de elementen en ethersoorten (levens- ether, warmte- ether, licht- ether, klank-her) en geleid door de architect en bouwer die zijn werking heeft in het etherlichaam (bestaande uit het etherlichaam, levenslichaam en het beeldkrachtenlichaam).

Etherlichaam is meer de materie in het levenslichaam, het levenslichaam meer de levenschepende werkzaamheden en het beeldkrachtenlichaam meer de gestaltevormende krachten. En deze drie samen hebben betrekking op hetzelfde object maar vertegenwoordigen telkens een verschillende inhoud en samenhang van hetzelfde.

In het etherlichaam zijn de ethersoorten tot een eenheid, heelheid verbonden, ze werken dan organisch. Elke ethersoort heeft ook een eigen activiteit, dan werkt hij anorganisch.

De ethersoorten zijn gehuld in een beeldkracht; daar verschijnen ze in.

Door eurithmie (beweging van het etherlichaam) worden de astrale en geestelijke krachten zichtbaar in het fysieke lichaam.

De geestelijke en astrale krachten werkzaam in de ethersoorten als beeldkrachten dringen dieper in de elementen door en brengen de stoffen voort.

Elke stof is een tot rust gekomen proces van de beeldkrachten van de elementen en ethersoorten, vorm gegeven door het beeldkrachtenlichaam, als architect en bouwer van het levende.

Uit de stof, deze is zelf een verdichting uit sterrenhoogten? en kan hen weer uit zichzelf tegemoet stijgen; dan evolueert de stof tot een proces.

Ethersoorten en etherische beeldkrachten zijn samen te vatten als het etherische. Zoals men de fysische feiten als het fysische samenvat.

Het menselijke lichaam is fysiek–etherisch; er wordt ook over fysiek–etherisch complex gesproken, het is het levende lichaam. Zonder het etherische is het menselijke lichaam dood.

Deze gedachtegangen leiden tot de conclusie dat stoffen en beeldkrachten uit de sterren geboren zijn, de een als het fysische, de ander als het etherische. Wat we nu theoretisch scheiden treedt ons in de werkelijkheid verenigd tegemoet, als eenheid: b.v. de mens.

De kosmische werking van de ethersoorten hebben een belangrijk gevolg. Als ethersoorten aardstoffen aangrijpen, heffen ze hen uit het werkingsbereik van de centraal krachten in het gebied van de kosmische omtrek. Aan de plant kan men waarnemen, wat er in aanmerking komt. De stoffen van de aarde worden uit het gebied van de aardewerkingen gelicht. Ze bewegen in het vormloze.

Deze overgang in het vormloze wordt door de zonwerking uit de wereld ruimte gemodificeerd. Eigenlijk is iedere plantenkieming allereerst een doen springen (opblazen) en vorm uitwissen, om dan opnieuw uit vormkrachten ontwikkeld te worden.

Het zijn ethersoorten die de vorm uit wissen en niet de beeldkrachten.

Aan alle aardse levende wezens ligt het viervoudige samenwerken van de ethersoorten ten grondslag.

Rudolf Steiner spreekt van etherlichaam die uit deze vier ethersoorten bestaat en het levensprincipe van alle levende wezens is.

In het voorgaande is alleen in het etherlichaam de algemeen werkende levenskrachten gekarakteriseerd. De vier ethersoorten vermogen wel grootte, ledematen, organen, gestaltevorming, processen enz.. voort te brengen, echter alleen in het algemeen. Ze werken op dezelfde wijze in de tarwe, in de kikker, als in de mens. Opdat een blad, een bloem, een hand, een long ontstaat, moeten aan de vier ethersoorten verdere krachten toegevoegd worden. Het zijn deze beeldkrachten, die de daar bovenstaande krachten zijn, die de ethersoorten zo beïnvloeden, dat ze een blad, een vrucht, een plant, of een dier voortbrengen. Opdat een bepaalde soort ontstaat, een sneeuw-klokje, forel, zwaluw, moet de soortvormende kracht zich daar nog mee verbinden. Dan pas is de levensbeeldende kracht compleet, die voor de bovennatuurlijk waarnemende als etherlichaam of levenslichaam verschijnt, die betekenisvol als beeldkrachtenlichaam aangeduid kan worden.

3. § 11 ORGANON DER GENEESKUNST

§ 9 en § 10 gaan over het leven en over de dood. § 11 gaat over ziek zijn, hier laat Hahnemann zien wat er dan ziek is.

§ 11. Als de mens ziek wordt, is in het begin alleen deze zelf werkzame levenskracht (het levensbeginsel), die overal in zijn organisme aanwezig is, ontstemd door de tegen het leven gerichte dynamische (1) invloed van een ziekmakend agens.

Alleen een levensbeginsel, dat tot zo'n wanklank verworpen is, kan het organisme die nare gewaarwordingen bezorgen en het zo abnormaal laten functioneren, dat we het ziek noemen. Want deze kracht, die op zichzelf onzichtbaar is en alleen te merken door haar inwerkingen op het organisme, geeft slechts kennis van haar ziekelijk ontstemd zijn, doordat het organisme in voelen en handelen ziek blijkt (dat is de enige kant, die voor de zintuigelijke waarneming van de geneeskundige open ligt). Dat wil zeggen: het ziek-zijn maakt zich kenbaar door ziektesymptomen en door niets anders.

(1) Wat is eigenlijk dynamische invloed, dynamische kracht?

We kunnen waarnemen, dat onze aarde door een geheime, onzichtbare kracht haar maan in 28 dagen en enkele uren om zich heen leidt en hoe daartegenover de maan de zeeën van ons noordelijk halfrond afwisselend in een vastgesteld aantal uren tot vloed optrekt en in evenveel uren weer tot eb laat terugzakken (als we een beetje verschil bij volle en nieuwe maan niet meerekenen).

We zien dit en staan verwonderd, omdat onze zintuigen niet waarnemen op wat voor manier dit gebeurt. Klaarblijkelijk komt het niet door materiële instrumenten tot stand, niet door mechanische voorbereidselen, zoals werk van mensen. En zo zien we nog een heleboel andere dingen om ons heen gebeuren, als resultaten van de inwerking van de ene substantie op de andere, zonder dat we een zintuigelijk waarneembare samenhang tussen oorzaak en gevolg zouden kunnen opmerken.

De cultuurmens, die in vergelijken en abstraheren (mijn eigen vertaling van abstraheren: afgescheiden van de materie, een hoedanigheid beschouwen los van het voorwerp, iets er uit afleiden) geoefend is, kan zich er alleen maar een soort boven zinnelijk idee van vormen, voldoende om het, als hij zulke begrippen hanteert, in zijn gedachten vrij te houden van alle materiële of mechanische constructies. Zulke werkingen noemt hij dynamisch, virtueel (mijn eigen vertaling van virtueel: innerlijk aanwezig in werkzaamheid kunnen treden), d.w.z. het zijn werkingen, die door absolute, specifieke, pure macht en inwerking van het ene op het andere tot stand komen.

Evenzo is bijv. de dynamische inwerking van pathogene agentia op de gezonde mens en ook de dynamische kracht van geneesmiddelen op het levensbeginsel, die dient om de mens weer gezond te maken, alleen maar aandoening, infectie. Het is helemaal niet materieel, evenmin als de kracht van een magneetstaaf, als die een in zijn buurt liggend stuk ijzer of staal met geweld naar zich toe trekt. Men kan zien dat het stuk ijzer aangetrokken wordt door een eind (pool) van de magneetstaaf, maar hoe het gebeurt ziet men niet. Deze onzichtbare kracht van de magneet heeft dus voor het aantrekken van het ijzer geen mechanisch (materieel) hulpmiddel nodig, geen haak en geen hefboom. Ze trekt het aan en werkt dus op dat stuk ijzer of op een stalen naald door middel van een puur immateriële, onzichtbare, spirituele, eigen kracht, d.w.z. dynamisch. Ze deelt ook die magnetische kracht op de zelfde onzichtbare manier mee aan de stalen naald. Die wordt, ook als de magneet haar niet raakt, zelfs op enige afstand ervan, zelf magnetisch en infecteert weer andere stalen naalden met de zelfde magnetische kracht (dynamisch) als waarmee ze zelf tevoren door de magneetstaaf was geïnfecteerd, zoals een kind, dat pokken of mazelen heeft, het dichtbijzijnde gezonde kind, zonder het aan te raken, op onzichtbare manier (dynamisch) de pokken of mazelen bezorgt. Dat wil zeggen, het wordt op afstand geïnfecteerd, zonder dat er iets materieels van het besmettende kind was terecht gekomen in het kind dat besmet gaat worden. Het kón er ook niet in beland zijn, net zo min als uit de pool van de magneetstaaf iets stoffelijks in de dichtbij stalen naald komt. Het kind dat in de buurt was, kreeg dezelfde pokken of mazelen mee door een uitsluitend specifieke, spirituele (geestachtige) inwerking, zoals de naald in de buurt van de magneetstaaf de eigenschap van magnetisme meekrijgt.

En op dezelfde manier moet de werking van geneesmiddelen op de levende mens gezien worden. De natuurlijke substanties, die zich aan ons als medicamenten manifesteren, zijn alleen maar geneesmiddelen in zover ze de kracht bezitten (elk een voor haar specifieke) die de menselijke conditie kan veranderen door dynamische, spirituele inwerking (door middel van de levende, sensibele vezel) op het spirituele levensprincipe, dat het leven bestuurt.

Het medicinale van die natuurlijke substanties, die we in engere zin geneesmiddelen noemen, heeft alleen te maken met het vermogen dat ze hebben, in de conditie van dierlijk leven veranderingen te produceren.

Alleen hierop, op dat spirituele levensbeginsel heeft de conditie-veranderende, spirituele (dynamische) invloed van die stoffen betrekking, net zoals de dichtbij gehouden magneetpool aan het staal alleen maar magnetische kracht kan meedelen (en wel door een soort infectie), maar geen andere eigenschappen (niet bijv. meer hardheid of rekbaarheid enz.).

Net zo verandert ook iedere speciale geneesmiddelsubstantie, door een soort infectie, de conditie van de mens op een manier, die uitsluitend voor die bepaalde stof typisch is en niet op een wijze eigen aan weer een ander middel, net zo zeker als een pokkenpatiëntje een erbij komend gezond kind alleen maar pokken kan bezorgen en geen mazelen.

Op dynamische wijze, als door een infectie, vindt de werking van de geneesmiddelen op onze conditie plaats, zonder een enkele overdracht van materiedeeltjes van de geneesmiddelsubstantie.

De kleinste dosis van zo goed mogelijk gedynamiseerde medicamenten – waarin, als men het narekent, nog maar zo weinig materie kan zitten, dat het meest wiskundige brein zich die minieme hoeveelheid niet meer kan voorstellen, noch die kan bevatten – geeft bij een passend ziektegeval blijk van veel meer geneeskraft dan grote giften van diezelfde geneesmiddelsubstantie. Die minimale dosis kan derhalve bijna alleen nog maar de pure, vrij ontplooidde, spirituele geneeskraft bevatten en slechts dynamisch zulke grote prestaties volbrengen, iets waartoe het ingenomen, onbewerkte geneesmiddel, zelfs in hoge dosis, nooit in staat was.

Het is geen kwestie van de materiële atomen van deze hoog gedynamiseerde geneesmiddelen en ook niet van de fysische of mathematische oppervlakte ervan (met deze altijd nog materiële verklaring probeert men, maar vergeefs, de grotere krachten van de gedynamiseerde medicamenten uit te leggen). Veeleer ligt er in het op deze manier bevochtigde korreltje of in de oplossing ervan een uit de geneesmiddelsubstantie maximaal ontplooidde en vrijgekomen, specifieke medicinale kracht, die al door contact met de levende animale celvezel dynamisch inwerkt op het hele organisme (maar zonder daaraan ook maar een nog zo miniem veronderstelde materie mee te delen). En dat gebeurt des te sterker naarmate die kracht door de dynamisering (§ 270) meer vrij en immaterieel is geworden.

Is het dan in onze tijd, die zo geprezen wordt wegens zijn rijkdom aan verlichte en nadenkende geesten, helemaal onmogelijk dat men zich dynamische kracht als iets onstoffelijks zou kunnen voorstellen?

Men ziet toch elke dag fenomenen, die op een andere manier niet te verklaren zijn!

Als je iets walgelijks ziet en je wordt er kotsmisselijk van, is er dan soms een materieel braakmiddel in je maag gekomen, dat deze tot haar antiperistaltiek dwingt? Is het niet enkel de dynamische werking van de walgelijke aanblik op je verbeeldingskracht? En als je je arm optilt, gebeurt dat dan soms door een materieel zichtbaar instrument, een hefboom? Is het niet alleen maar de spirituele, dynamische kracht van je wil, die hem optilt?

(Bepaalde fenomenen die Hahnemann in zijn tijd beschreven heeft zijn inmiddels door de hedendaagse wetenschap en techniek verklaarbaar geworden, waardoor Hahnemann deels gecorrigeerd en deels bevestigd kon worden. Deze noot plaats ik bij de voetnoot van Hahnemann)

MIJN INTERPRETATIE VAN § 11

Door inwerking van een kracht, die eerst buiten ons was, wordt de levenskracht aangedaan. We zien niet hoe het gebeurt daar dit krachtenveld niet zichtbaar is voor ons. De levenskracht beschikt niet over een kracht die groter is dan de ziekmakende kracht die de levenskracht ontregeld heeft; met andere woorden, de levenskracht is niet sterk genoeg om die ziekmakende oorzaak te weerstaan en te boven te komen.

Eerst is ons onstoffelijke deel ziek (geïnfecteerd, besmet) en later is ons stoffelijk deel ziek, door de gevolgen van die ontregelde (ontstemde) levenskracht op ons organisme; het stoffelijke is nu geïnfecteerd, besmet, hetgeen we aan ziektesymptomen kunnen waarnemen (de mind symptomen, generaliteiten, modaliteiten en lokale symptomen).

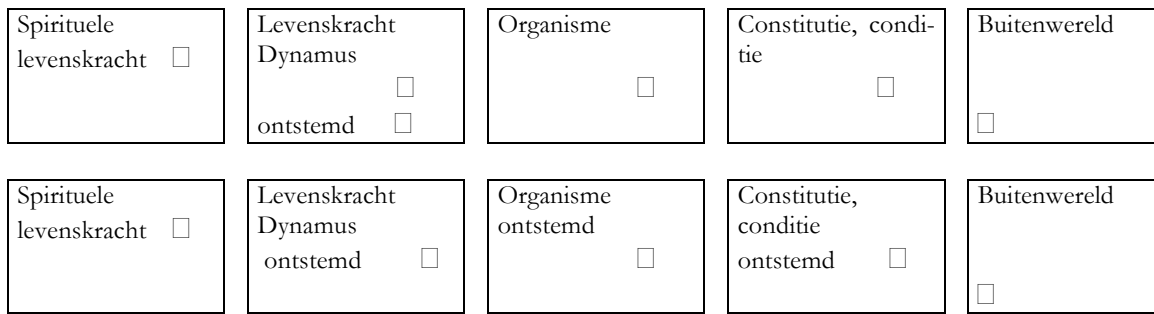
Het niveau waarop de symptomen zich kunnen laten zien zijn op: het mentale, emotionele en lichamelijke vlak, datgene dat op aarde verschenen is als blauwdruk van die ene individuele persoon.

De Dynamus die de spirituele levenskracht ontvangt en omvormt naar zijn eigen individuele ik op aarde.

Deze omgevormde eigen kracht welke is de verhouding tussen de etherkrachten en de astrale krachten. Deze omgevormde eigen kracht laat het organisme zien op zijn manier, hoe dit organisme leeft en gevormd is (in zijn constitutie en conditie).

De levenskracht wordt als eerste 'geïnfecteerd', besmet, deze levenskracht is niet in staat zich te bevrijden van die besmetting. Ze kan al haar delen niet meer harmonisch laten samenwerken, een van haar delen is te zwak ten opzichte van de ziekmakende kracht.

Afhankelijk van waar deze persoon, dit individu, gevoelig voor is komen de symptomen. Door het niet goed harmoniseren van de onderpool en de bovenpool.

De hele mens is opgebouwd zoals hij zichzelf heeft opgebouwd, dus ook met zijn zwakke en sterke kanten. Zijn zwakke kanten zullen het eerst aangedaan gaan worden, als het geheel niet meer harmonisch op elkaar is afgestemd. Zoals zijn onstoffelijke geest zich heeft ontwikkeld, wat hij wel en wat hij niet goed kan, wat zijn sterke en zwakke kanten zijn, waar zijn onvermogens liggen. Als ook de erfelijke belasting die deze persoon van het aardse mee heeft gekregen (van zijn ouders en overgrootouders). Deze stoffelijke en onstoffelijke vormings kwaliteiten heeft elk individu geïntegreerd in zijn gehele wezen.

Elk mens vormt op dezelfde manier zijn ziekte als zijn eigen wezen. De vorming ontstaat per definitie uit de Dynamus, de ik-organisatie, die als drager het aardse menselijke bloed heeft, van waaruit het gevoed, gevormd, hersteld en schoon gehouden wordt. Het lichaam wordt uit het bloed gevormd naar ons evenbeeld van ons ik.

Alles wat we kunnen waarnemen vertelt ons iets over die inwendige, individuele ik. Al zijn nare gewaarwordingen komen hier vandaan als die inwendig onstoffelijke kracht niet goed meer functioneert door dat deze belast is met iets, iets wat we niet kunnen zien. Zelfs dat kunnen we meenemen in onze observatie, waardoor een persoon zijn gevoeligheid laat zien, hetgeen zich tevens uit in symptomen. Dat iets kunnen we weliswaar niet zien, maar wel de gebeurtenis die er aan voorafging (wat terug te vinden is in het repertorium onder mind, ailments from).

De mens is niet overgeleverd aan de 'infectie' (besmetting) van dat iets, hij is zelfs in staat die weer te boven te komen, mits alles om hem heen in harmonie is. En dat is het hem nu juist. De wereld om ons heen is net zo ziek als de mensen zijn; we krijgen dus niet de gelegenheid om ons zelf te genezen daar de verstoringen te groot zijn.

Wel heeft het menselijk herstellend vermogen de mogelijkheid om de ziekte af te leiden van de kern, als het ware terug te geven aan degene in ons, de 'plant' met het meeste herstellend vermogen (met de meeste etherkrachten). Als ook de 'plant' in ons al te ver verstoord is dan vallen we terug in het 'dier' in ons met zijn astrale krachten. Als ook dit geen soelaas biedt kan de 'menselijke geest' mogelijk uitkomst bieden.

In korte lijnen schets ik hier dat de ziekte zich kan laten zien op het fysieke, emotionele of op het geestelijke niveau. Oftewel op het plant-, dier- of mensniveau.

Maar eigenlijk komt daarmee de ziekte steeds dichterbij de kern en daarmee zijn we eigenlijk steeds minder gezond aan het worden.

In een diagram tekende ik, wat ziekte eigenlijk is, een verstoring van de levenskracht. Deze verstoring kan zich uiten in een acute ziekte of in constitutionele ziekte. Een acute ziekte is niet iets specifiek voor deze persoon op zichzelf, maar wel als deze persoon er vaak last van heeft. Dan is het al niet meer acuut en wordt het een acute constitutionele ziekte.

Ziekte is in eerste instantie onstoffelijk en pas later komt de stoffelijk ziekte.

De onstoffelijke ziekte loopt van levenskracht - Dynamus astrale-lichaam ether-lichaam fysieke lichaam symptomen die stoffelijk zijn geworden. Waarom zo?

De Dynamus vormt de mens zowel in gezondheid, als in ziekte, als in herstel, daar het de hoogste werkzame entiteit is van het menselijke wezen.

De ik-organisatie is bovengesteld aan de onderliggende lichamen, omdat de ontwikkeling nu eenmaal zo verloopt van mineraal naar mens, telkens een verhevenheid t.o.v. van vorige ontwikkeling. De levenskracht wordt ook alleen maar 'geïnfecteerd' (besmet) volgens Hahnemann in § 11. en dat klopt met de bevindingen in § 9. en § 10.

Het onderliggende kan gecorrigeerd worden door het bovenliggende. Het bovenliggende kan niet meer gecorrigeerd worden, alleen nog maar aangedaan worden door een kracht die het niet kent of door een kracht die groter is dan het bovenliggende zelf.

* Afhankelijk van de gesteldheid van het individu, zijn erfelijke belasting, zijn eigen levenskracht, al naar gelang de menging is van zijn ether- en astrale krachten. Oftewel hoe zijn zelf-as zich verhoudt tot zijn ik-as, bepaalt hoe hij die ziekte die zich uit in symptomen (de infectie, besmetting) gaat verwerken. Het onstoffelijke wordt omgezet in stoffelijkheid. Er bots "iets" en dat kan niet op het onstoffelijk niveau uitgevochten worden, en er verschijnt daardoor iets op het aardse, het zijn de omgewerkte onvermogens van dat individu. Hij laat datgene zien waar hij eigenlijk niet tegen bestand is, wat de ziekte in hem wakker maakt. Ziekte wijst waar tekorten liggen, waar aan gewerkt kan gaan worden.

Het juist gekozen middel, in precies de goeie sterkte (b.v. een LM potentie) laat geen verergeringen zien op het stoffelijke vlak, alleen verbeteringen. Met andere woorden er is in de zieke mens een kracht die groter is dan haar eigen kracht waardoor er in het organisme iets verschijnt wat men symptomen noemt. De zieke mens voelt zich vaak ook ontregeld, niet in overeenstemming zoals hij was voor de ziekte.

We zijn nu gekomen bij de stoffelijke ziekte en die verloopt tegengesteld aan de onstoffelijke ziekte namelijk van: lichamelijk □ emotioneel □ mentaal. Als de mens over genoeg kracht beschikt, vitaal is, kan hij heviger ziek worden, aangezien de Dynamus (de levenskracht) ook in ziekte vormend is naar het evenbeeld van het individuele menselijke ik. Ook is er een gradatie van ziek zijn op het niveau van het lichamelijke, emotionele en geestelijke.

Dit heeft de Griekse homeopaat G. Vithoukas beschreven in zijn schillentheorie (1). Gaan we meer uit van de onstoffelijke krachten in het menselijk lichaam dan komen we bij de Duitse Homeopaat H. Reckeweg (2) uit.

Hier zien we al een verschillende en toch een overeenkomende theorie. Dit komt doordat de ene Homeopaat het menselijk wezen bekijkt vanuit alle symptomen. En de andere Homeopaat naar de lichamelijke symptomen kijkt die afkomstig zijn van de onstoffelijke krachten in het lichaam; etherkrachten, astrale krachten en het individuele menselijke ik.

En beiden hebben natuurlijk gelijk, ook volgens Hahnemann; in het begin is alleen deze zelfhandelende, regulerende levenskracht (de Dynamus) ontstemd. Door het inwerken van deze levenskracht op het fysieke, kunnen we de lichamelijke ziektesymptomen waarnemen (Reckeweg). We kunnen ook het voelen en handelen van de mens betrekken in de symptomen (Vithoukas) maar het gaat er uiteindelijk om de verstoring van de levenskracht op te heffen.

Door niks anders dan de symptomen worden we de inwendig verstoorde levenskracht gewaar.

Er is nog een derde Homeopaat, C. Hering, ook uit Duitsland, die op basis van zijn praktijkervaring een aantal regels heeft opgesteld waaraan de ontwikkeling van klachten moet voldoen wil men over een verbetering of genezing spreken:

- De symptomen verschuiven van binnen naar buiten.
- De symptomen verschuiven van boven naar beneden.
- De symptomen verdwijnen in omgekeerde volgorde van verschijnen.
- De symptomen verschuiven van vitale naar minder vitale organen.

Bij de stoffelijke ziekte verloopt het net andersom, van buiten naar binnen, van beneden naar boven enz.

Dit alles klopt met de beschrijving die Hahnemann geeft in § 11. over de ziekte; eerst van binnen ziek, dan het abnormaal functioneren van het organisme (het niet meer harmonisch samenwerken van haar delen) dan het ziek zijn in voelen en handelen en dan verschijnen de ziektesymptomen.

Zolang de uitwendige ziektesymptomen er zijn, is ook de 'geïnfecteerde' (besmette), levenskracht (Dynamus) ontregeld; ze zijn namelijk hetzelfde. De ene zit in het onstoffelijke deel van de mens (niet zichtbaar), het andere is het voelbare en zichtbare deel van de mens (de symptomen)

De wijze van de 'infectie' (besmetting) van de levenskracht, die het individu via de Dynamus ons laat zien d.m.v. de symptomen kan alleen door eenzelfde kracht, gevoeligheid, teniet worden gedaan. En wel door Homeopathische (dynamische, geestkrachtige) middelen.

Dit individu heeft een gevoeligheid voor die ziekmakende agens kenbaar gemaakt in de symptomen. Het juist werkend middel moet dan ook die gevoeligheid in zich hebben, die symptomen heeft laten zien bij een geneesmiddelproof (3).

Een homeopathisch middel kan alleen maar werkzaam zijn door zijn onstoffelijke kracht die op de onstoffelijke Dynamus inwerkt. Die onstoffelijke kracht die vrij komt na het steeds verder verdunnen en schudden van een bepaalde extractie, de oertinctuur of oerpotentie.

Hoe komt die kracht dan vrij?

* Door de euritmie: dit zijn bewegingen die zich steeds herhalen, een vloeibare beweging. Een bepaalde maatverhouding van het ritme (zoals het wiegen van een baby). Ritme is in het Latijn *rhythmus* en in het Grieks *rhythmos*, tijdmaat, afgeleid van *rheoo* hetgeen betekent vloeien, stromen. Het is een, in een zeker tempo, op- en neergaande beweging. Het is een vloeiend ritme en meer dan dat. Door het ritme vloeit de beeldkracht binnen in het etherlichaam van die stof die tot homeopathisch middel wordt toebereid. Door deze beweging komt er nog meer onstoffelijke kracht (beeldkracht) in de verdunning van dat bepaalde geneesmiddel. Door steeds verder te verdunnen gaat het fysieke deel verloren maar wordt de oorspronkelijke onstoffelijke kracht steeds groter. Het wordt vastgehouden in de fysieke oplossing. Door deze oplossing over de globuli (korreltjes) te gieten wordt de vloeistof opgezogen en komt de onstoffelijke kracht, de beeldkracht, daarmee in en op de globuli te zitten. Het is nu gebonden aan het fysieke korreltje. Er is geen onstoffelijke kracht die niet ergens aan gebonden is op aarde, er moet zelfs een stoffelijke drager zijn daar het anders terugvloeit naar zijn oorsprong. Voor de beeldkracht is dat de wereld van de ethersoorten. Een Homeopathisch geneesmiddel is in feite een rustend proces van iets, van een bepaalde stof, maar dan opgeslagen in en op het fysieke korreltje.

Bij mineralen maken we de reeds vastgehouden beeldkrachten los van het minerale, door toevoeging van melksuiker en verwrijven van het mineraal met het melksuiker gedurende een uur. Nu is de onstoffelijke kracht van het mineraal opgenomen in de melksuiker en kunnen we het in een oplossing doen om verder te gaan met verdunnen.

Tijdens het verwrijven gebruiken we ons eigen etherlichaam voor de euritmische beweging, voor het los maken van de onstoffelijke minerale kracht. Het wordt tot 'aards leven' gebracht, tot werkzaamheid gebracht, tot beweging gebracht.

Een Homeopathisch geneesmiddel kan alleen de Dynamus aanzetten tot het produceren van geneesmiddelsymptomen, ook bij een gezond persoon.

Zo kan het bij een ziek persoon de natuurlijke ziekte overnemen, mits de symptomen van het Homeopathische middel overeenkomen met de symptomen van de (inwendige) natuurlijke ziekte, die de gevoeligheid van die ene persoon al kenbaar heeft gemaakt.

Via het waterorganisme van het etherlichaam is die vrijgekomen beeldkracht van het middel in staat, om via de onderpool de ontstemde Dynamus te bereiken, te 'infecteren', en om te vormen. Of via de reukorganen rechtstreeks de bovenpool te bereiken, te 'infecteren'. Door op het luchtorganisme van het astrale lichaam in te werken. Via de reukzenuw en via de zuurstof, die in het bloed wordt opgenomen; de zuurstof is de drager is van het astrale lichaam. En via het astrale lichaam 'infecteert' deze beeldkracht (dynamisch) de Dynamus (de ik-organisatie).

Het geneesmiddel moet in kracht net iets sterker zijn dan de kracht van het ziekmakende agens. Vandaar dat het middel in het begin wat vaker gegeven kan worden om de ontstemming door het middel te laten verschijnen.

Spirituele levenskracht ☐	Levenskracht Dynamus ☐ ontstemd ☐	Organisme ☐	Constitutie, Conditie ☐	Buitenwereld ☐
Spirituele levenskracht ☐	Levenskracht Dynamus ☐ ontstemd ☐	Organisme Ontstemd ☐	Constitutie, Conditie ☐ Ontstemd ☐	Buitenwereld ☐
Spirituele levenskracht ☐ en Homeopathisch middel	Levenskracht Dynamus ☐ ontstemd door het middel	Organisme ontstemd door het middel ☐	Constitutie, Conditie ☐ ontstemd door het middel	Buitenwereld ☐ terug gedrongen door het middel
Spirituele levenskracht ☐ en Homeopathisch middel	Levenskracht Dynamus ☐ omgevormd door het middel	Organisme omgevormd door het middel ☐	Constitutie, Conditie ☐ omgevormd door het middel	Buitenwereld ☐ terug gedrongen door het middel
Spirituele levenskracht ☐	Levenskracht Dynamus ☐ omgevormd	Organisme omgevormd ☐	Constitutie, Conditie ☐ omgevormd	Buitenwereld ☐ terug gedrongen door de Dynamus

Zodat er een overname plaats vindt van de natuurlijke ziekte door de kunstmatige geneesmiddelziekte, die de natuurlijke ziekte overtreft. Omdat er maar een ziekte, onstoffelijke kracht, de Dynamus kan 'infecteren'(besmetten) dooft de kunstmatige ziekte de natuurlijke ziekte uit. Het middel zelf kan ook 'geïnfecteerd'(besmet) worden door sterke middelen als menthol, munt, mint, kamfer, coffeïne, parfum, sterke kruiden, medicijnen, alcohol, tabak, azijn en zout, of door, specifieke middelen voor bepaalde homeopathische geneesmiddelen. Dit moet men dus vermijden de eerste tijd (twee à drie weken om de kracht van het middel niet te verzwakken of uit te doven); hierna kunnen deze middelen niet meer bij de geneesmiddelkracht komen.

Er heeft dan al een omvorming plaats gevonden in de levenskracht, die met de natuurlijke ziekte infectie van het pathogene agens (de ziek makende oorzaak) besmet is en de kracht van het ingenomen homeopathische middel (met de meeste gelijkenis qua symptomen). Wat zich vaak uit in een verergering van de klachten.

Zoals de magneet in stalen naalden dezelfde magnetische kracht induceert als van die magneet, zo induceert een homeopathisch middel ook andere nog niet 'geïnfecteerde' globuli (korreltjes) met zijn immateriële, onzichtbare, spirituele eigen kracht, op dynamische wijze.

Zodra die globuli weer in contact komen met water (de globuli zijn alleen de drager), via de slijmvliezen van de mond (het water organisme van het etherlichaam) of in water en of alcohol opgelost, en na deze oplossing te schudden of om te roeren, komt zijn immateriële, onzichtbare, spirituele eigen kracht weer vrij van het fysieke korreltje.

Zo 'infecteert' ook een reukdosis (na schudden) de Dynamus, die op zijn beurt het organisme van de mens aanstuurt. Via de reukzenuwen en de zuurstofopname in het bloed (via het lucht-

organisme van het astrale lichaam) met zijn immateriële, onzichtbare, spirituele eigen kracht. Mits het een net iets sterkere kracht heeft dan het ziekmakende agens i.e. de natuurlijke ziekte.

(1) de Griekse Homeopaat G. Vithoukas heeft een schillen theorie ontwikkeld.

De binnenste schil geeft het mentale weer. De schil die daar omheen ligt geeft het emotionele weer en de buitenste schil het lichamenlijk functioneren.

De symptomen die boven aan iedere schil staan geven de ernstigste graad van ziek zijn binnen deze schil weer, onderaan staan de lichtste klachten. Symptomen op de binnenste schil (mentale symptomen) worden als ernstiger beoordeeld t.o.v symptomen op de zelfde hoogte op de omliggende schillen.

In het genezingsproces pelt men van binnen naar buiten en van boven naar onder de pathologie van de schillen af en daarmee wordt de individuele patiënt tijdens zijn constitutionele behandeling steeds gezonder naarmate de binnenste schil minder pathologie gaat vertonen. Maar mentale klachten zijn niet per definitie ernstiger dan de lichamenlijke klachten; dit hangt af van de belasting door de klacht, de intensiteit, en de plaats van de klacht op de eigen schil.

Binnenste schil Mentaal	Tussenliggende schil Emotioneel	Buitenste schil Lichamenlijk	Mijn eigen toevoeging v/d Pool
Complete mentale verzorging	Suïcidale depressie	Zenuwstelsel (hersenen)	Bovenpool
Destructieve razernij	Apathie	Bloedsomloop (hart)	Middenpool
Paranoïde ideeën	Neerslachtigheid	Hormoonstelsel (hypofyse)	Bovenpool
Waanvoorstellingen	Smart	Ademhalingsstelsel (longen)	Middenpool
Afstomping	Vrees	Spijverteringsstelsel (lever)	Onderpool
Dufheid	Zorgelijk	Uitscheidingsorganen (nieren)	Middenpool
Gebrek aan concentratievermogen	Geïrriteerd	Voortplantingsorganen (baarmoeder)	Onderpool
Vergeetachtigheid	Ontevreden	Skelet (meniscus)	Onderpool
Afwezigheid		Spierenstelsel (monnikskapspier)	Onderpool
		Huid (hoofdhuid)	Onderpool
Deze onder liggende toevoeging geef ik er zelf nog aan De onstoffelijke krachten die ook in de mens actief zijn.			
Menselijke individuele Ik kracht	Astrale lichaam	Ether lichaam	
Mens	Dier	Plant	

(2) De Duitse Homeopaat H. Reckeweg heeft de voortschrijdende ontwikkeling van ziekte en omgekeerd de weg van genezing als volgt omschreven:

de uitscheidingsfase: de eerste tekenen van ziekte ontstaan wanneer het lichaam overbelast wordt met afbraakproducten of gifstoffen. De uitscheidingsmogelijkheden van het lichaam worden voluit ingezet.

de ontstekingsfase : is dit niet meer afdoende dan zal de humorale afweer ingezet worden waardoor deze afval- en of gifstoffen in de vorm van een ontsteking onschadelijk gemaakt worden. Hierna wordt weer overgestapt op de uitscheidingsfase.

de dispositiefase : als ook de ontstekingsfase tekort komt dan is het organisme gedwongen haar afvalproducten inwendig op de minst belastende plaats op te slaan. Dit uit zich in jichtknobbels, huidvlekken, aderverkalking, nierstenen etc.

na deze fase komen we in nog drie andere fases waar we van pathologie op cellulair niveau spreken.

de impregnatiefase : wordt de vorige fase overbelast dan verlaten we het gebied van de humorale pathologie en dringen de toxinen de cellen binnen, nu krijgen we beschadigingen van de organen wat zich uit in zweervorming, hypertrofie, vergroeiingen met functiestoornissen van de individuele cel.

de degeneratiefase : bij een voortgaande vergiftiging zijn de cellen in een onherstelbare en niet reproduceerbare toestand gekomen. Dit leidt tot ziektes als levercirrose, schrompelnieren, blindheid etc..

de neoplasmafase : in de laatste fatale fase zijn de cellen zodanig vergiftigd dat zij zich niet meer in dienst van het totale organisme kunnen stellen en zich volledig chaotisch gaan gedragen.

Deze bovenstaande fases kunnen vloeiend in elkaar overgaan en ook tijdelijk naast elkaar ingezet worden door het lichaam: als een patiënt bijvoorbeeld in de degeneratiefase zit en er is plotseling een acute ontsteking dan is deze ontsteking als positief te beoordelen, als een poging van het organisme tot zelfgenezing.

De afzonderlijke symptomen kunnen samengevat worden in algemene tendensen die aan het gehele organisme waar te nemen zijn, dat wat die individuele patiënt laat zien.

Uit bovenstaande fases mag blijken dat onderdrukken van afzonderlijke uitscheidingen en ontstekingen uit den boze zijn. Het zal een negatief effect hebben op het gehele organisme. Daar de homeopathie ervan uit gaat dat het organisme altijd de best mogelijke symptomen zoekt om het evenwicht te herstellen, zal het onderdrukkende effect van symptoombehandeling een zieker makend effect hebben op het gehele organisme.

(3) proefpersonen die onder voorwaarden aan de geneesmiddelproef mogen deelnemen; ze moeten o.a. gezond zijn. Nemen gedurende een bepaalde tijd het geneesmiddel of een placebo in. Zonder te weten wat ze innemen, het geneesmiddel of de placebo. Uit de symptomen die dan ontstaan wordt het geneesmiddelbeeld samengesteld en opgeschreven in de Materia Medica. Geneesmiddelproeven zijn aan een heleboel regels gebonden en worden wereldwijd herhaald voor het in de Materia Medica komt.

4. § 12 ORGANON DER GENEESKUNST

§ 12. Alleen de ziekelijk ontstemde levenskracht produceert de ziekten (1).

Derhalve, wat we zintuigelijk aan ziektemanifestatie waarnemen, brengt tegelijk elke inwendige verandering, d.w.z. de complete ziekelijke ontregeling van de inwendige Dynamis, tot uitdrukking en openbaart de hele ziekte.

Omgekeerd echter, als alle ziektemanifestaties verdwijnen, d.w.z. als alle waarneembare veranderingen, die afweken van de gezonde gang van zaken, zijn hersteld, bepaalt dat even zeker dat het levensbeginsel tot zijn integriteit is teruggebracht en veronderstelt het derhalve met dwingende logica terugkeer van de gezondheid van het hele organisme.

(1) Hoe en waarom de levenskracht het organisme tot zijn ziekelijke manifestaties brengt, d.w.z. hoe ze ziekte maakt, is voor de arts van geen enkel nut; dat zal voor hem voor altijd verborgen blijven. De Heer van het Leven liet hem alleen datgene zien, wat hij van de ziekte moest weten om die afdoende te kunnen genezen.

MIJN INTERPRETATIE VAN § 12

Het hele organisme is door de individuele menselijke geest gevormd, met sterke kanten maar ook met zwakke kanten. Door een teveel van inwerking van de ene pool op de andere pool zal het de zwakkere kanten doen overheersen. Waar zich die gaan bevinden weten we van te voren niet. Ziek zijn heeft vele facetten. Als eerste, hoe is het individu gevormd, wat is in dat individu zijn grondhouding, grondstemming, constitutie, zijn wezenlijk 'ik'. Maar ook hoe is de erfelijke belasting van zijn ouders, grootouders. En met welk miasma (1) is dit individu belast. Hoe zijn de sociale contacten van deze persoon, welke vaardigheden heeft hij hierin of juist niet. Hoe het ook zij, alles verwijst weer terug naar zijn constitutie, naar de mens die hij is, van waaruit zich de symptomen gaan ontwikkelen. Aan deze symptomen kunnen we zien wat de ziekelijke ontregeling is van de Dynamus, de omgewerkte onvermogens van het individu (zie blz Dynamus 50).

Zolang er symptomen zijn is die levenskracht 'geïnfecteerd', besmet. Het is alleen minder bedreigend voor die levenskracht daar die 'infectie'(besmetting) nu is afgeleid naar een ander deel van het geheel, het wordt daar als het ware ingekapseld. Maar wordt het door uitwendige of inwendige middelen van die plaats verjaagd (het is dan niet meer ingekapseld) dan komt het in alle hevigheid weer binnen bij de levenskracht die er dan een andere oplossing voor zoekt, wat zich vaak op een hoger niveau in het lichaam bevindt. Laten we dit met een voorbeeld verduidelijken. Iemand krijgt eczeem op zijn handen en met wat smeersels wordt het op zijn handen minder maar komt het terug bij zijn rechter borst en rechter oksel. Na nog een paar weken of maanden smeren is het eczeem weg. Deze persoon krijgt echter last van benauwdheid wat af en toe lijkt op astma. Als deze persoon nu met Homeopathie zal worden behandeld dan zal als eerste de op astma lijkende benauwdheid afnemen, daarna de benauwdheid. Dan zal opnieuw zijn eczeem weer terug komen op de vóórkuur plaats van de rechter borst en rechter oksel. Na verdere behandeling zal uiteindelijk het eczeem op zijn handen weer terugkomen. We weten dat als het eczeem naar zijn voeten gaat dit een goede verschuiving is.

Dit in tegenstelling tot het geval dat het eczeem naar zijn nek gaat (waar hij nog nooit eczeem gehad heeft); dan is dit niet de weg van de genezing.

Op deze manier is aan de weg die de symptomen afleggen af te lezen of iemand zieker of gezonder aan het worden is, of stagneert in zijn proces.

Hoe de Dynamus werkt zien we alleen aan de werkingen die zich openbaren, die de Dynamus laat zien in de zichtbare wereld.

Welke zijn: - voelen, oriënteren en handelen, de ik-as werkingen.
- willen, het spreken, het denken, de zelf-as werkingen.
- instant houden van het organisme.

De ik-as werkingen, zijn werkingen die we ook in het dier kunnen waarnemen (instinct b.v.) maar deze zijn anders dan in de mens. Door ons verstand worden de dierlijke vermogens omgevormd en uitgebreid tot individuele vermogens die persoonsgebonden zijn (het voelen en handelen)

De zelf-as werkingen, zijn werkingen die we ook in de plant kunnen waarnemen (de verticale houding b.v. of zijn oppervlakte vergroting). Het is ook hier dat door ons verstand deze vermogens worden omgevormd: de oppervlaktevergroting in het lichaam, in het oprichten, in het spreken en denken.

Hoe deze vermogens worden omgevormd is afhankelijk van hoe die persoon zich gevormd heeft, welke vermogens en onvermogens hij bezit. Welke erfelijke belasting deze persoon heeft, waar eventuele verstoringen zitten in zijn ontwikkeling (van 0 tot 28 jr., zie *Dynamus* blz.11*) Dit alles drukt een stempel op het individu, op zijn persoonsvorming, welke hij zijn hele leven meeneemt.

De Schepper (de Heer van het Leven) liet hem alleen datgene zien wat hij van de ziekte moest weten om die afdoende te kunnen genezen. We moeten dus inzicht krijgen in het geheel van factoren, om de zieke mens te kunnen genezen. Door een juist ziektebeeld van de zieke mens te vormen die gelijkend is aan het geneesmiddelbeeld.

Door inzicht in de individuele mens en inzicht in de geneesmiddelbeelden en inzicht in de Homeopathie is het mogelijk om die verstoorde Dynamus te behandelen met Homeopathische geneesmiddelen.

Deze geneesmiddelen die de zieke toestand weer in gezondheid omzet en zo het zelfgenezend vermogen, de regeneratie van het individu aanspreekt (kracht tot herstel van het oorspronkelijke). Etherkrachten bezitten het vermogen tot herstel, mits ze goed aangestuurd worden. In het gebied van de zenuwzintuigen zal het herstel langer duren, vaak is hier herstel niet meer mogelijk (het etherlichaam heeft zich hier bijna geheel uit teruggetrokken). In de onderpool is herstel vaak wel mogelijk omdat hier veel meer vitaliteit is, veel beter doorbloed is dan de delen van het zenuwzintuigstelsel.

De levenskracht die is samengesteld uit de etherkrachten (waar ook de beeldkrachten toebehooren), astrale krachten en de menselijke geest, het individuele ik. Dit individuele ik die werkzaam is in de ik-organisatie die bepaalt hoe zijn onderliggende krachten samenwerken. Het is ook dit ik dat zijn zelfgenezend vermogen samenstelt uit de krachten van de levenskracht.

Als er een volledig herstel is bereikt dan zijn vanzelfsprekend ook de symptomen er niet meer. De mens is dan in zijn eigen dynamische evenwicht, in harmonie.

(1) Miasma zijn chronische ziekten die zonder goede behandeling steeds verder het lichaam aantasten en verzwakken. De dynamus probeert de ziekte eerst nog naar de buitenkant van het lichaam af te leiden maar ook deze is niet in staat de chronische ziekte te overwinnen. En de ziekte zal steeds dieper in het lichaam dringen, totdat deze vitale organen aantast en de dood erop volgt.

Er zijn een drietal vormen van chronische ziekten:

De psora met zijn scabiës uitslag (schurft). Dit is de moeder van alle overige chronische ziekten.

De sycose met zijn condyloma (vijgwrat, in de volksmond de druiper)

De syphilis met de sjanker of bubo (syfilis, in de volksmond de harde sjanker)

Tegenwoordig zijn er ook mengvormen van de drie bovengenoemde vormen, zo kennen we het tuberculose miasma, carcinogene miasma, aids miasma.

Tenslotte zijn er de steeds op dezelfde manier weer optredende, eigensoortige, acute miasma's.

Er zijn er, die de mens maar eenmaal in zijn leven aantasten, zoals de pokken, mazelen, kinkhoest, de voormalige gladde lichtrode scarlatina van Sydenham en de bof.

Anderen komen vaak op vrij overeenkomstige wijze terug, zoals de Levantijnse pest, de gele koorts van de kustlanden (gekenmerkt door koorts, nierinsufficiëntie, darm- en maagbloedingen en geelzucht door hepatitis en komt veel voor in midden Afrika en zuid Amerika), de Oost-Indische cholera (hevig braken en diaree, snel veel vochtverlies, hese stem, instorting, temp. daling, spierkrampen, bewusteloosheid vaak met dodelijke afloop), enz. Meestal zijn de acute miasma's van voorbijgaande aard en zakken ze weer terug in een soort slumertoestand als ze niet te heftig waren, maar dodelijke afloop is ook mogelijk.

5. § 13 ORGANON DER GENEESKUNST

§ 13. Daarom is ziekte (voor zover die niet thuis hoort bij de manuele chirurgie) niet te beschouwen als een ding, dat los staat van het levende geheel, afgescheiden van het organisme en van de dynamis, die het bezielt, zoals de allopathen het zien. Het is niet een in het binnenste verborgen, subtiel iets (een onding) (1). Zoiets kon alleen maar in een materialistisch brein opkomen en dat heeft de geneeskunde sinds duizenden jaren al die verderfelijke richtingen bezorgd, die haar tot een echte onheilkunst maakten.

(dit moet u lezen en begrijpen in de tijd dat Dr. Samuel Hahnemann dit schreef en leefde, 10-4-1755 tot 2-7-1843, en veel verderfelijke geneesmethoden tegenkwam).

(1) materia peccans (mijn vertaling: e zondige stof)

MIJN INTERPRETATIE VAN § 13

Hier laat Hahnemann twee soorten ziekten zien. Een die van buiten verstrend op de levenskracht inwerkt, de onstoffelijke ziekte die later stoffelijk wordt. En de ander is de ziekte die van buiten komt en van buiten uit ook weer te herstellen is b.v.: een gebroken been dat gezet moet worden, de splinter eruit trekken die ontstekingen veroorzaakt, een te strak verband losmaken waardoor gangreen dreigt, de bloedende ader afbinden waardoor het bloeden stopt enz.

Hoe de mens reageert op een voorval van buiten, hoe de levenskracht hierop reageert is voor elke mens weer anders. En dan zal op die reactie van binnenuit gewerkt moeten worden met Homeopathische middelen, in zoverre het individu niet zelf in staat is dit op te lossen, aan te pakken.

Ziekte is niet te beschouwen als een los ding van het geheel, het weerspiegelt het geheel in het stoffelijke.

De geneeskunst ten tijde van Hahnemann (1755-1843) was een echte onheilkunst. Nu, in de tegenwoordige tijd, wordt er ook nog verkeerd gehandeld, maar ook zijn er veel positieve aspecten te bewonderen in de geneeskunde, dankzij allerlei technieken. Dat wat een Homeopathisch middel niet kan zou de allopathische geneeskunde soms wel kunnen, en zeker geldt ditzelfde ook andersom. Het zijn twee invalshoeken die eigenlijk samen moeten werken i.p.v. elkaar tegen te werken. De ene geneeskunde met de ondersteuning van de techniek en de andere geneeskunde met de ondersteuning van Homeopathie. De ene geneeskunde afkomstig van het begrip-denken, Aristoteles, en de andere van uit het beeld-denken, Plato.

Samen kunnen deze twee denkwerelden elkaar aanvullen voor het herstel in gezondheid van de mens en de wereld. We kunnen ook dienend zijn t.o.v. onze hogere bedoeling i.p.v. de individuele begeerte achterna te lopen.

6. § 14 ORGANON DER GENEESKUNST

§ 14. Er is binnenin de mens niets wat ziek is en behandelbaar, er is evenmin iets dat op onzichtbare manier ziekelijk veranderd is en herstelbaar, wat een arts bij nauwkeurige observatie niet door ziekteverschijnselen en symptomen zou kunnen constateren. Zo is het geheel in overeenstemming met de oneindige goedheid van Hem, die in onbegrensde wijsheid het leven der mensen in stand houdt.

MIJN INTERPRETATIE VAN § 14

Ziekte is niet een onding zoals § 13. liet zien maar een verstoring van binnen. Hahnemann laat hier weer het mechanisme van de ziekte zien, alleen in ontkennde vorm. Alles wat door ziekteverschijnselen en of symptomen zichtbaar wordt is of ziek en behandelbaar of ziekelijk veranderd en herstelbaar. Zonder ziekteverschijnselen en of symptomen is er van binnen niks verstoord.

Het van binnen naar buiten gaan van de ziekte is leesbaar in zijn tekstopbouw.

Eerst is de Dynamus (de levenskracht) ziek, dan hetgeen wat ziekelijk veranderd is en herstelbaar is (het organisme). Het is de gezonde levenskracht die dan voor het herstel zorgt.

De ziekteverschijnselen zijn bij Hahnemann nog niet hetzelfde als de symptomen. De symptomen zijn datgene wat de verstoring laat zien, de ziekteverschijnselen zijn het algemene ziektebeeld. In het volgende voorbeeld zal ik trachten dit te verduidelijken.

De algemene ziekteverschijnselen van een diabetes type I zijn: vaak plassen, dorst, gewichtsverlies, hongergevoel, onscherp zien, duizelig, misselijkheid, minder uithoudingsvermogen. De symptomen zijn die ziekteverschijnselen die het onderscheid maken in de algemene ziekteverschijnselen. Hoe kan iemand plassen, hoe laat hij zijn dorst zien, hoe is zijn hongergevoel, waaruit blijkt zijn onscherp zien, hoe is iemand duizelig, hoe is iemand misselijk, waaruit blijkt zijn verminderd uithoudingsvermogen. Het is de manier waarop zijn algemene ziekteverschijnselen tot uiting komen bij deze persoon en welke andere symptomen deze persoon nog meer vertoont. Het ontstane beeld laat zijn diabetes type I zien, dat bij hem kan verschillen van andere mensen met dezelfde ziekte. De manier waarop iemand ziek is zegt veel meer over de zieke, dan over de ziekte diabetes type I zelf.

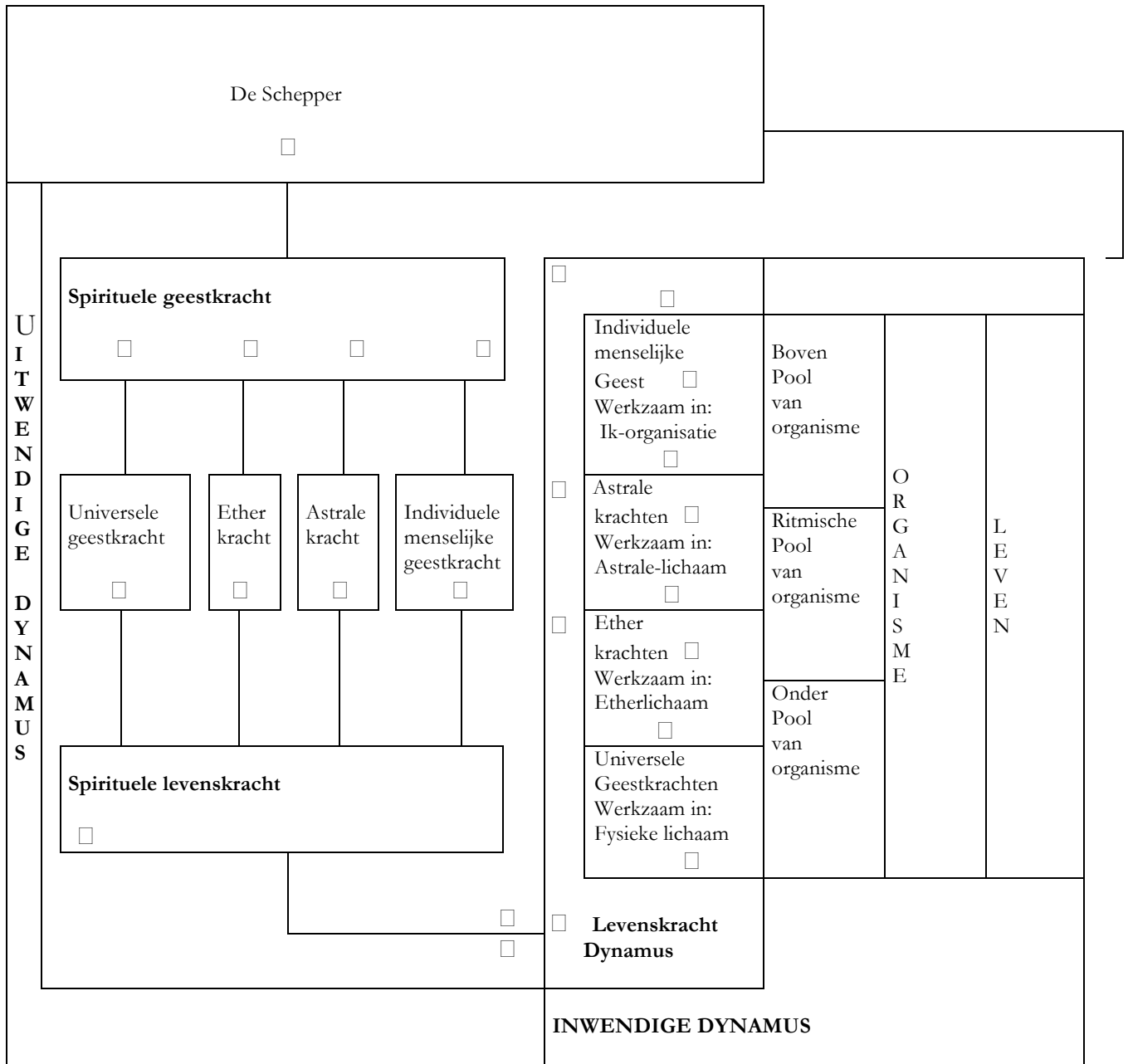
Het zijn juist de symptomen waarin de Dynamus, de ik-organisatie, het individuele laat zien. Datgene wat verstoord is en aangepakt moet worden. De ziekelijke verstoring is behandelbaar. Deze verstoring laat de levenskracht zien in de zichtbare ziekteverschijnselen en symptomen. De symptomen afkomstig vanuit de ziekelijke verstoring die behandelbaar is met Homeopathische geneesmiddelen die op dezelfde onzichtbare manier werkt als de ziekelijke verstoring, onstoffelijk.

Zo is het geheel in overeenstemming met Hem, de Schepper.

De Schepper moet dan een hogere kracht zijn dan de universele geestkracht, het is de Schepende macht die met spirituele geestkracht en voor de mens met spirituele levenskracht heerst.

In de vorige paragraaf zagen we dat er een inwendige Dynamus is, de levenskracht. Deze levenskracht moet dan ook buiten ons organisme aanwezig zijn. In de Nederlandse vertaling wordt het omschreven als de spirituele levenskracht. In het volgende schema laat ik het beeld zien van de inwendige- en uitwendige Dynamus zoals het volgens mij werkzaam is.

Schema van de uitwendige en inwendige Dynamus:

7. § 15 ORGANON DER GENEESKUNST

§ 15. Het lijden van die ziekelijk ontstemde, spirituele Dynamis, die ons lichaam bezielt (de levenskracht), dat zich van binnen afspeelt en dat we niet kunnen zien, én de totaliteit van de symptomen, die erdoor in het organisme worden opgewekt en naar buiten de ziekte presenteren en die we wèl kunnen waarnemen, die twee vormen één geheel, zijn één en hetzelfde. Weliswaar is het organisme het stoffelijke instrument voor het leven, maar zonder de bezieling van de instinctief voelende en regulerende Dynamis is het net zo min voorstelbaar, als een levenskracht zonder organisme. Ze vormen dus samen een eenheid, ook al splitsen we in ons denken die eenheid, om haar beter te kunnen hantieren, in twee afzonderlijke begrippen.

MIJN INTERPRETATIE VAN § 15

In deze paragraaf komt de werking van ons aardse bestaan terug: de levenskracht, het instinctief voelende, het regulerende, zijn samen de Dynamus en is de totaliteit van de plant, het dier en de mens. Oftewel de Dynamus is de totaliteit van: de levenskracht, het instinctief voelende en het regulerende, het is de bezieling van ons organisme.

Het organisme is ons stoffelijk instrument voor het leven.

Samen vormen deze twee begrippen een eenheid: de Dynamus; het organisme. De Dynamus die we niet kunnen zien, het organisme dat we wel kunnen zien, voelen en beleven.

De totaliteit van de symptomen worden door het organisme opgewekt onder invloed van de Dynamus. In het organisme werken het etherlichaam (plant) en het astrale lichaam (dier) samen onder invloed van de individuele ik organisatie (mens). Het menselijke 'ik' dat in al zijn 'afzonderlijke' delen is ondergedoken en deze delen vormt naar zijn evenbeeld; zo kunnen al die delen samen een eenheid vormen in het organisme.

De Dynamus is verstoord, het samenwerken van zijn delen is verstoord, is ontregeld en daarmee is er geen harmonie meer. Het niet meer in harmonie zijn van de binnenkant, het onstoffelijke, wordt daardoor zichtbaar in het stoffelijke, dat wat we aan de totaliteit van de symptomen waarnemen. De symptomen zijn hierdoor individueel; de ziektesymptomen waren universeel.

De levende werking van binnen zien we aan de buitenkant, in alles wat we aan deze individuele mens kunnen waarnemen, lichamelijk, emotioneel en mentaal. In zijn hele doen en laten, met inbegrip van zijn sociale kant (daar de mens bij uitstek een sociaal wezen is).

In het kort samengevat, in zijn hele doen en laten, oftewel constitutioneel (waar ook de miasma's onder vallen), zien we aan de buitenkant zijn levende werking.

Het is de manier waarop het individuele menselijke ik zijn ik-organisatie aanstuurt, zijn samenwerkende delen aanstuurt.

Ons lichaam is zoals we het met ons denken kunnen omschrijven van ons, het is alsof wij er boven staan. Het is niet meer zoals bij het dier die in een kant en klare eenheid is verbonden met de natuur om het dier heen. Bij de mens is door ons denken, en daardoor onze eigen vorming, op alle drie de niveaus sprake van de eigen, individuele, vorming. Zodat het lichaam van ons wordt, wij stijgen daar mee boven ons lichaam uit. We zijn er niet vast meer mee verbonden zoals het dier dat nog wel was.

Om in de beeldspraak van het orkest terug te vallen. De eenheid is de violist.

De muzikant (onstoffelijke) en de viool (stoffelijk). Het een kan niet zonder de ander.

De muzikant als etherlichaam (plant), astrale lichaam (dier) en de individuele ik-organisatie (mens), de muzikant als de Dynamus (levenskracht).

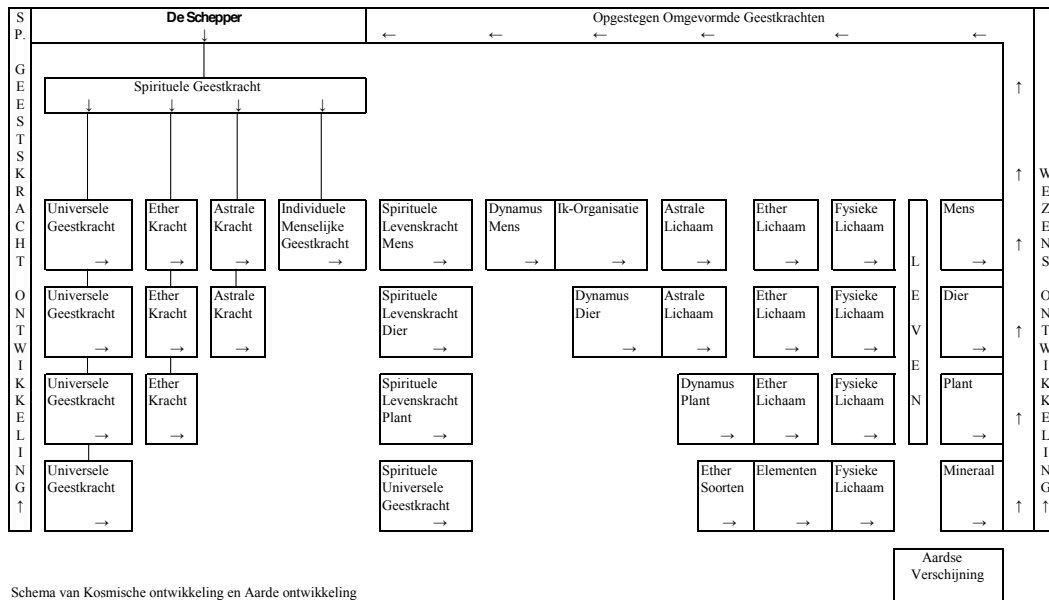
De viool die bestaat uit zijn delen: de klankkast (onderpool), de snaren (ritmische-pool) en de hals (bovenpool).

De strijkstok is de ik-organisatie, het verbindende deel tussen het onstoffelijke en het stoffelijke, via de hartactiviteit en het bloed.

En samen zijn ze de violist, die door samenwerking met al zijn delen het vioolgeluid voortbrengen. In harmonie klinkt het als eenheid, met gevoel, met passie, met overgave. Maar als het ontstemd is, die eenheid, wordt het kattengejammer.

Hoe die eenheid samenwerkt komt bij ons als mens tot uiting in onze kracht om te leven, in onze constitutie, in onze conditie.

In het volgende schema heb ik voor mezelf een beeld vastgelegd hoe het volgens mij in elkaar zit.

Schema van Kosmische ontwikkeling en Aarde ontwikkeling

§ 16 ORGANON DER GENEESKUNST.

§ 16. Vijandige krachten kunnen van buitenaf storend inwerken op het harmonische levensproces. Onze levenskracht, als spirituele Dynamis, kan door zulke schadelijke invloeden alleen maar op spirituele (dynamische) manier worden aangetast en bewerkt. De arts kan al dergelijke ziekelijke ontregelingen, ontstemmingen, (dat zijn dus de ziekten) daarom ook op geen andere manier van haar wegwerken, dan door spirituele (dynamische(1), virtuele) regelkrachten van geschikte geneesmiddelen, die inwerken op onze spirituele levenskracht. Die regelkrachten worden door de in het hele organisme aanwezige sensibiliteit der zenuwen ondervonden. Derhalve kunnen geneesmiddelen alleen maar door dynamische inwerking op het levensbeginsel gezondheid en biologische harmonie herstellen. Ze doen dat ook inderdaad, omdat en nadat de zintuigelijk waarneembare veranderingen in de toestand van de patiënt (de totaliteit der symptomen) voor de nauwkeurig observerende en onderzoekende arts een zó compleet beeld van de ziekte gepresenteerd hebben, als hij nodig had om die te kunnen genezen.

(1) zie voetnoot § 11.

MIJN INTERPRETATIE VAN § 16

Deze paragraaf is een samenvatting van de vorige paragrafen § 9. t/m § 15.

Het is een proces zoals ons levensproces. Het is niet een aan of uit maar een proces, van uit het een ontstaat het ander. Ook laat deze paragraaf de werking zien van ziekte en genezing.

Vijandige krachten, van buitenaf, ontregelen de levenskracht. Het kunnen alleen maar spirituele dynamische krachten zijn die de levenskracht aantasten en bewerken. Het zijn onstoffelijke krachten die sterker zijn dan de onstoffelijke krachten van de Dynamus.

Hoe was deze mens voor zijn ziek zijn, hoe was in deze mens zijn Dynamus harmonisch afgestemd. Deze oorspronkelijke toestand geldt voor deze mens als zijn 'gezonde' toestand, hoe belabberd deze afstemming ook was.

Elk individu heeft zichzelf gevormd zoals hij of zij is (0-28); al van het jongste begin kan de harmonie verstoord zijn. Dan heeft de erfelijke en of karmische belasting een stevige inslag in het fysieke meegekregen bij de geboorte. Het individuele ik als menselijke geest is er door belast en zoekt 'instinctief' zijn oplossing voor die erfelijke en of karmische belasting. Er zijn weeffouten ontstaan of het is zijn manier van vormen, om de inhoud van zijn levensweg zo goed mogelijk te bewandelen.

Normaal gesproken is elk individu hier in meer of mindere mate mee belast. Hoe die zich op zijn 'belasting' vormt is eigen aan zijn individuele menselijke geest en ook hoe dit individu zich vormt in zijn aardse leven is alleen door zijn individuele menselijke geest.

Niet alle mensen worden door diezelfde vijandige krachten ontregeld. De harmonische afstemming is zo sterk als de zwakste schakel. De ene mens is eerder ontregeld als een andere mens, zijn harmonie is eerder verstoord. De harmonie tussen de plant, het dier en de mens in ons.

Waar die zwakste schakel zich bevindt is van wezenlijk belang; deze bepaalt hoe die andere delen, schakels, zich tot elkaar gaan verhouden, wat zich uit in symptomen, daar deze ontstemde verhouding zichtbaar wordt in ons stoffelijk zijn.

Op het onstoffelijk niveau vindt de aantasting plaats, vindt er een omzetting in de harmonie plaats, datgene wat niet meer kloppend is voor dit individu, wat afwijkt van zijnoorspronkelijke toestand.

De ziekteverschijnselen en de symptomen zijn representant van het afwijkende van zijn oorspronkelijke toestand, die gezond was. De voor deze mens bijzondere symptomen zeggen alles over zijn innerlijke verstoring.

Ik denk dat de verstoring ook op stoffelijk gebied kan plaats vinden door bacteriën en virussen (de aanleiding). De Dynamus (levenskracht) is dan niet in staat zich hiertegen te verzetten en dit uit zich in de individuele symptomen (de oorzaak). Ik denk hierbij aan kinderziektes, griep en andere epidemieën. Door van tevoren een middel te nemen tegen zo'n epidemie kunnen we onze levenskracht hiertegen beschermen. (door het middel voor te schrijven op de algemene symptomen die zich hebben voorgedaan bij mensen die wel ziek werden). De levenskracht is door het middel versterkt en kan zich ertegen verweren.

Die innerlijke ziekteverstoringen, ontstemmingen, kunnen op geen andere manier dan op spirituele dynamisch wijze weggewerkt worden. Door overname van die versturende, vijandige krachten op het onstoffelijke niveau met regelkrachten (geneesmiddelkrachten) die ook dynamisch op de levenskracht inwerken, die dezelfde gevoeligheden losmaken bij gezonde mensen.

Door een middel te zoeken dat gelijk is aan de symptomen, dat gelijk is aan de verstoorde levenskracht, zoals dat nu het organisme aanstuurt De gezonde levenskracht die gevoelig is voor die sterkere vijandige kracht die als het ware nu in de levenskracht is. Door de verstoorde levenskracht komen uit de levenskracht de symptomen voort.

Een gelijkend middel verstoort, in gezonde mensen, op dezelfde manier en laat dezelfde symptomen zien.

Door het innemen van dit gelijkende middel met een iets grotere kracht dan die vijandige kracht dooft het die vijandige kracht en daarmee de ziekteverschijnselen en symptomen.

De kracht van het geneesmiddel werkt in op de Dynamus (de ik-organisatie). En deze nu verstoorde Dynamus werkt in op het organisme en overtreft de vijandige kracht die op de levenskracht ingewerkt heeft.

Op dat moment heeft de vijandige kracht niks meer te zeggen, daar het onderliggend is aan de kracht van het middel. De primaire inwerkende kracht werkt centripetaal op de Dynamus (de ik-organisatie) die het organisme aanstuurt, hetgeen zich uit in een verergering.

De Dynamus werkt de centripetale kracht van het geneesmiddel om en integreert die kracht in zijn organisme. De Dynamus is in staat de geneesmiddelkracht om te werken omdat het een lichte prikkel is die niet aanhoudend van aard is. Het individuele 'ik' welke in al zijn delen is ondergedoken en ermee in verbinding staat, vormt de kracht van het geneesmiddel om van centripetaal naar centrifugaal. De mens heeft zich nu verbonden tot die ingenomen kracht, en geïntegreerd in zijn organisatie. De veranderde Dynamus (ik-organisatie) stuurt zijn organisme nu ook anders aan als daarvoor. We zien nu de verbetering, het secundaire effect van het geneesmiddel. De Dynamus is meer in harmonie, na de integratie van de kracht van het middel t.o.v. die vijandig op de levenskracht inwerkende kracht.

De Dynamus is nu in staat om op onstoffelijk niveau de vijandige kracht te overwinnen. De Dynamus is niet in staat om alle binnengekomen geneesmiddelkrachten direct te integreren, eigen te maken. De kracht van het middel dooft langzaam uit. Een deel van de geneesmiddelkrachten is wel opgenomen en is geïntegreerd.

Komen de vijandige krachten, die nog onderliggend zijn weer terug dan kan opnieuw het middel gegeven worden. Het proces herhaalt zich dan weer en de Dynamus wordt telkens sterker, tegenover die vijandige kracht, waar het geneesmiddel gelijkend op is. Zo dooft de Dynamus, via zijn ik-organisatie, de vijandige kracht.

Het geneesmiddel regelt als het ware de Dynamus op deze manier.

Langs deze weg verdwijnen de symptomen ook in omgekeerde volgorde van verschijnen, daar de onderliggende symptomen er nog zijn. Er kwam steeds een symptoom boven op de reeds bestaande symptomen; met Homeopathie pellen we die opgestapelde symptomen af.

Afhankelijk van het herstel kunnen die symptomen door een geneesmiddel bewerkt worden, geregeld worden, of door meerdere geneesmiddelen maar dan telkens één middel tegelijk, voor de op dat moment bovenliggende vijandige kracht.

De Dynamus wordt door dit proces van genezing steeds harmonieuzer en sterker en daardoor minder vatbaar voor die weggewerkte vijandige krachten.

Aan de zichtbare levensverschijnselen zien we hoe de geneesmiddelen dynamisch inwerken op de Dynamus, de ik-organisatie, die zich uit door de zichtbare werking op de symptomen die hij overwonnen heeft. De vijandige krachten hebben steeds minder vat op de levenskracht en uiteindelijk keert deze zieke mens weer terug in zijn oorspronkelijke toestand van gezond zijn, maar nu met een versterking van de Dynamus tegen die eerdere vijandige kracht.

De totaliteit van de symptomen presenteren een compleet beeld van de inwendige verstoring, die de natuurlijke ziekte oproept in het lichaam. Het beeld van de zieke en die van het geneesmiddel moeten op elkaar lijken als ze werkzaam wil zijn op de versturende kracht die van buiten komt. Ze zijn elkaars gelijke en tegenpolen. Het geneesmiddel als kunstmatige regelkrachten, de vijandige krachten als natuurlijke regelkrachten. Het is door deze gelijkheid dat de kunstmatige krachten, welke kosmische krachten zijn die we kunnen doseren door ons menselijke brein, de vijandige, natuurlijke (aardse), krachten uitdoven.

Zoals twee magneten met dezelfde pool elkaar afstoten, als we bij een stilliggende magneet een andere magneet brengen (door onze handeling), met dezelfde poolkanten, dan stoot de magneet die we erbij brengen de stilliggende magneet weg (elkaars gelijke en tegenpolen).

Als we heel goed kijken dan zijn de geneesmiddelkrachten eigenlijk kosmische krachten, de beeldkrachten, die we door het potentieren (verdunnen en schudden), in de oplossing hebben laten komen (zie blz Dynamus 51*).

De niet-omgewerkte beeldkrachten (die centripetaal werken), zijn nog pure krachten en hebben een sterkere uitstraling dan de omgewerkte kosmische krachten van de vijandige natuurlijke krachten (die centrifugaal werken).

De beeldkrachten stromen toe op het etherlichaam die in de oertinctuur zit door de eurithmische bewegingen. 'Kunstmatig' werkt ons etherlichaam in op het niet meer gebonden etherlichaam van de oertinctuur. De kosmische krachten blijven centripetaal werkzaam in het Homeopathische middel, daar ze niet omgevormd worden door de levende substantie, waarvan ze nu gescheiden zijn.

De grondstoffen voor Homeopathische geneesmiddelen zijn afkomstig uit de minerale- wereld, plantenwereld, dierenwereld en van menselijke oorsprong (vaak van uitscheidingsproducten).

De gebruikte plantensubstantie wordt geplukt van de verste delen van de plant, daar waar de meeste etherkrachten actief zijn. Bij het plukken worden ze losgemaakt van het geheel, ze staan dan niet meer onder het gezag van het beeldkrachtenlichaam van die plant.

De oertinctuur die is een aftreksel is van die plant in alcohol houdt het etherlichaam van die plant vast. Door dit ritmisch te schudden, komt dit aardse etherlichaam, waarin de aardse beeldkrachten werkzaam zijn geweest onder het gezag van ons etherlichaam te staan. Wij geven door het schudden trillingen aan dit etherlichaam, die als het ware afkomstig is van de plant. Door die trillingen vloeien de kosmische beeldkrachten opnieuw weer in dit etherlichaam. Door het verdunnen raakt het steeds meer stoffelijkheid kwijt en blijft enkel dit etherlichaam met de ingedaalde kosmische beeldkrachten over in de stoffelijke vloeistof. Hoe meer we het verdunnen en schudden, hoe sterker de kosmische 'inslag' wordt van dit Homeopathische geneesmiddel. Het is de beeldkracht van deze plant die de oplossing steeds verder vult met zijn onstoffelijke, centripetale, pure kracht.

Deze centripetale kracht werkt naar het centrum toe ook in de oplossing; door dit voor de inname te schudden, komt het meer verdeeld in de oplossing te zitten. Hiervan nemen we dan een slokje, thee- of eetlepel. Hiermee kan die centripetale kracht, die nu in ons zit, via het waterorganisme of het luchtorganisme ons onstoffelijk aansturen, de Dynamus 'infecteren' (besmetten).

Deze beeldkracht die centripetaal werkt en nog niet omgevormd is door een aards lichaam, daar het nog niet in een levend organisme is geweest, kan nu door de Dynamus (ik-organisatie) omgevormd worden, en geïntegreerd worden in het geheel. Beetje bij beetje, waardoor deze sterker wordt en bestand wordt tegen de vijandige natuurlijke krachten.

Zoals een geneesmiddelproof bij gezonde personen symptomen kan produceren en bij voor dit middel gevoelige personen nog meer symptomen, gevoeligheden, laat zien. Daar het een grotere verstoring geeft op de Dynamus van die, voor dit middel, gevoelige personen. Zo werkt het bij zieke personen ook in op de Dynamus.

Als men stopt met innemen van dit middel, herstelt de Dynamus zich weer en verdwijnen de symptomen, door de regeneratiekracht (levenskracht) die nu weer anders wordt aangestuurd. Deze gevoelige proefpersonen zijn nu minder gevoelig geworden voor een vijandige kracht die ook dezelfde symptomen zou geven bij hen voordat ze het middel ingenomen hadden.

Ze zijn er als het ware nu resistent tegen geworden. Net zoals een mens resistent wordt tegen de mazelen nadat hij ooit de mazelen heeft gehad. Het lichaam heeft zich gesterkt aan de inname van het middel, zoals ze zich gesterkt heeft aan de mazelen (kinderziektes zijn er om ons meer weerstand te geven). Er is meer harmonie gekomen in de Dynamus van deze proefpersonen, waardoor een verstoring van die kracht niet meer dezelfde uitwerking zou hebben als voor de inname.

Als hoogste organisatie in de mens is dat zijn individuele ik-organisatie die als tussenvorm, verbindingsvorm, zijn bloed heeft die ook in verbinding staat met het stoffelijke (zoals we bij de violist de strijkstok hadden).

Er wordt een Homeopathisch geneesmiddel ingenomen die een verslechtering kan oproepen, het primaire effect. De geneeskrachtige prikkel duurt niet lang, het is een lichte prikkel bij goede inname. Deze prikkel wordt door de ik-organisatie omgevormd en geïntegreerd in zijn gehele organisatie. Nu wordt zijn organisme anders aangestuurd en de levenskracht (regeneratie kracht) heeft een reactie op die prikkel gegeven, het secundaire effect, de verbetering. Deze is voelbaar en zichtbaar. De harmonie van het organisme is hierdoor verbeterd en sterker geworden maar de onderliggende natuurlijke vijandige ziekte is er nog steeds. Deze wordt op een gegeven moment weer bovenliggend als de geneeskrachtige prikkel en de daarmee aangestuurde Dynamus (levenskracht) uitgewerkt zijn. Dan verstoort de bovenliggende natuurlijke ziekte op zijn beurt de Dynamus weer. De symptomen zijn dan weer van de natuurlijke ziekte.

Als de eerste geneeskrachtige prikkel goed is opgepakt door het organisme dan zal er nu al een iets mindere verstoring zijn, minder symptomen, of minder hevige symptomen. Het zijn vaak de symptomen die er op het laatst zijn bijgekomen die nu verminderd of weg zijn.

Als de bovenliggende ziekte weer actueel is geworden dan is dit het moment om opnieuw een geneeskrachtige prikkel te geven en herhaalt het proces zich weer. Net zo lang totdat het middel niks meer doet en er een ander beeld is ontstaan door de natuurlijke ziekte. Dit duidt dan ook op een ander geneesmiddel, met hetzelfde beeld als de natuurlijke ziekte.

Zo wordt de verstoorde Dynamus steeds sterker totdat het zijn oorspronkelijke toestand weer bereikt heeft.

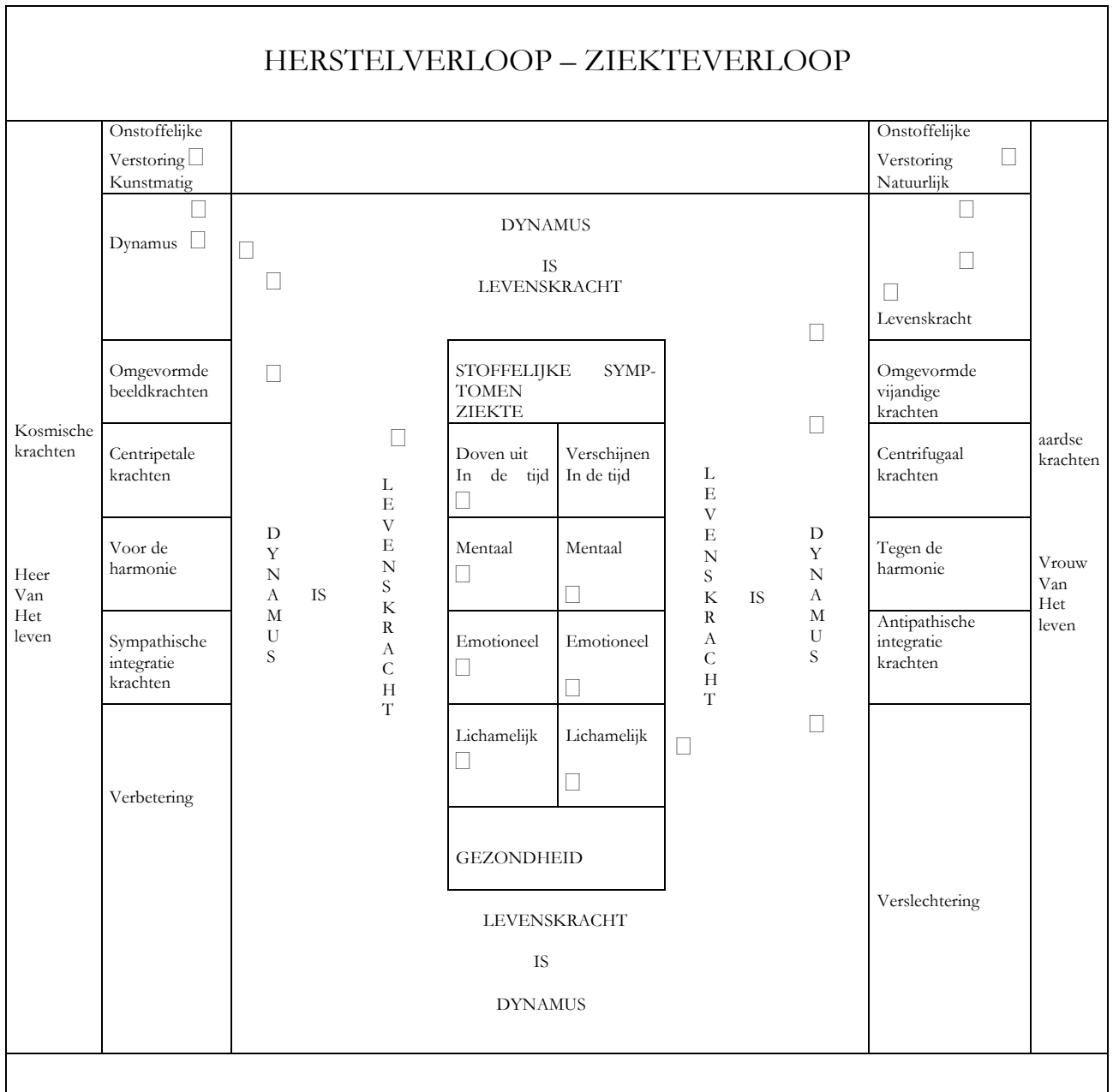
Alleen met dit verschil dat het nu sterker is geworden en die vijandige krachten hem niet meer de baas kunnen worden; ze hebben geen invloed meer op de levenskracht omdat de daarbovenliggende ik-organisatie onstoffelijk veel sterker is geworden door de inwerking van het Homeopathische middel; er is nu meer harmonie ontstaan in zijn samenwerkende delen (etherlichaam, astrale lichaam en individuele ik-organisatie). Door de integratie van de Homeopathische geneesmiddelkrachten in zijn ik-organisatie.

Er kan zich iets voordoen in het leven van die persoon, die aangesterkt is door het geneesmiddel, wat zo hevig is dat hij terug valt in zijn oude zijnstoestand. Dan is opnieuw dit ene middel nodig om hem weer in harmonie te brengen (mits de symptomen dit ook aangeven). Maar de constitutie kan ook veranderen door factoren van lichamelijke-, emotionele- en of mentale aard. Er ontstaan dan nieuwe symptomen met een nieuw beeld waarvoor een nieuw middel nodig is. Het kan ook zo zijn dat als er iets hevigs gebeurt in zijn leven, hij al in een dusdanig dynamisch evenwicht is, dat hetgeen wat op hem afkomt zelfstandig kan verwerken, met al zijn delen waaruit hij is opgebouwd, door de goed geïntegreerde Homeopathische geneesmiddelkrachten. Ik zal proberen het hier bovenstaande in een schema samen te vatten. Allereerst een schema van ziekte, kunstmatig en natuurlijk. En daarna een schema van ziekteverloop met de regelkrachten van het Homeopathische middel, en het herstelverloop.

ZIEKTE WERKINGEN		
Homeopathisch middel kunstmatige ziekte	☐	Leven natuurlijke ziekte
Geneesmiddelproef	☐	Aards leven
Lichte prikkel, moment	☐	Zware prikkel, constant
Verstoring van de Dynamus daarna een verbetering	☐	Verstoring van de Dynamus
Geneesmiddel beeld	☐	Ziekte beeld
Nog niet omgevormde kracht in aards lichaam	☐	Al een omgevormde kracht in aards lichaam
Centripetaal	☐	Centrifugaal
Symptomen kunstmatig	☐	Symptomen natuurlijk
Bij stoppen van de inname, weer de oorspronkelijke toestand met een verbetering van het organisme	☐	Bij het weg nemen van de aanleiding, blijft het organisme ziek, of sluimert het door

Dit schema laat het verschil zien van ziek zijn van een Homeopathisch middel (ook bij een geneesmiddelproef) en ziekte die we oplopen tijdens ons leven. Hier zien we de verschillen die ze toch ook hebben. Het is niet exact gelijk daar de mens anders nog zieker zou worden. Hahnemann noemt het verderop in zijn boek het Organon der Geneeskunst in § 26. ook: in het leven de organisme wordt een zwakkere dynamische aandoening blijvend uitgedoofd door een sterkere, wanneer deze, hoewel verschillend van aard, in haar manifestatie er zeer op lijkt. Met andere woorden de symptomen die ze beide laten zien zijn hetzelfde.

Vandaar de enige natuurlijke geneeswet: Similia Similibus Curentur. Het gelijkende met het meest gelijkende genezen.

In dit schema zien we hoe de mens ziek wordt via de onstoffelijke natuurlijke verstoring; het leven legt een te hoge druk op het individuele ik (lichamelijke-, emotionele- en of mentale factoren die verstrend werken). Deze factoren (krachten) kunnen alleen de levenskracht, de Dynamus, beïnvloeden. De levenskracht wordt ontregeld en uit zich in symptomen van lichamelijke aard emotionele aard mentale aard. De verstoring werkt tegen het leven, het zijn antipathische integratiekrachten (het zijn krachten die door de levenskracht zijn geïntegreerd, die niet de harmonie bevorderen maar het tegenovergestelde, de ziekte, de verstoring van de harmonie). De ooit beschadigde menselijke geest (ons ik) van vorige levens, en of door de erfelijke belastingen van ouders en grootouders, en of door dit leven beschadigd die zichtbaar worden in ons hier en nu door de ziekmakende verstoringen op de levenskracht. Op het moment van de verstoring van de levenskracht (de Dynamus) is deze niet in staat om die verstoring op te heffen, ze kan hem hoogstens afleiden naar een voor het leven minder ernstige plaats. Ziekte is ook een vorm van zelfbescherming van het individuele ik.

Het Homeopathische geneesmiddel werkt bevorderend op het leven, het zijn sympathische integratiekrachten. (het zijn krachten die door de Dynamus zijn geïntegreerd, die nu de Dynamus versterkt heeft t.o.v. de vijandige krachten; deze geneesmiddel krachten werken mee). De Dynamus wordt steeds completer en authentieker.

We kunnen ons dan bezig houden met de hogere bedoeling van ons bestaan als we niet meer ziek zijn. We kunnen ons dan verder ontwikkelen en onze creativiteit gaan ontplooien.

Hoe we beter worden tracht ik in deel twee te verduidelijken met de kennis van de Homeopathie en de wezensdelen, daar ze beide gelijk zijn, om meer inzicht in het geheel te krijgen.

TWEEDE DEEL

Hier doe ik een onderzoek, waar ik probeer de verworven inzichten te verduidelijken.

MIJN AANGEDRAGEN CASUS:

Als eerste de symptomen:

Consult 20-09-00 Geboren: 10-05-1959

< betekent verergering

> betekent verbetering

(1) getal tussen deze haakjes geeft de sterkte van dat symptoom aan.

In de kantlijn staan opmerkingen of gedachten van de Homeopaat

* belangrijk symptoom

Linker been – komt uit de rug. Extr. Linker been

- been blijft zeuren < 's morgens – daarna > – daarna <

< lopen – staan

- been – 's morgens stijf – vanaf de bil – achterbeen – tot de knie
soms verkrampend – schietend / lancetachtig

– was stekend / brandend / splijtend / as if sprained

kali-c.

- kan niet op rug liggen < pijn in been

- slaapt op linker zijde – linker been recht – rechter been krom

- in de bil – ronde plek doet zeer

- moet vooroverlopen – bij oprichten gaat het steken

veel linker

- kan 's morgens wel recht liggen

klachten

- warme douche >

val uit boom 38jr

- moeilijk opstaan – wordt stijf

enkel gebroken

pols gebroken 8jr

beide links

Rug: onderrug stijf – kan moeilijk bewegen

hierna gespleten

< optillen < pijn in been

- overgang lumbaal sacraal

- 1ste keer 94 een hernia – wilde marathon gaan lopen

- heeft al met al 4-5 keer gehad

- < kou – vochtig

- linker onderbeen – naar enkel

- alsof op de enkel een band zit – om enkel gewricht

□ bij breuk vlakken

- < eind van de dag – 6-7 uur – na winkelwerk

> rust

energie terug gelopen na overlijden van z'n moeder

moeder juni †

minder enthousiast – doet minder

2000

- karakter gesloten – wilde moeder helpen

3 zussen

- komt moeilijk bij eigen gevoel

hij 2^{de}

- moeilijke band met vader – geen echt contact. leeft nog

kali-c

- heeft veel vrienden en kennissen

- gesloten

- wil liever geen kritiek horen – wordt boos

lyc

□ gaat scheuren op de motor

- voelt zich onrechtvaardig behandeld

- eenmaal over de grens - is over de grens

nat-c

- maakt makkelijk praatjes / heeft heel goed geheugen

- clairvoyance – goed in voelen

* lifted

Eten: pasta's – prakt eten – witlof (2) – andijvie (2) – bier

biogarde – ei – grapefruit – banaan – kaas (jonge)

hartig – scherp

sulph

- aversie: vlees (principe) – zuurkool – boerenkool – hutspot

sinasappel – aggravete en komkommer ook – melk

- eet veel (1)

3 à 4 beugels bier

Ontlasting: meer plakkerig sinds vasten weekend beter

Urine: goed

Transpiratie: nu meer in bed – klam op de rug

Slaap: meer dromen – weet het niet meer

vaak wakker – 3 x per nacht – kwam door been

– te lang op kant geslapen

–soms rechts of links pijnlijke borstkant – drukkende pijn

Temperatuur: warm – koude voeten

verdraagt warmte goed

kan minder goed tegen kou

Keel: gevoelig voor tocht – pijn in de keel – rauw

– hele keel – diep

– geeft slijm – taai

– soms geel

kali-bi

gaat laat naar bed – na 12 uur – 8 uur – altijd fit (2)

leert het liefst 's nachts (2)

Ziektes: bronchitis > met hom.middel – gordelroos

- kan goed afwijken van plan / als ze in de kop zitten / moet het gebeuren nux-v ?

20-09-00 Kali-c C30

Tel consult 12-10-00

1ste reactie na 1 dag heel veel hoofdpijn en veel misselijkheid

- daarna > minder pijn – soepeler spieren

- ontlasting onregelmatig – dikker – keutels

- gevoel van onzekerheid <

- meer energie

- na 1 week afname klachten / nu meer spierpijn in been

- veel meer winden / trillen boven oog

25-10-00 2^{de}
inname

Consult 22-11-00

meer last van onderrug – klachten komen terug

Bovenstuk van de rug is soepeler geworden / kan makkelijker bewegen

Onderrug – vanaf lumbaal – is nog niet goed – alsof een blok in ligt / soort scheiding

Begin van de dag is beter dan eind van de dag

– drukkende pijn – alsof er iets tegen aan drukt
> zitten < opstaan

- is aantal dagen geheel pijn vrij geweest

- reactie 2de inname – minder reactie meer energie

- na 1ste inname aantal goede dagen meer gesnurkt

was verkouden sneller weg dan normaal

- meer last van linker been voelt voller – geen pijn

enkel meer pijn (gebroken geweest)

- rechterhand nu droger, dan linker hand

sulph

- veel lijnen in de hand – heel droog in de hand

– schilferige plek in de palm
(na3 kwartier bezemen)

- meer zin in seks

- minder moe meer studie

- stoort zich minder aan omgeving

-sinds 17 juli – ziektewet is eind augustus weer begonnen

> vanaf hom. middel

- neemt tussen positie in – kan naar baas weinig

19 jaar

- geheugen lange termijn zeer actief / vooral beelden

- maakt veel plannen – voert ze niet uit (meestal komen ze wel)

- veel tijd gebrek

- nachtmens – avond is de fijnste tijd

* hier med.

– altijd geweest

22-11-00 Kali-c C200

24-12-00 Kali-c C200

Tel consult 04-02-01

- rug gaat goed

- nu linker enkel – dikker (vocht)

– pijn <

< erop staan

< voor de sneeuw < voet

Consult 14-02-01

- weer pijn in de voet, na inname < (4jr geleden verbrijzeld sprong uit boom) Links

- stond op voet voelde vol (vanaf onderbeen) alsof dik is – (laars)

- stapte uit bed zakte door voet pijn in gewricht, scherpe stekende pijn

- schoenen aan steun
 - achillespees achterkant voet / been
 - te kort alsof het scheurt shortened
 - pijn aan de aanhechting
- eerst hele gewricht – nu buitenkant
 - stekende pijn
- rug – gaat redelijk goed stekende pijn in lumbale stuk
 - < bij beweging - < staan - < stilstaan
 - maakt beweging naar voren
 - soms hele lumbale stuk stijf < eind van de middag
 - < 's ochtends na het wakker worden
 - door de knieën zakken komt niet meer overeind (paar minuten)
 - stijf
 - wil meer bij mezelf komen
 - help anderen / schaad mezelf
 - ik kan geen nee zeggen
 - ik wil meer tijd voor mezelf heeft veel plannen
 - zoekt tevredenheid – voldoening
 - heeft plannen – voert ze niet uit wil rust
 - wil meer tijd aan studie geven
 - (na het eten even liggen)
 - wil veel eten
 - komt 's avonds \pm 10 uur weer in actie na middel
 - is op rug gaan liggen i.p.v. zij 1 hand op buik / andere op geslacht meer drop (zoet)
 - moet helemaal onder de dekens / linker zij 1-3 slapen dikker geworden
 - $\frac{1}{2}$ 9 op
 - wil overzicht houden – sta altijd aan de periferie
 - vroeger veel door vader geslagen (zijn vader conflict met zijn vader)
- op 17de uit huis werkt bij vader in de zaak (gordijnen e.d.) (21)
 - daarna drogisterij
- linker been voelt af en toe wel dovig vooral oppervlakte > wrijven
 - 16-02-01 Kali-c M

Consult 14-05-01

- zakt door linker enkel – na 3 / 4 weken
- ook pijn bij achillespees stekende – scherp
- komt plotseling (2) – 1 stap – daarna over
- < overdag – thuis ook weakness
- buitenkant enkel dikker – botachtig ('s avonds)
 - dof – zeurend
- kan me moeilijk uitspreken moeilijk contact met innerlijk *
- Ontlasting: voor inname geen last
 - aandrang komt niks of heel klein beetje
 - begin wat harder – daarna breiig – plakkerig sulph
- minder zin in seks – libido *

- meer transpiratie voeten – stinkt niet
- rechter voet bij kleine teen smetvlek

- leeg gevoel in de borst – linker kant < onder de douche

*

Als ik weg ga stort alles in bij werk / wil wel weg – doet het niet
- is heel betrokken op werk alles moet af

nux-v

- voel me nog steeds te verantwoordelijk

* kali-m

- rug is nog steeds stijf - < zitten – 's morgens vroeg

rhus-t

- > avond fijn als iedereen weg is
 soms naar buurman bouwt filosofen

sulph med

- tussen de middag – 6 boterhammen
- 'avonds wat minder

Er wordt aan alle kanten aan me getrokken
De omgeving blijft storen

* sep

19-05-01 Kali-c LM2

Tel consult 21-08-01

- reactie – goed
- is gaan zweten boven de ogen
- eczeem nu aan rechter voet (1)
- heeft nu weer hoofdpijn – laatste week <
 - < 's morgens (2) – al bij het wakker worden
 - wazig – beverig
 - hele bovenkant

med

> 's avonds (2)

2 x schudden om de dag

21-08-01 Kali-c LM3

Gestopt - 02-10-01

Consult 11-10-01

Kan mezelf niet genoeg neerzetten

Sympathetic

Kan geen tijd vinden voor schoolwerk

Desire evening

Desire physical exertion

- kan omgeving niet weerstaan
- veel verantwoordelijkheids gevoel
- dienstbaar
- lack of selfconfidence – vindt mezelf minder belangrijk
 - keek altijd tegen anderen op
- ik keek tegen iedereen op

*

*

sacc

- nu – allemaal klein gemaakt / zelf klein gebleven
- faal angst / kan ik het wel op 10 jr. vertrokken uit Den Haag calc-c
- perfectionisme
- veel gefit op schrijven op lagere school
- kan niet tekenen anderen waren mooier / wil dat wel graag *
- als kind driftig 2de kind
- ik was altijd alleen vader heel druk (eigen zaak) 3 zussen
- stond tussen zussen moeder als kind troetelkind (7 jr.)
- driftig reactie vader zonde bok
- op 17de verdwenen – op kamers in Zwolle M.B.O.-IW karin en kees

Reacties op Kali-c LM3 – zakte door knie - plakkerige stukjes in neus geel oranje
 – desire koude drank - rechter slaap gevoel – schraal
 – schuimende urine / nierpijn
 – kriebel op de hand - tellen (1)
 – onzinnige gedachten - zweten boven oor (2)

- geen last meer hol gevoel
- linker onderbeen loopt vol met bloed
- dun oranje slijm
- leeg gevoel hart (*) cocc gels lach lilt med sulph
- nog steeds roken – drinken (2 halve liters)
- bittere (2) smaak (2) in de mond voor het eten 's morgens / 's avonds
- slaapt – nu weer op rechts en rug (voorheen links)
- ontlasting iets vast / drabberig erna
- enkel weak (2) links

had veel linker klachten

- vroeger – veel voetzweet en stank
 nu nog veel voetzweet
- koude voeten / knieën < stilzitten

Overweeg Sulph – Sacc

26-10-01 Sulph. M

Reactie bittere smaak in de mond

- meer last van linker enkel stijver < 's morgens in bed / zit band om heen
- > beweging

's morgens linker been gevoelloos

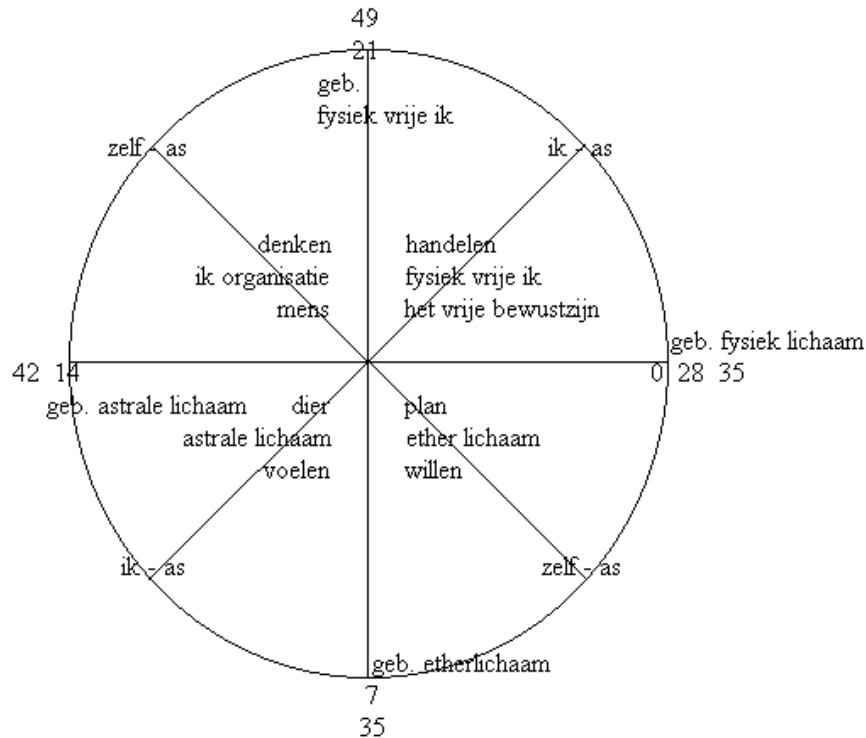
neus zit van binnen soort puist branden schraal

- aanraken < rechter neus – binnenrand bij puntje

- tong is beslagen
- ontlasting vaster
- pijn achillespees linker enkel

DE UITWERKING VAN DE CASUS:

Als eerste ben ik de symptomen van het 1ste consult gaan neerschrijven in een diagram met de vier kwadranten.

De kwadranten:

R onder het willen, het etherlichaam, de plant, 0 – 7, 28 – 35 jaar

L onder het voelen, het astrale lichaam, het dier, 7 – 14, 35 – 42 jaar

L boven het denken, de ik organisatie, de mens, 14 – 21, 42 – 49 jaar

R boven het handelen, het fysiek vrije ik, het vrije bewustzijn, 21 – 28, 49 – 56 jaar

Per kwadrant heb ik de symptomen ingevuld qua leeftijd.

Wat me opvalt is dat er in het L onder kwadrant, van het dier, het astrale lichaam, het voelen, dat daar de gebeurtenissen, de ziektes zich ontwikkelen.

Gebroken L pols 8 jr.

Hernia (voor de marathon) 35 jr.

Gebroken L enkel 38 jr.

Overlijden van zijn moeder 42 jr.

Pijn in het L been 42 jr.

De klachten zijn over het algemeen lichamelijk en hebben met pijn te maken, met het staan te maken. Het zijn de ik-as werkingen, het voelen en handelen zie § 9. Hahnemann.

Er is iets gebeurd waardoor er in dit kwadrant, L onder, telkens met klem iets gebeurt dat hem terug brengt naar het voelen, het voelen van binnen, pijn die gevoeld wordt van binnen, klachten zijn ook allemaal L zijdig, de emotionele kant, de vrouwelijke kant.

De mentale kant is niks mis mee, althans, ook dit is niet goed ontwikkeld.

Na het vrij komen van het aangedane astrale lichaam is er een beweging van terugtrekken gekomen: gesloten karakter, komt moeilijk bij zijn eigen gevoel, wil geen kritiek horen, eenmaal over de grens is over de grens, als een plan in de kop zit dan moet het ook gebeuren.

De mentale kant is verstard net zo als het (linker)lichaam. Maar door de wil en het denken heeft hij zich staande gehouden, hoewel dit hem soms onmogelijk wordt gemaakt door de astrale krachten die de etherkrachten overheersen dan (pijn).

De klachten hebben met het oprichten te maken, het gaan staan. Door het niet komen bij het gevoel is een deel niet goed geïntegreerd, is een deel niet opgenomen in het geheel. Het is het dier dat niet goed zijn plaats heeft kunnen innemen, zijn eigen binnenruimte is niet goed aangelegd in deze mens. Waardoor deze mens niet kon opstaan, en eigenlijk plant is gebleven.

Bijna alle vrijgekomen etherkrachten gaan naar het hoofd, het denken, naar het geheugen, en naar de wil.

Van binnen naar buiten is gesloten, gesloten karakter, minder enthousiast na het overlijden van zijn moeder.

Van buiten naar binnen is open, clairvoyance, maakt makkelijk praatjes, kan goed afwijken van zijn plan, eet veel – allemaal zacht en makkelijk verteerbaar, geen vlees uit principe of dat hij het niet kan verteren, te weinig astraliteit in de stofwisselingspool?

Temperatuur, warmte geeft verbinding. Kou sluit af, trekt naar binnen fysiek, kou sluit van binnen het gevoel af. Warme beweging (douche, hardlopen, transpireren op de rug (mentaal)) doen hem goed daar is beweging, beweging naar buiten. Koude voeten niet goed geaard, niet goed verbonden met de aarde.

De beweging naar buiten zijn ook allemaal etherkrachten afkomstig van de plant in hem.

Keel is gevoelig voor tocht. De keel als verbinding tussen buiten en binnen, tocht is beweging, iets dat hij niet wil voelen van binnen (het astrale lichaam). Hard lopen is beweging van buiten (van het etherlichaam), hij wil niet of kan niet, bij zijn eigen gevoel komen, hij is er van afgesloten. De keel staat ook voor het uiten, schreeuwen van blijdschap, of van woedde, wat er niet uit kan door zijn gesloten karakter. Kritiek brengt hem bij zijn gevoel dan wordt hij boos van binnen en gaat op de motor scheuren, hij brengt de boosheid niet uit zijn keel naar buiten.

Hij slaapt op zijn linker zijde, bescherming van zijn belangrijkste deel, het hart (de ik-organisatie). Linker been is recht, bij de emotionele kant zit geen beweging van binnen, alleen van buiten is beweging. Laat naar bed en toch fit, voelt geen moeheid?

Pijn is een uiting van het astrale lichaam, er zit iets dwars, er zit iets vast, het stroomt niet goed het is niet in harmonie. De onder-pool en de boven-pool worden niet goed met elkaar verbonden, de midden-pool is niet goed gevormd. Het gevoel wordt afgeschermd, hij neemt zichzelf niet goed mee t.o.v. de buitenwereld, hij neemt er wel aan deel aan die buiten wereld, maar neemt daarin niet zijn eigen plek in. Zijn voelen is meer op de buitenwereld georiënteerd als naar binnen toe, zijn buitenwereld is belangrijker voor hem als zijn binnen wereld. Zijn voelen van binnen heeft hij omgevormd tot een voelen van buiten. En met zijn denken kan hij zich dan tot die buitenwereld verhouden, vandaar die wakkerheid, het goede geheugen. En leren 's nachts dan is hij alleen en hoeft hij niet de voelhorens naar de buitenwereld open te houden en er door afgeleid te worden.

Al met al lijkt het op een plant, wel veel energie (etherkrachten, marathon, laat naar bed en toch fit, 's nachts leren, veel stofwisseling). En een uitdijende beweging naar buiten die te vergelijken is met de oppervlaktevergroting van de plant met zijn bladeren, maar hij doet het dan met zijn aandacht en voelhorens, met het denken en het aanvoelen buiten zichzelf. Door zijn gevoeligheid van buiten kan ik nu ook die tocht beter plaatsnemen.

Het dier in hem is als het ware omgevormd tot het aanvoelen, normaal neem je ook voelend in jezelf deel aan het leven, je verhoudt je door middel van je gevoel tot de buitenwereld, bij hem is dit net andersom. Hij voelt in de buitenwereld en verhoudt zich met zijn denken dan tot die buitenwereld.

Ook bronchitis heeft met zijn eigen ruimte te maken, hij heeft te weinig hiervan daar hij meer op de buitenwereld is georiënteerd, hij neemt zijn eigen ruimte niet in.

Nu het Homeopathische middel dat hij gekregen heeft:

Kali Carbonicum (kaliumcarbonaat). Het middel bestaat uit twee delen, kalium en carbonaat. Hijzelf bestaat ook uit twee delen, de wil en het denken, het etherlichaam en de ik organisatie. Zijn astrale lichaam is naar buiten toe gericht.

De twee afzonderlijke delen gaan we bekijken, wat ze zijn, en hoe ze in de natuur voorkomen. Allereerst de Kalium.

Lithium, Natrium, Kalium, Rubidium en Caesium behoren tot de alkali metalen, welke zijn de lichte metalen. Metalen hebben glans, zijn goede geleiders, hebben een smeltpunt, ze zijn pletbaar, ze hebben kleur en hebben een soortelijk gewicht (s.g). Lithium, Kalium en Natrium zijn zelfs lichter dan water, hout blijft ook drijven op water. Ze reageren heftig met water mede onder waterstofontwikkeling, welke door de ontstane warmte ontbrandt. Ze hebben grote affiniteit tot zuurstof, ze oxideren snel. Ze ontleden zelfs water waardoor er een hydroxide ontstaat, een loog.

Kalium komt alleen gebonden voor door zijn grote affiniteit tot zuurstof (drager van het astrale lichaam). Bij de geleiding van zenuwprikkels, elektrische signalen, zijn Kalium en Natrium betrokken door de K-efflux en de Na-influx. Vandaar dat het bloed zich hier heeft teruggetrokken met daarin de zuurstof, die anders tot oxidatie zal overgaan van de K en de Na, en de zenuwfunctie zal doen vervallen.

Kalium komt alleen gebonden voor in de natuur en o.a. in Kaliumcarbonaat. Andere namen voor dit zout zijn: Kali Carbonicum, alcali vegetabile en potas.

Kaliumcarbonaat wordt verkregen uit het as van landplanten en houtafval. Het wordt in potten verbrand, vandaar de naam potas. Kali Carbonicum is afkomstig uit de verbrande as.

Carbonaat komt in de natuur voor in beenderen, in de schalen van schaaldieren, in de schelpen van weekdieren, in ossa sepia, in de schalen van vogeleieren.

Kali voor de geleiding en Carbonicum voor de stevigheid, een geleide stevigheid. Hierin al laat zich het mentale deel van de casus zien, de stevigheid die geleid wordt van uit het mentale.

Het voorgaande voelt bij mij als een tendens van naar binnen trekken, van de zuurstof eruit halen, het niet verbinden. De zachte kern beschermen door er een pantser overheen te leggen naar buiten toe.

Kalium Carbonicum mens is als beeldspraak: een plant die kan denken, is etherkracht met denkvermogen. Kalium heeft grote affiniteit tot zuurstof, tot het astrale lichaam, maar is niet los; is altijd gebonden zoals de plant is. Dus gebruikt hij dit voor de oriëntatie en de beheersing, de zenuwzintuigpool. Er is geen contact met het dier, sympathie en antipathie, wat hem los moet maken, in beweging doet komen en dan vooral in het voelen en daardoor ook in het denken.

Wat schrijft de Materia Medica over Kali Carbonicum?

Uit de Stolen essences uit de materia medica van Vithoukas komt het volgende:

De Kali Carbonicum persoonlijkheid is dogmatisch, geen tegenspraak duldend, sterk plichtsgevoel die neigt naar onbuigzaamheid en starheid. (ook de plant heeft dit, de starheid van op een plaats verbonden zijn met de aarde, zich niet kunnen bewegen).

De geest heeft een ijzeren controle over ervaringen, gedrag en emoties. Alles in termen van zwart – wit, goed – slecht, gepast – ongepast. Er is veel dualiteit, waar geen midden is zoals bij de polariteit wel het geval is. Er wordt van binnen niet gevoeld, het tussen gebied is niet mogelijk (het astrale deel van het dier).

Verschijsning correct, gespannen, netjes, fatsoenlijk.

Stoïcijns, onverstoorbaar en dogmatisch, niet klagen, lijdt in stilte.

Het leven is solide en duidelijk, onveranderlijk en doelmatig.

Mentaal georiënteerd, met verstand de emotie en fysiek functioneren beheersen.

Geest werk systematisch, netjes, routinematig.

Inwendig emotioneel heel gevoelig (wat niet naar buiten kan door de beheersing).

Onrust in de maag, angst in de maag, alles trekt naar de maag. (een deel van het voelen is hier neer gestreken in het gebied van het etherlichaam, de stofwisselingspool de plant neemt een deel van het dier over).

Angsten representatief van het onvermogen om de zekerheid of mogelijk controle verlies het hoofd te bieden, angst voor controle verlies, angst voor het donker (niet zien wat daar is, geen controle, zekerheid), toekomst (geen vat op), dreigende ziekte (geen zekerheid, geen controle), geesten en onzekerheden.

Gevoelig voor emoties en verandering in de omgeving. Gevoelig voor tocht.

Kan niet loslaten.

Verergering tussen 2.00 en 4.00 uur of 5.00 uur (het moment van de diepe slaap?).

Vaak worden de vitale organen aangedaan, door de sterke controle (het harmonisch samen laten gaan van zijn delen daar is geen sprake van, door de sterke controle van de ik-organisatie op het geheel zullen die organen gaan bezwijken die onder druk komen te staan, hart, longen, nieren).

Kort samengevat, mensen die extreme striktheid en mentale controle hebben, dat er moeilijk symptomen te verkrijgen zijn met de verergering van 2.00 en 5.00 uur. gevoelig voor tocht, zwelling bovenste oogleden, ongerustheid in de maag, pathologie van vitale organen, verlangen naar zoetheid (de plant zelf maakt ook veel glucose aan voor de voeding van de etherkrachten), en tevreden met de dagelijkse routine hebben vaak Kali Carbonicum nodig.

Van binnen emotioneel heel gevoelig daardoor kan hij zich niet goed uiten en komt de buitenwereld niet binnen in zijn gevoel (het astrale lichaam dat niet goed gevormd is). De functie van het voelen wordt overgenomen door de maag, welke een onderdeel is van de onderpool (het etherlichaam) en door de ik-organisatie met het denken wordt het voelen buitenspel gezet. De ik-as werking ontbreekt in hem, het voelen waar het handelen uit voort komt. Wel is er veel zelf-as werking, de wil en het denken. Er mag niet meer gevoeld worden alles moet onder controle zijn er moet zekerheid zijn. De ik-organisatie komt onder druk te staan. De ik-organisatie die zijn heup als beeld heeft, die met zijn heup het verschil maakt tussen dier en mens. Doordat het scharnierpunt in de heup de mens in staat stelt recht op te lopen. Niet náár de wereld kijken of vanaf de wereld kijken maar overzicht heeft op de wereld zoals de rechtopstaande mens dat heeft. Die met het denken hetgeen gezien en ervaren wordt kan gaan verbinden.

En deze mens kan zich niet oprichten hij moet vooroverlopen, zit tussen dier en mens in qua verschijning en valt terug in de plant die kan denken. Door zijn denken tilt hij zichzelf op van de aarde (koude voeten), heeft geen contact meer met de aarde, zoals het dier dat heeft, is hoofd geworden.

Alles trekt naar het hoofd, het hoofd dat alles regelen moet om maar niet te voelen, contact te hoeven maken, in beweging te komen met zijn gevoel. Als er controle is dan moet alles zo blijven zoals het is, wordt alles bij het oude gelaten. Het is de violist geworden die maar één deuntje kan spelen, waar geen variatie in zit.

Zijn emotionele gevoeligheid, zijn zachte kern, wordt door het Carbonicum deel afgedekt, omhuld, met een pantser bekleed. De mentale kant, het Kali deel, zorgt voor de beheersing. Het geleiden van binnen naar buiten en van buiten naar binnen (de fotosynthese in het blad). Dat wat normaal het gevoel moet doen (het dier), echter dit is afgedekt, daar kan hij geen contact mee maken door de overheersing van Kali Carbonicum in zijn levenskracht. De levenskracht die alleen zichtbaar wordt op het mentale vlak en het lichamelijke vlak, zijn constitutie en zijn conditie. Het is de plant die alsmaar doorgaat zodra het licht is en er warmte is. Kijk maar eens wat voor een verschil er is in de plantengroei rond de evenaar en de beide polen. Naarmate dichter bij de polen is er meer verdichting van het blad, de dennennaalden, en dit in tegenstelling tot de bladvorm rond de evenaar waar zich grote bladeren tonen. Hoe mentaler des te meer naar binnen, hoe meer etherkrachten des te meer naar buiten.

Het verlies van lichaamsvloeistoffen doet ook zijn levenskracht, etherkracht afnemen zoals in gebieden met droge warmte, waar de bladeren harder worden en de planten kleiner blijven, afname van de etherkrachten. Ook dit heeft Kali Carbonicum.

Er zit veel dualiteit in Kali Carbonicum zonder tussengebied zoals de plant staat tussen de kosmos en de aarde, blad en wortel, het is het een of het ander. Verslechtering door wisselingen, bij oververhitting en dan koud drinken, weersveranderingen. Alles moet geleidelijk gaan en het liefst bij het oude blijven, met zo min mogelijk verandering. Dan is er een mentaal 'evenwicht' tussen goed of fout, zwart of wit, dag of nacht, warm of koud, feitelijk, controleerbaar, overzichtbaar, dan is er routine, dan is er duidelijkheid voor hem, hoeft hij zich niet te verhouden tot iets daar het van te voren al klip en klaar is.

Hij zoekt zekerheid en steun van buiten in de routine, van binnen is er alleen de etherkracht en denkkracht die gestoeld is op de oriëntatie van buiten met zijn astrale kracht, zonder de oriëntatie van binnen mee te hoeven nemen in het voelen, zijn gevoelige kern die beschermt is door het pantser en het denken.

We nemen een paar belangrijke keynote's van Kali Carbonicum.

Conservatief, vast zitten op bepaalde manier van leven, geen beweging, het is zoals het was en dat blijft het (de plant die op een plaats blijft staan).

Loyaal, eerlijk, trouw, je kunt er van op aan hij doet wat hij moet doen, een man een man, een woord een woord (zoals de plant voor zuurstof blijft zorgen, het weggeven van zijn astraliteit, zichzelf opofferen t.o.v. de buitenwereld).

Moreel, feitelijk het is zoals het is, vast zitten in die geslotenheid en er niet uit willen of kunnen breken, dan moet hij zich anders t.o.v. de buitenwereld opstellen en dat kan niet.

Fatsoenlijk, niet uit de toon vallen, niet opvallen in het geheel, lijken op de rest.

Rigide, stijf, onbuigzaam, kan geen regels overtreden. Door het bovenstaande alleen dat kunnen doen wat mag en goed is, een voorbeeld zijn zoals het moet, wat voor hem dan goed is.

Kan tocht niet weerstaan, is gevoelig voor tocht, wat is een beweging van buiten die hij niet kan omzetten in zichzelf, een luchtstroom die constant er is waar hij zich niet toe kan verhouden (ook de plant is gevoelig voor tocht, de plant wordt er ziek van). Hier laat zich de gevoeligheid zien van de Kali Carbonicum, als de tocht te lang duurt dan wordt ook hij ziek.

Slechter van 2.00 en 4.00 uur wat is volgens mij het moment van de totale overgave in de slaap, iets wat hij niet kan, dan is hij helemaal de controle kwijt en overgeleverd aan iets wat hij niet kan beheersen.

Angst die gevoeld wordt in de maag, een onrust, weet niet wat hij moet doen, buiten laten of binnen laten, de maag als verbindingsorgaan, dat wat van buiten komt verzamelen en besluiten of het naar binnen mag of niet. Hij moet zich er dan toe gaan verhouden en dat kan hij nou net niet, het blijft er dan maar hangen, dat gevoel, omdat er geen besluit kan vallen.

In alles wat verbindt, dier is, functioneert het niet goed, heup, gewrichten, longen, maag, voelen, de zwelling van zijn oogleden.

Al met al Kali Carbonicum is afkomstig van de landplant en niet van de waterplant deze heeft geen eigen stevigheid, dat heeft de landplant wel, hij moet zelfs tegen de zwaartekracht ingroeien, hier zien we de eigenwijsheid van de plant, en ook van Kali Carbonicum.

Kali Carbonicum komt ook solide en stevig over zoals een landplant dat doet.

Kali Carbonicum is een plant die denkkracht heeft, maar geen verbindingspool heeft om de plant en het denken te verbinden, er ontbreekt een schakel, dit wordt deels door het fysieke en deels door het denken opgevangen. Door de sterke greep van het denken op het fysieke begeeft het fysieke deel het.

Door het middel in te nemen wordt het fysieke deel ontlast van het mentale, het kan weer gaan stromen en wordt weer sterker. Er komt meer beweging ook in het denken, etherkrachten vullen ruimte, maken vergroting van de binnenruimte. Dat wat een plant laat zien, in harmonie met zijn omgeving en zichzelf, wordt in de mens door inwerking van zijn 'ik' op de ik-organisatie bewerkstelligd. Er vindt omzetting plaats tussen het in harmonie komen van zijn ontwikkelde de-

len, het wordt allemaal wat soepeler. De etherkrachten worden minder teruggehouden door het mentale deel, er komt wat meer ruimte, ontspanning.

Ook in het mentale deel komt meer ruimte er kan in zijn denken een tussengebied ontstaan. (b.v. een grijs gebied tussen het zwart en wit in).

Wat doet de Homeopathie nu?

Door het Homeopathische middel wordt zijn individuele ik-organisatie (de Dynamus) geprikkeld. Hij krijgt als het ware dezelfde soort problemen als waar hij al mee was ontregeld, van buiten, die zijn levenskracht aangedaan hadden. Hij krijgt nu dezelfde problemen maar dan van de andere kant van buiten, de kosmische kant. Deze kan hij gaan omvormen, tot zijn eigenschappen, hij kan het gaan integreren in zichzelf en zich er toe gaan verhouden. Hij versterkt er zijn zwakke kanten mee, dat wat hij eerst niet had daar kan hij zich nu wel mee gaan herstellen, hij wordt er als het ware mee aangevuld.

Hoe is zijn reactie op de 1ste inname van het middel?

De primaire reactie van de verergering is er, veel hoofdpijn en veel misselijkheid. Ook de secundaire reactie is er na een week.

Waarom hoofdpijn en misselijkheid? De hoofdpijn om de functie van het denken uit te schakelen, de controle af te doen nemen. De misselijkheid, er is geen controle en dit voelt hij in zijn maag, moet ik het wel of niet tot me laten komen, er is onrust, de zekerheid is er niet.

De klachten worden daar erger, mentaal en stofwisseling, uit deze twee polen bestaat hij, en er ontstaat een soort chaos, geen beheersing meer, de controle is weg. Dit heeft tot gevolg dat de pijn minder wordt en de spieren soepeler, er komt meer ontspanning.

Maar het gevoel van onzekerheid vererbert.

Er komt meer energie en de klachten nemen af. De pijn in het been wordt nu meer spierpijn in het been (de klacht gaat van binnen naar buiten en zwakt af in hevigheid en daalt in de schil, van de schillentheorie van Vithoukas).

Meer winden, er komt meer activiteit in de darmen (bij stinken meer astraliteit, bij etherwerking alleen geluid).

Trillen boven het oog, de spanning komt eruit? De beheersing is minder.

De tijd van verbetering zakt af en de natuurlijke ziekte komt weer terug, een deel van de beeldkrachten van het middel is geïntegreerd maar nog niet alles en de natuurlijke ziekte is weer bovenliggend geworden. Rond 25-10-00 volgt de 2de inname. De klachten nemen af de energie wordt beter.

Er is nu geen primair effect geweest alleen een secundair effect, doordat er al een deel van de beeldkrachten is geïntegreerd waardoor het bij de 2de inname niet geheel vreemd is voor hem, er is al een soort herkenning.

Hij is meer gericht naar zichzelf en de buitenwereld werkt minder verstorend op hem in, daar is hij minder alert op (meer studie, minder storen van de omgeving).

3de inname Kali-c C200 i.p.v. C30. na verloop van tijd moet de prikkel groter worden om tegenwicht te geven aan de natuurlijke ziekte zonder dat het lichaam te snel, te veel last krijgt van het primaire effect. Het eerste stuk van het middel is al bij hem geïntegreerd en deze kracht zal niet veel meer uitrichten, de volgende sterkte is nu aan de beurt, waar meer beeldkrachten in zitten (de kosmische 'inslag' is sterker).

Op 4-02-01 komt de onderliggende klacht terug van de enkel en komt er meer inzicht in zichzelf, wat hij wel en wat hij niet wil.

Nu wordt ook duidelijk waarom hij naar buiten is georiënteerd, hij staat altijd aan de periferie (dat geeft hem overzicht), daar hij vroeger veel door zijn vader is geslagen (zijn vader had een conflict met zijn vader). Van die pijn heeft hij zich afgesloten en is naar buiten toe gericht, wat een zekere zekerheid voor hem gaf. Door overzicht te hebben en zich aan de regels te houden heeft hij controle op de situatie. En door alles bij het oude te laten is er nu een soort zekerheid om niet meer die pijn te hoeven voelen. Daarmee is er afsluiting gekomen van binnen voor zijn gevoel en is zijn gevoel naar buiten toe versterkt en toegenomen.

Gaande weg de Homeopathische behandeling, het meer één worden van binnen, meer voelen en uiten wat er in hem leeft.

En na 1 jaar Kali Carbonicum komt er nu een andere laag naar boven, datgene wat nog niet goed geïntegreerd is in hem. Er komt en ander beeld met een ander middel.

DERDE DEEL

Er is een ontwikkeling gaande waar wij deel van uitmaken. Naar aanleiding van § 9. waar Hahnemann het heeft over de hogere bedoeling van ons bestaan. Enige filosofische denkbeelden die in mij leven.

HET BEGIN EN HET EINDE ?

Waar zou ik beginnen: bij het begin? Wat is het begin? Volgens mij is er geen begin en daardoor ook geen einde, er is sprake van een cyclus. Een cirkelvormige beweging waarin alles een onderdeel is van die cirkel. Met een Dynamiek tussen de verschillende delen. Door die Dynamiek is er ontwikkeling. Hierdoor heeft het invloed op het geheel. Zowel in het klein op DNA niveau als in het groot op Kosmisch niveau. Micro en macro zijn slechts opvattingen van grootte. Ik ga een proces beschrijven dat ik ergens laat beginnen.

HET PROCES VAN HET HEELAL:

Zoals ik dit voor me zie.

Heel veel massa knalt uit elkaar, de oerknal (de Big Bang), wat zo'n 15 miljard jaar geleden plaats vond. Deze oerknal is een centrifugale kracht die een uitdijende beweging heeft. Die zich tot op de dag van vandaag nog voortzet. Zoals de etherkracht een zaadje doet opblazen, en hieruit een plant of een boom laat ontstaan. Zo is vanuit de massa door die oerknal het heelal (heel het al) ontstaan.

Aan deze centrifugale kracht is eerst een centripetale kracht vooraf gegaan op een ander moment in de cyclus. (zoals de eigenschappen van het zaadje door een centripetale kracht vastgehouden worden).

Het nog jonge heelal dijde uit van het centrum naar de periferie. Met zeer sterke telescopen kunnen we miljarden lichtjaren terug kijken en zien we het ontstaan van spiraallevels. Deze spiraallevels groeien uit tot melkwegstelsels. Uit deze gasconstellaties splitsen zich delen af die zich door samenklonteren ontwikkelen tot sterren. In ons melkwegstelsel is onze Zon naar schatting een van de 100 miljard sterren van het Melkwegstelsel.

De Zon is te vergelijken met een enorme kernfusiereactor. De energie die hier van af komt is immens groot. Er wordt aangenomen dat de Zon de komende 10 miljard jaar zijn werk kan doen. Het is onvoorstelbaar hoe groot het heelal moet zijn met ergens in zich een centrum.

De kern van het atoom is opgebouwd uit positief geladen protonen en ongeladen neutronen waar omheen in een of meer banen de negatief geladen elektronen cirkelen. Het atoom, opgebouwd uit protonen, neutronen en elektronen vormt een (semi)stabiel geheel. De massaloze elektronen bepalen het volume van het atoom en staan ongeveer in een verhouding tot de kern als een op duizend. Stel de omvang van de kern is 1 mm, dan zouden de elektronen binnen dezelfde verhoudingen, 10 meter van deze kern verwijderd zijn.

Er zijn duidelijk analogiën tussen de bouw van het atoom en die van het zonnestelsel; beide worden ten principale door dezelfde krachten beheerst. Dit sluit diversiteit niet uit; zon, ster, aarde en maan hebben ieder hun eigen specifieke eigen hoedanigheden; hetzelfde geldt voor het mineraal, de plant, het dier en de mens.

Bij afkoeling van een stof tot -273 C, oftewel 0 graden Kelvinhoudt de materie zoals wij die kennen op te bestaan. Het atoom verliest zijn volume en komt geheel tot stilstand. De atomen bestaan in deze toestand slechts uit protonen en neutronen. Omdat de elektronen niet meer bestaan maken ze ook geen gebruik meer van ruimte. De massa blijft gehandhaafd. Wanneer dit zou gebeuren met b.v. ons zonnestelsel en wanneer de grootte zou worden teruggebracht tot die van een pingpong bal dan zou de totale massa eveneens aan de grootte van deze pingpongbal gekoppeld blijven: geconcentreerde zwaartekracht.

Naarmate er meer versmelt in zo'n punt zal ook de massa toenemen totdat de aantrekkingskracht zo groot is dat fotonen (lichtdeeltjes) erdoor worden aangetrokken. Dit is waar te nemen aan de hand van afbuigingen van b.v. sterrenlicht. Door deze enorme aantrekkingskracht kan zelfs licht niet ontsnappen aan de centripetale kracht.

Dankzij zijn snelheid zien we hoe de Aarde (en alle andere planeten en manen die ze bezitten) in een baan om de Zon blijven cirkelen. De massa van de Zon trekt ons aan en door de snelheid die de Aarde heeft vliegt hij er voorbij en wordt dan weer aangetrokken en vliegt er dan weer voorbij, zo ontstaat de ellips beweging. Deze oervorm zien we in al het leven terug, in de sporen van een varen, in het zaad, in het ei, in de eicel, in de zaadcel, in het atoom, de aardevorm, maanvorm, de vorm van ons hoofd, de waterdruppel enz. en is het gevolg van de erop werkende krachten waarvan één in alle gevallen de zwaartekracht is.

Als we ervan uitgaan dat alle warmtebronnen in de onmetelijke ruimte hun energie verliezen, dan zullen onder invloed daarvan alle stoffen krimpen. Het leven, zoals wij dat kennen, eindigt.

Mocht het zo zijn dat de afkoeling het absolute nulpunt bereikt, dan zal een effect ontstaan zoals hierboven beschreven, waarbij de massa blijft maar het volume oneindig klein wordt. Ergens in het heelal zal een punt ontstaan waarbij deze effecten het hevigst zijn. Er zou sprake kunnen zijn van een omgekeerde oerknal met een kettingreactie aan implosies.

Bij iedere reactie zal de centripetale kracht in hevigheid toenemen.

In grote lijnen is het een proces van miljarden jaren van het uit elkaar gaan van wat eerst alleen massa was, de oerknal. Daarna de ontwikkeling, de uitdijning van het heelal. En daarna het afkoelings proces waarbij uiteindelijk het hele heelal in één massapunt samenkomt.

In de hart van het heelal zit volgens mij een kracht die al zijn delen aanstuurt en laat samen werken. Deze kracht is volgens mij de spirituele geestkracht van de Schepper. De Schepper die alles in een bewonderenswaardige dynamiek houdt. Het is te vergelijken met de inwendige Dynamus die Hahnemann beschreef maar dan op macroniveau.

Door omvorming van zijn krachten ontstaat de ontwikkeling voor elke Zon en elke planeet en is een ander proces zoals ook voor het mineraal, de plant, het dier en de mens een ander ontwikkelings proces geldt.

Op onze Zon is ook een ontwikkeling gaande; zie het deel dat handelt over het jaar 2012.

HET PROCES VAN DE AARDE

* Vanuit de oerknal is onze aarde ontstaan; in het kort geef ik mijn inzicht dat deels gestoeld is op het inzicht dat Rudolf Steiner hierop heeft. De elementen oefenen hun werking uit naar aardse principes en de ethersoorten naar de kosmische principes, onstoffelijke werkingen die op aarde (in de verschijningswereld) zichtbaar worden.

Zo zie ik voor me hoe ooit het begin van de aarde geweest moet zijn, als een grote vuurbol (**het vuur-element**), het begin van een ontwikkeling. Uit deze vuurbol komen gassen vrij die zich om de vuurbol vormen en aangetrokken worden door de zwaartekracht.

Deze gassen vormen het luchtruim (**lucht-element**); door afkoeling van de vuurbol ontstaat waterdamp (**water-element**) en door verdere afkoeling ontstaat een huid om de vuurbol die de korst is van de aarde (**aarde-element**).

Wat ik zie in het voorafgaande is het ontstaan van het **vuur-element** waaraan gekoppeld zit de **warmte-ether** en volgens het werk van Rudolf Steiner heeft de warmte-ether geen ruimtelijke dimensie maar openbaart zich in de tijd. Het vuurelement heeft als karakteristiek het verdwijnen uit onze waarnemingswereld (in het heelal is dit tegengesteld, daar is het vuurelement het verschijnende), warmte vergaat (alle andere elementen vergaan niet, die blijven bestaan), het is verleden. De warmte ether doet ontstaan, veroorzaakt, tijd (en is tijdelijk), brengt iets tot rijping, is toekomst.

Het **lucht-element** is gekoppeld aan de **licht-ether**. Lucht als opvulling tussen de open ruimtes en licht als het begrenzende, het onderscheidende. Lucht is passief, structuurloos, elastisch, heeft spanning. Licht-ether is echter actief (ruimte voortbrengend), straalvormig gericht (heeft structuur), is deelbaar en straalt gespleten verder, en werkt zuigend (naar het licht toe groeiend).

Door het lucht-element en de lichtether komt de ruimte tot stand en is ééndimensionaal, zoals de planten en bomen groeien vanuit de aarde naar het licht toe.

Het **water-element** is gekoppeld aan de **klank-ether** (ook wel chemische ether genoemd). Water is continu, klankether is met intervallen, tussenruimten. Water doet samensmelten (de bevruchting), klank doet uiteengaan (de celdeling). Water is dicht en klankether maakt los, in het ziele domein als sympathie en antipathie. Water element en klankether werken tweedimensionaal, het wordt dan een vlak. Zoals een plantenblad, de vlakheid is waterwerking, de symmetrie is klanketherwerking. In de bladnerven stroomt het sap, in de gescheiden velden van het blad voltrekken zich de chemische processen. De tweedimensionaliteit kan zichzelf ook aanraken alsof een lijn die zichzelf doorkruist; het dier dat de grond aanraakt en daarmee samensmelt (waterwerking) en zich weer losmaakt (klanketherwerking); zie het spoor van de haas in de sneeuw.

Het **aarde-element** en de **levens-ether** zijn aan elkaar gekoppeld. Het aardelement is vast, is star. Het is ondoordringbaar, begrensd en coherent.

De levensether is een innerlijke activiteit; ieder onderdeel beweegt zich in de geest van het geheel, het heeft de kracht om naar binnen toe door te dringen. Het wordt daarmee een driedimensionale ruimte, met boven en onder, rechts en links, voor en achter.

Voor het aarde-element is de toestand karakteristiek, voor de levensether is de actieve betrekking tot de ruimte karakteristiek. De recht staande mens verwezenlijkt dit. De mens is drievoudig – driedig gecentreerd, hij heeft drie centra: hoofd, borstgebied en buikgebied. In de mensen komt de levensether het duidelijkst tot uiting in de huid van de mens; deze heeft alleen de vleeskleur en omsluit plastisch bewegelijk de mens van buiten tot een eenheid.

Tijdens het afkoelingsproces van die enorme vuurbol, waar zich vele scheikundige processen afspeelen, ontstaan in de loop van de tijd de mineralen.

En is er een begin van korstvorming om die vuurbal heen, de **mineralen** nemen hun vaste vormen aan.

Bij de verdere afkoeling van de vuurbol werd de waterdamp steeds dichter, tot het een vloeistof was geworden welke zich na verloop van tijd als regen op de aarde neerkwam. Op de laagste plaatsen van de aardkorst kwam het water vervolgens weer bij elkaar.

En ook in deze bekkens verdampte het water en kwam het weer als waterdamp in de dampkring terecht. En zo ontstond er een cyclus van het water, gasvormig, vloeibaar, gasvormig, vloeibaar enz.

Op deze manier spoelden de vele zouten (van de scheikundige reacties) van de aardkorst af en verzamelden zich op de laagste plaatsen van de aardbodem, wat nu onze oceanen zijn.

Ik denk dat op deze manier het water op aarde ontstaan is en dat er in het begin veel koolzuurgas in de lucht aanwezig was.

Op dat moment was de tijd rijp dat er planten konden ontstaan, door inwerking van de etherkrachten. Alles lijkt erop dat de **planten** uit het water ontstaan moeten zijn door de inwerking van de etherkrachten. Ook de plant is een door het water doordrongen organisme, zoals alle organismen voor het overgrote deel uit water bestaan. Ik kan me voorstellen dat de eerste “planten” in het water, bijvoorbeeld een meertje, zijn voortgekomen en langzamerhand van het water uit, het land zijn opgegaan. De planten hebben water, lucht, mineralen, en warmte nodig om te kunnen leven en zoals we eerder zagen de etherkrachten.

Ze hebben zich doorontwikkeld tot hoe ze zich ons nu tonen.

Door de planten werd er aan de lucht zuurstof af gegeven en werd het mogelijk dat er zich **dieren** gingen ontwikkelen (door astrale krachten). De dieren kunnen onder andere van deze zuurstof leven (en ademen zelf weer koolzuur uit).

Ook eten de dieren de hun omringende planten op. En in de uitwerpselen van de dieren zitten weer stoffen die de planten kunnen gebruiken bij hun groei. De dieren zijn ook in hun ontwikkeling van heel primitief tot wat we nu om ons heen zien ontwikkeld.

En tenslotte zijn de **mensen** ontstaan hier op aarde (door de menselijke geestkrachten) die weer van de planten en dieren leven.

HET PROCES VAN HET LEVEN

Hoe al het leven op aarde ontstaan kan zijn daar lopen de theorieën sterk uiteen.

Hoe komt het eerste plantje er? Waar komt het eerste zaadje dan vandaan?

En het eerste diertje, hoe klein dan ook?

En tenslotte de eerste twee mensen, man en vrouw, om voor het nageslacht te zorgen?

Het leven is waarschijnlijk 3 miljard jaar geleden ontstaan. Een korte schets van het ontwikkelingsproces van het leven.

Aminozuren worden aaneen geregen tot eiwitten die de bouwstenen vormen voor de DNA molecule. Het DNA ontstaat en vetzuren worden gerangschikt in dubbellagen. De vetzuurlagen worden dan tot bolletjes, blaasjes gevormd (door etherkrachten). Wanneer er in de blaasjes aminozuren en eiwitten en DNA is opgenomen is er sprake van een primitieve cel.

Het DNA is de mal voor het kopiëren. Door verandering in DNA ontstaan de mutaties die gekomen zijn door fouten in de kopieerfase onder invloed van straling van de Zon.

Een op de miljoen mutaties bleek wel bruikbaar en deze verbeterde mutaties van die primitieve cellen waren in staat om te overleven. Door hun succes nam hun aantal toe. Door cumulatieve selecties ontstonden steeds gevarieerdere en complexere levensvormen.

Toen ook het chlorofyl, de kleurstof van groene planten, in de celwand werd ingebouwd ontstonden de eerste planten. Er zijn fossielen bekend die zo'n 2,5 miljard jaar oud zijn, en afkomstig zijn van waterplanten.

Ook de dieren zijn afkomstig uit het water, de oudste fossielen dateren van ongeveer 600 miljoen jaar geleden. Ze ontwikkelden langzamerhand hun eigen ruimte (door astrale krachten). 500 miljoen jaar geleden de weekdieren en primitieve vissen. Er is onlangs een fossiel gevonden van een vis met poten en zo ging ook dit leven het land op.

De amfibieën ontstonden zo'n 400 miljoen jaar geleden. 350 miljoen jaar geleden de reptielen (Dinosurussen, Tyrannosaurussen en de Diplodocussen allemaal zeer grote reptielen door veel etherkracht en voedsel in overvloed die op het met planten overdekte land leefden).

100 miljoen jaar geleden de zoogdieren, vanuit de spismuisachtige reptielen.

Ongeveer 70 miljoen jaar geleden kwamen de primaten (met een toename van het hersenvolume).

60 miljoen jaar geleden komen de eerste halfapen.

De hogere primaten zo'n 40 miljoen jaar geleden in Afrika. 20 miljoen jaar terug leefden de voorouders van de mensachtige.

3 miljoen jaar geleden de eerst bekende mensachtige die leefde op de vlakten van Afrika, en 1,5 miljoen jaar geleden de eerste echte mens die ook in Afrika leefde.

800.000 jaar terug de Homo erectus.

De Neanderthalers leefden ongeveer van 100.000 tot 35.000 jaar geleden.

De moderne mens (homo sapiens sapiens) leeft nu sinds 30.000 jaar. De evolutie staat niet stil en de mens zal blijven veranderen. Geleidelijk aan verandert de menselijke geestkracht naar de individuele menselijke geestkracht. In het eerste deel heb ik de verdere ontwikkeling van de mens al beschreven zie blz *Dynamus* 13. Met de ontwikkeling van de mens staan we volgens mij aan de vooravond van een grote verandering, we zijn bijna aan het eind gekomen van een cyclus en beginnen hierna een nieuwe cyclus.

Einde van de cyclus op 12-12-2012

Ik voel aan dat er iets staat te gebeuren, dat we naar een soort climax toe gaan waarna er een andere tijd gaat aanbreken, de nieuwe tijd. Een ieder is vrij om van het volgende stuk te vinden wat hij er van vindt.

Op grond van wat over dit onderwerp bekend en geschreven is het volgende.

We gaan eind 2012 met een nieuwe cyclus beginnen. Vele culturen hebben in het verleden kennis gegeven van een gebeurtenis welke volgens kosmische wetmatigheden voltrekt.

Het Hindoeïsme, de Bijbel, de Hopi indianen, de Egyptenaren en de Maya's. We zijn nu onderworpen aan dezelfde wetmatigheden als de volkeren en culturen die ons voorgingen. Het Atlantis verhaal van Plato is hier een duidelijk voorbeeld van. Atlantis is ondergegaan naar aanleiding van gebeurtenissen waar wij ons ook blootgesteld aan zullen zien.

De Maya's in Zuid Amerika hebben een kalender gevoerd welke getuigt van kennis over de cyclische beweging van het gehele Melkwegstelsel. Hun kalender stopt bij het jaar 2012 omdat zowel de kalender als de cyclus een cirkelvormige beweging is. De wereld zal kosmisch gezien niet vergaan maar wel de huidige fysieke verschijningsvorm.

Op 12-12-2012 zal er een toestand intreden waarbij alle planeten op een rij komen te staan. Het zwaartepunt en middelpunt is Orion die het middelpunt is van ons Melkwegstelsel.

Al deze culturen waren zich ervan bewust dat deze voortgang onderdeel is van een spirituele grootheid, de grote Godheid, het grote Al. De oorsprong van oneindige liefde en oneindig licht. Onze Zon heeft hier een belangrijke rol in. Het is niet alleen de generator van vele soorten stralingen maar ook doorgever en katalysator van kosmische straling.

In de aanloop naar het grote evenement zijn er een aantal invloeden op Aarde merkbaar die de aanpassing van het zielsverband der mensheid helpen te evolueren.

Vanaf de Zon straalt de fotonengordel, ook wel de Manasische golf genoemd, het is een tijdvak waar meer lichtdeeltjes van de Zon afkomen en op ons neerstralen. In spirituele en eigenlijke zin zijn deze veranderingen bedoeld als de langverwachte ontmoeting met het licht van het Al, we treden dan de nieuwe tijd in.

De tijd van duisternis laten we achter ons en treden in het licht.

Het bewustzijn van ieder die hier uit vrije wil voor kiest zal op een dusdanig niveau komen dat de eigen frequentie resoneert met het eerst volgende aspect van het grote Al. We zijn nu nog verbonden met de driedimensionale werkelijkheid, we zijn met ons bewustzijn niet in staat om waar te nemen wat er nog meer is. Door verhoging van de frequentie komen we in de vierde dimensie terecht. Deze frequentieverhoging is wetenschappelijk aantoonbaar, de Schumann resonantie die destijds door Nicola Kesla is ontdekt. Sinds een paar jaar is deze frequentie van 7,83Hz naar 9,4Hz gestegen.

Op sociaal en maatschappelijk gebied zien we culturele en maatschappelijke verschuivingen die tendensen laten zien. Waarbij de keus is gevallen op denkwijze en bewustzijn van een hogere ethische orde. Deze stroming is terug te vinden bij mensen die de biologische gezondheid van de Aarde en alles wat daar mee samenhangt van doorslaggevend belang vinden. Ook het bewustzijn dat gebruikt maakt van de genezende kracht van de Aarde zelf.

Het geloof in het oplossen van conflicten langs de weg van haat en agressie maakt plaats voor een vast geloof in Vrede. Uit het besef dat we allemaal uitverkoren zijn komt het bewustzijn dat we een morele verantwoordelijkheid hebben voor diegenen die minder kansrijk zijn opgegroeid. De kerkelijke instituten kunnen niet meer aan de nieuwe vraag naar de verdieping op het spirituele vlak voldoen, de mensen zoeken hun eigen weg naar verdieping.

Vanuit de schaduw van het dualisme en de afgescheidenheid komen we langzaam naar de hogere frequenties, naar het licht. Ook de tegengestelde krachten op deze Aarde bedienen zich van de frequentieverhoging ze staan haaks op degenen die naar het licht willen. Een eeuwige strijd tussen het Goed en het Kwaad, het licht en de duisternis. De krachten die in verlichtende zin werken worden tegengehouden door de krachten van de duisternis. De absolute eenheid van versmelting van deze twee absolute uitersten. De neiging van zielen, naar het licht toe te gaan, bestaat ook bij de tegenovergestelde zielen die het tegenovergestelde willen bereiken. De krachten die in verlichtende zin werken worden tegengehouden door de krachten van de duisternis. Omdat de Aarde voor kosmische begrippen een belangrijke rol vervult, is ook de aandacht op onze planeet gericht. Iedere ziel op de planeet vertegenwoordigt het aspect van het Al. Het Al bestaat uit alles wat er is, zij het dat wij door ons driedimensionale bewustzijn de eenheid niet herkennen en de dualiteit creëren.

Zo creëren we de werkelijkheid middels het ontwikkelen van ons bewustzijn. Als dit tot een hoger bewustzijn evolueert dan kunnen we met z'n allen ook een andere werkelijkheid creëren, een nieuwe wereld, een nieuwe beschaving.

Volgens de Maya's is dat de nog onbeschreven 6de wereld. De maya's voorspellen ook dat tegen 2012:

- we over een nieuwe technologie zullen beschikken die verder gaat dan degene die we nu kennen.
- we het concept tijd en geld zullen overstijgen.
- we de vijfde dimensie binnengaan nadat we de vierde hebben gepasseerd.
- de aarde en het zonnestelsel galactisch (de Melkweg betreffende) gesynchroniseerd zullen worden met de rest van het Universum.
- ons DNA zal een hogere vorm aannemen (of geherprogrammeerd); iedereen op aarde muteert.

In 2012 zal het plan van ons zonnestelsel weer op een lijn getrokken worden met het plan van onze Melkweg. Volgens Virgil Amstrong worden nog twee andere galaxies (Melkwegstelsels) tegelijkertijd op een lijn getrokken.

Duizenden jaren was de Schumann Resonantie oftewel de hartslag van de aarde 7.83 cyclussen per seconde, maar sinds 1980 is deze resonantie langzaam aan het stijgen.

Tijdens de Apocalyps of de tussentijd (waar we nu middenin zitten) zullen veel mensen door enorme persoonlijke veranderingen gaan.

Het is allemaal een deel van hetgeen waarvoor we hier naartoe zijn gekomen om te leren en te ervaren. Voorbeelden hiervan zijn: relaties die eindigen; verhuizingen; van job veranderen of stoppen met werken; veranderingen in gedrag en denkwijze.

Gedachtevormen zijn erg belangrijk en hebben veel invloed op ons dagelijkse leven. Met onze gedachtevormen creëren we onze realiteit. Als we positief denken, dan zullen we ook positieve mensen en gebeurtenissen aantrekken in ons leven.

Wees je bewust van het feit dat de media gecontroleerd wordt door enkelen. Ze hebben verborgen agenda's. Die agenda's bevatten wat zij als een probleem de media in sturen, waarop wij reageren als mensen om er een oplossing voor te vinden, zodat zij daarna hun oplossing aan kunnen bieden. Onthoud dat de oplossing die zij bieden hetgeen is wat zij in de eerste plaats wilden, om degene die naar het licht toe willen ervan te weerhouden, te vertragen.

Enige belangrijke punten om te onthouden tijdens de verandering tot 2012:

- Houd altijd contact met de bron van al het leven. De creatieve energie van het Universum. De Allerhoogste.
- Vertrouw op je gevoel en intuïtie.
- Help mensen hun angsten te overwinnen door de positieve effecten van de komende verandering uit te leggen.
- Help mensen hun zelfvertrouwen te verbeteren en om hun leven weer meester te worden. Help ze hun eigen macht te hernemen.
- Laat de negatieve krachten ons niet verdelen (verdeel en heers).
- Herinner wie je bent. De meeste van ons zijn oude zielen. We zijn spiritueel meer geavanceerd dan de regressieve (terugwerkende) duistere buitenaardse. Wij bezitten creativiteit, seksualiteit, sensualiteit en liefde voor onszelf en anderen.
- Onthoud dat we alleen hier zijn om te leren en om ons karma in te lossen (het totaal van alle goede en slechte daden en gedachten van een persoon tijdens zijn aardse leven).
- Onthoud dat ieder zijn eigen realiteitsbesef, wereldbeeld, heeft en verschilt van elkaar. Oordeel niet.
- Laat de beslissingen die je neemt, gebaseerd zijn op liefde (intuïtie) en niet op angst (verstand).

Wat zijn de verwachtingen?

Er zullen grote veranderingen optreden met betrekking tot de maatschappij, het weer en onszelf. Dit is niet negatief, maar spannend, want deze veranderingen leiden ons naar een nieuw galactische samenleving die op het punt zal staan in 2012.

Een officiële aankondiging van contact met buitenaardsen.

Er zal een stijging zijn in het aantal aardbevingen, vulkaanuitbarstingen en overstromingen.

Dit is Moeder Aarde die zichzelf zuivert.

Er zal de komende jaren een enorme machtsstrijd komen tussen het leger, de geheime overheid en de nieuwe wereldorde.

Het banksysteem zoals we het kennen zal instorten. De Maya kalender voorspelt dat we boven het concept van tijd en geld zullen stijgen.

Er is de mogelijkheid tot valse terug keer van Jezus Christus, in scène gezet door de regressieve buitenaardsen. Ze zullen dit doen door enorme hologrammen te projecteren in de lucht. Het doel is ons te verdelen en om ons af te leiden van hun echte agenda. De terug keer is eigenlijk een proces in elk van ons, in elk van ons zal Christus weerkeren.

Sommigen zullen 'uitchecken', wat te wijten is aan hun onvermogen om met de nieuwe hogere spirituele frequenties om te gaan; dit is hun vrije keuze.

Alle nieuw geboren kinderen zullen waarschijnlijk telepathisch begaafd zijn vanaf de geboorte. Ze zullen hoogst intelligent zijn, enorme intuïtie hebben en ze zijn de spirituele leiders van de toekomst.

Mogelijk fysieke effecten van de verandering:

- migraine, hoofdpijnen en vermoeidheid.
- elektrische gewaarwordingen in de ledematen en in de ruggengraat.
- spier krampen.
- griepsymptomen.
- intense dromen.
- het menselijk lichaam zal gevoeliger worden als gevolg van de nieuwe vibraties.
- het fysieke lichaam is al aan het veranderen. Ons lichtlichaam wordt gecreëerd en geactiveerd. (het lichtlichaam is iets anders als het fysieke lichaam, dit is nog verbonden met de Aarde, het lichtlichaam is meer verbonden met de Kosmos)
- we evolueren weer naar een DNA van 12 strengen in plaats van de 2 strengen die we nu hebben.
- we worden intuïtiever en onze healing capaciteiten verbeteren.
- alle ziektes (plagen) van de jaren 90, zoals AIDS zullen verdwijnen.

Dit is in het kort wat er de komende tijd staat te gebeuren (en al bezig is). De mensheid staat voor een nieuwe tijd in zijn ontwikkeling, om de totale ontwikkeling zowel op de Aarde als in de Kosmos door te laten gaan. Zoals Hahnemann het omschreef als de hogere bedoeling van ons bestaan. Zal dit het voorstadium zijn van het komend wezen op Aarde? De Aardse Engelen die nog gaan volgen op het menselijke wezen?

De mens heeft zich tot een sociaal wezen ontwikkeld. In de huidige maatschappij kunnen we niet meer op onszelf zijn, we zijn te afhankelijk van elkaar geworden. We leven echter als individuen in onze samenleving. De meeste individuen zijn nog vast verbonden met de materie, het dierstadium waar ik eerder over sprak. We kunnen ons nu bevrijden van dit stadium en door-groeien met z'n allen, althans degene die hier voor gaan kiezen, om ons te ontwikkelen in het mensstadium. We komen in een hogere frequentie met z'n allen die gelijk gestemd is met de Aarde. We zullen leven in ons paradijs en meer verbonden zijn met alles om ons heen, uit respect voor het grote Al.

Het mensstadium is een stadium waar we er voor elkaar zijn, waar we de zwakkere onder ons ondersteuning geven. We ontwikkelen ons als collectief en als individu. Een collectiviteit die door alle mensen gedeeld en gedragen wordt, er is geen agressie, oorlog, haat, jaloezie of afgunst. Er heerst liefde, vrede, zowel naar de Aarde als naar elkaar als naar onszelf.

Onze gezondheid zal dan weer gaan toenemen als we als eenheid samenleven met elkaar en onze Aarde. De tijd van spanningen en conflicten nemen af en we kunnen samen onze wereld herscheppen zoals wij het op dat moment zien.

CONCLUSIE

Het is goed geweest voor mij om zoveel tijd en energie in deze scriptie gestoken te hebben. Het is alleen vervelend geweest dat ik niet eerder de originele Duitse tekst gezien heb van de paragrafen die ik onderzocht heb. In mijn eerste scriptie, die ik naar de Nederlandse vertaling gemaakt heb, heb ik de tekst hier en daar verkeerd geïnterpreteerd t.o.v. de Duitse versie. Hierdoor heb ik verkeerde conclusies getrokken en klopte het beeld dat ik van de Dynamus had niet met de Duitse versie. Dit beeld heb ik gelukkig kunnen herzien in deze scriptie. De meeste vragen die ik me aan het begin stelde kan ik nu wel beantwoorden.

Het Organon der Geneeskunst van Hahnemann is mij een stuk duidelijker geworden. Het begrip Dynamus is voor mij nu een levendig beeld geworden door de wezensdelen te verbinden met § 9. t/m § 16. Het is mijn manier geweest om inzicht in de Dynamus te krijgen. De levenskracht is overal om ons heen. In de Nederlandse vertaling is dat de spirituele levenskracht. Door deze levenskracht kan al het levende op aarde leven. Het leven komt tot stand door een kosmische kracht en een aardse kracht die zich verbinden in een organisme. In elk organisme heerst de aansturende kracht over zijn geheel. Bij de plant is dat het etherlichaam waarin het beeldkrachtenlichaam werkzaam is, bij het dier het astrale lichaam waarin de ziel de verbinding legt met de buitenwereld van het dier.

Bij de mens gebeurt dit door het 'ik' (geistartig) die heerst in de levenbrengende levenskracht (het levensbeginsel). Het 'ik' zoekt een ik-organisatie uit waarin het 'ik' werkzaam wordt, waardoor het 'ik' kan leven.

Eerst is deze spirituele levenskracht nog buiten het lichaam en door de verbinding met de ik-organisatie is de levenskracht in de mens. In de spirituele levenskracht blijft nog een deel van onze Geest achter en deze kan zich met het individuele 'ik' verbinden. Ik denk dat door deze verbinding ook de intuïtie ontstaat. En volgens mij wordt ons levenspad ook door dit deel van onze Geest 'uitgestippeld' om te kunnen komen tot de volledige ontwikkeling van ons 'ik' op aarde. Er is en blijft een spirituele levenskracht buiten de mens van waaruit wij onze levenskracht krijgen, in de mens heerst deze levenskracht onder invloed van het individuele 'ik' (geistartig).

Door dit 'ik' verschijnt het individuele van elke mens wat zichtbaar wordt tijdens het leven van deze mens in: gezondheid, ziekte en in alle eigenschappen, kwaliteiten die deze mens bezit (elke mens is uniek).

De Dynamus, het levensbeginsel, de levenskracht zijn alledrie hetzelfde en volgens mij kan ik daar de ik-organisatie waarin het individuele 'ik' werkzaam in is aan toe voegen.

De Dynamus is de totaliteit van:

- de universele geestkracht
- de etherkracht
- de astrale kracht
- het individuele 'ik'.

De Dynamus staat onder leiding van onze Geest, die als het individuele 'ik' werkzaam is in de ik-organisatie. De ik-organisatie is ons eigen opgebouwde menselijk lichaam. De ik-organisatie die als drager het bloed heeft.

Het individuele menselijke lichaam die is opgebouwd uit:

- het fysieke lichaam
- het etherlichaam
- het astrale lichaam
- de ik-organisatie.

In de mens geeft ons individuele 'ik', die werkzaam is in de ik-organisatie, leiding aan het geheel.

Het 'ik' verbindt zich met al zijn 'lichamen' waarvan de ik-organisatie de hoogste in hiërarchie is. Ik heb zelf mijn lichaam ontwikkeld zoals dit nu is waardoor ik op aarde kan bestaan, kan voelen en handelen en door mijn denken me bewust ben van mezelf en mijn omgeving.

Door dit inzicht is het voor mij nu mogelijk om de zieke mensen te begrijpen en te verstaan in hun symptomen, die hun Dynamus mij laat zien. Die hun individuele 'ik' blootlegt.

Door inzicht in de Dynamus ben ik anders naar de werking van de geneesmiddelen gaan kijken, deze beïnvloeden het wezenlijke van de mens (zijn 'ik'). Wat wil deze mens veranderen en welk middel kan hem daar het beste bij helpen. Wij moeten heel goed naar de hulpvraag luisteren van die persoon, wat wil die persoon en hoe ver wil die persoon gaan. We kunnen alleen ons inzicht geven aan die persoon waarop hij of zij mag beslissen wat er gedaan mag worden.

Ik denk dat het zinnig is om meer tijd aan de Dynamus te besteden in de opleiding. Daar het van cruciaal belang is in het menselijk lichaam, in: gezondheid, ziekte, herstel en behandeling al dan niet met medicijnen (allopathische of Homeopathische).

Door Homeopathie verkeerd toe te passen kunnen we dat wezenlijke van de mens (zijn 'ik') beschadigen (ook door allopathie). De veel gehoorde regel met betrekking tot de Homeopathie: baat het niet dan schaadt het ook niet, is voor mij nu verleden tijd.

Hoe meer we denken te weten hoe meer we ook weten wat we niet kunnen denken. Maar blijven we onze intuïtie volgen dan worden we geleid en mogen we erop vertrouwen dat onze intuïtie goed is.

Door inzicht in de Dynamus, in het individuele, ga ik ook anders kijken naar het individuele van de geneesmiddelen. Zodat ook de geneesmiddelbeelden mij nu eerder duidelijk worden.

De afzonderlijke symptomen van het geneesmiddel die ik dan kan samen voegen in een beeld, zoals ik tot het beeld van Kali Carbonicum ben gekomen. In het middel zelf zit geen levenskracht, de kracht van het middel komt van de beeldkrachten die erin zitten. Deze werken in op de Dynamus, de ik-organisatie, waarin het individuele 'ik' werkzaam is. Dit individuele 'ik' kan die beeldkrachten omvormen en integreren in zijn geheel. Mits het ziektebeeld en geneesmiddelbeeld overeenkomen, dat wil zeggen dat ze beide op de 'gezonde' mens dezelfde symptomen hebben laten zien. Zowel de ziekte als het geneesmiddel.

De ziekte is de uitingsvorm van de Dynamus, hierdoor weten we dat er van binnen disharmonie is. Deze gevoeligheid voor wat eerst buiten ons was, die de verstoring heeft veroorzaakt (de aanleiding) treft de Dynamus. Deze is op zijn beurt niet sterk genoeg om die gevoeligheid te verwerken en buiten de deur te houden (de oorzaak). De Dynamus wordt erdoor in onbalans gebracht en om zichzelf te beschermen tegen deze gevoeligheid produceert de Dynamus de ziekte. Het onvermogen van het 'ik' die in zijn samenwerkende krachten (ether-krachten en astrale-krachten en regulerende-denkkrachten) actief is wordt zichtbaar in de symptomen. Zoals het ook in de casus zichtbaar werd dat een deel van deze mens niet goed ontwikkeld was waardoor hij niet kon voelen en handelen (de ik-as werking). Alleen de zelf-as werking functioneerde bij hem; tijdens ziekte niet goed door de overheersing van zijn denken. Deze mens kon alleen maar uitvloeien als doener en denker (ether-krachten). Hij kon niet puntig worden (astrale-krachten) door het tekort aan 'ik'- werking in zijn voelen en handelen. Waardoor hij zich niet kon weren tegen de buitenwereld.

De Dynamus die toestaat dat factoren van lichamelijke-, emotionele- en of mentale aard kunnen blijven inwerken op de mens als geheel. De Dynamus kan hier niet tegen in verzet komen omdat hij nu eenmaal zo in elkaar zit als hij in elkaar zit (b.v. het individuele 'ik' heeft een minderwaardigheidsgevoel wat voortgekomen is uit onmacht).

De enige manier die de Dynamus dan nog over heeft is het produceren van symptomen om die factoren tegen te houden. Om te kunnen overleven. Op het moment dat die factoren er niet meer zijn en de symptomen blijven dan is er sprake van ziekte. Ziekte is een overdreven reageren op een voorval die er eigenlijk op dit moment niet is, maar men denkt (veronderstelt) dat die er nu is.

Ziekte is daarmee tegelijkertijd een aanval maar ook een verdediging op en van het individuele 'ik'. Ziekte werkt verstorend en ziekte werkt beschermend, door een tekort, een teveel of een destructie van het individuele 'ik' op zijn innerlijke krachten. De manier hoe het individuele 'ik' reageert zegt tegelijkertijd iets over zijn miasma, van waaruit dit 'ik' reageert.

Al deze facetten van ziek zijn moeten ook in het middel aanwezig zijn omdat het middel ook op deze gevoeligheid van de Dynamus inwerkt. Dus de symptomen, die het gevolg zijn van de verhouding ether-krachten en astrale-krachten en de manier hoe het individuele 'ik' reageert, vanuit zijn miasma.

Door deze beeldkrachten van het middel om te vormen in zijn lichamen (ik-organisatie, astrale-lichaam, ether-lichaam en fysieke-lichaam) waarin het individuele 'ik' werkzaam in is.

Door integratie van deze beeldkrachten (wat eigenlijk vormkrachten zijn) kunnen deze lichamen beter en volwaardiger met elkaar samenwerken onder leiding van het 'ik'.

De van buiten komende factoren kunnen dan beter buiten de deur gehouden worden, b.v. door te zeggen wat er niet bevalt i.p.v. het maar te laten gebeuren. En als er weer harmonie is tussen de inwendig werkende krachten zoals het 'ik' dit laat samenwerken pas dan is er sprake van gezond zijn, genezen zijn.

Niet alleen de Dynamus is voor mij nu tot leven gekomen maar ook de wezensdelen zijn voor mij sprekender geworden zoals ze in de mens werken. De wezensdelen sluiten de gedachten van Hahnemann niet uit en andersom ook niet. Ik denk dat ze zelfs samen te voegen zijn tot een geheel. Het wordt daarmee een stille kennis die op de achtergrond meewerkt aan de opbouw van de ziekte- en geneesmiddel beelden. Die de zieke mens kan doorgronden en zichtbaar kan maken wat er verstoord is, waardoor de zieke mens zich gezien en begrepen voelt.

Door het inzicht in de Dynamus waarin elk deeltje het geheel weerspiegelt zo weerspiegelt de mens zijn omgeving van het geheel. Dit geheel wat ook weer een onderdeelje is van een nog groter geheel. Wij zijn niet zomaar een onderdeelje uit het grote geheel maar een belangrijk onderdeelje hiervan. De mens is niet alleen ziek, ook de aarde is er aan onderhevig en komt na 2012 na een hevige turbulente fase weer tot rust. We zitten op dit moment al in de aanloopfase naar dit gebeuren en die zal alleen nog maar heviger gaan worden.

We leven nu met z'n allen in een merkwaardige tijd. Alle krachten komen op scherp te staan. Ieder mens moet voor zichzelf de keuze maken, wil ik zo verder leven zoals het nu is of niet. En zo niet wat kan ik daar dan aan veranderen. Als we naar elkaar kunnen luisteren en we tot een gezamenlijk standpunt kunnen komen dan is het mogelijk om met z'n allen in de nieuwe wereld te stappen, die er al in 2012 is. Hoe we die gaan vorm geven ligt aan ons.

Wij als mens hebben invloed op onze toekomst, als collectief, zoals ons individuele 'ik' invloed heeft in elke individu.

LITERATUURLIJST

- S. Hahnemann: Organon de Geneeskunde, 6de editie, derde druk, 1996, uitg. Homeovisie bv, Alkmaar
- S. Hahnemann: Organon der Heilkunst, <http://www.homeoint.org/books4/organon/>
- J.T. Kent: Grondslagen der Homeopathie, derde druk, 1992, uitg. Homeovisie bv, Alkmaar
- V. Bott: Antroposofische Geneeskunde, tweede druk, 1990, uitg. vrij Geestesleven, Zeist
- E. Marti: Nederlandse vertaling van: Die vier Äther zu Rudolf Steiner ätherlehre elementen – äther – bildekraften, Verlag Freies Geistesleben, 1974, neuaulage 1981, Basel
- F. Husemann: Das Bild des Menschen als Grundlage der Heilkunst I, Verlag Freies Geistesleben, 1979, Stuttgart
- R. Sankaran: het wezen van de Homeopathie, 1993, uitg. Elmar b.v., Rijswijk
- P. Albers: Syllabus voor de propedeuse Klassieke Homeopathie aan de H.V.N.A. (deel I), 1998, uitg. eigen beheer
- P. Albers: Syllabus voor de vakopleiding Klassieke Homeopathie aan de H.V.N.A. (deel 2) 1998, uitg. eigen beheer
- P. Albers, B. Toolenaar: Syllabus inleiding in de alternatieve geneeswijzen, 1998, uitg. eigen beheer
- D. Fleuren: Syllabus Klassieke Homeopathie, Miasma's, 29-8-1998
- D. Fleuren: Syllabus I irisdiagnose HVNA Arnhem, 18 augustus 1995
- A. Vandeursen: aantekeningen die ik gemaakt heb tijdens zijn lessen Therapeutische Vorming gedurende 5 jaar H.V.N.A. en 1 jaar de aantekeningen van zijn cursus Concept in Diagram
- J.T. Kent: Materia Medica, 1993, uitg. Elmar b.v., Rijswijk
- G. Vithoulkas: The Stolen Essences uit de Materia Medica
- W. Boericke en S.R. Phatak: de complete Materia Medica, 2000, uitg. Elmar b.v., Rijswijk
- R. Morrison: Desktop Guide, 1993, uitg. Hahnemann Clinic Publishing, Nevada City, USA
- L.F.C. Mees: Geneeskunde op de drempel, tweede druk 1985, uitg. Vrij Geestesleven, Zeist
- L. Grégoire: Inleiding in de anatomie/fysiologie van de mens, 1997, uitg. Spruyt, Van Mantgem & De Does bv., Leiden
- J.G.J. Snijders – J.C. Maaskant: Natuurwetenschappen, tweede druk 1976,
- Merck Manual: Medisch handboek, 2000, Bohn Stafleu Van Loghum, Houten/Diegem
- D. R. Goldmann: het Medisch Handboek, 2002, uitg. Kosmos-Z&K, Utrecht/Antwerpen
- Biologie voor jou, biologie voor de basisvorming
- Internet: www.vcbio.science.ru.nl/virtuallessons/leaf/photosynthesis
- M.B. Coelho: Zakwoordenboek der Geneeskunst, 25ste geheel herziene druk 1997, uitg. Koninklijke PBNA bv., Arnhem
- R.C. Otter: Het Relationele Homeopathische Woordenboek, 2de editie 2000, uitg. Lutra Services B.V., Eindhoven
- J.A.H. van Gemert: Prisma woordenboek Duits-Nederlands, 26ste druk 2002, uitg. Het Spectrum B.V., Utrecht
- A. Kolsteren: Prisma woordenboek vreemde woordenboek, 5de druk 1970, uitg. Het Spectrum n.v., Utrecht/Antwerpen

De originele Duitse tekst van Hahnemann (§9. t/m §16.) uit het Organon der Heilkunst:

§ 9

Im gesunden Zustande des Menschen waltet die geistartige, als Dynamis den materiellen Körper (Organism) belebende Lebenskraft (Autokratie) unumschränkt und hält alle seine Theile in bewundernswürdig harmonischem Lebensgange in Gefühlen und Thätigkeiten, so daß unser inwohnende, vernünftige Geist sich dieses lebendigen, gesunden Werkzeugs frei zu dem höhern Zwecke unsers Daseins bedienen kann.

§ 10

Der materielle Organism, ohne Lebenskraft gedacht, ist keiner Empfindung, keiner Thätigkeit, keiner Selbsterhaltung fähig²);

2) Er ist todt und, nun bloß der Macht der physischen Außenwelt unterworfen, fault er und wird wieder in seine chemischen Bestandtheile aufgelöst.

nur das immaterielle, den materiellen Organism im gesunden und kranken Zustande belebende Wesen (das Lebensprincip, die Lebenskraft) verleiht ihm alle Empfindung und bewirkt seine Lebensverrichtungen.

§ 11

Wenn der Mensch erkrankt, so ist ursprünglich nur diese geistartige, in seinem Organism überall anwesende, selbstthätige Lebenskraft (Lebensprincip) durch den, dem Leben feindlichen, dynamischen *

* Was ist dynamischer Einfluß, dynamische Kraft?

Wir nehmen wahr, daß unsere Erde durch eine heimliche, unsichtbare Kraft ihren Mond in 28 Tagen und etlichen Stunden um sich herumführt und wie dagegen der Mond unsere nördlichen Meere abwechselnd in festgesetzten Stunden zur **Fluth** erhebet und in gleichen Stunden wieder zur **Ebbe** sinken läßt (einige Verschiedenheit beim Voll- und Neumonde abgerechnet). Wir sehen dieß und erstaunen, weil unsere Sinne nicht wahrnehmen, auf welche Weise dieß geschieht. Offenbar geschieht es nicht durch materielle Werkzeuge, nicht durch mechanische Veranstaltungen, wie menschliche Werke. Und so sehen wir noch viele andere Ereignisse um uns her, als Erfolge von der Wirkung der einen Substanz auf die andere, ohne daß ein sinnlich wahrnehmbarer Zusammenhang zwischen Ursache und Erfolg zu erkennen wäre.

Der kultivirte, im Vergleichen und Abstrahiren geübte Mensch, vermag allein, sich dabei eine Art übersinnliche Idee zu bilden, welche hinreicht, um, beim Auffassen solcher Begriffe, alles Materielle oder Mechanische in seinen Gedanken davon entfernt zu halten; er nennt solche Wirkungen **dynamische, virtuelle**, das ist, solche, die durch absolute, spezifische, reine Macht und Wirkung des Einen auf das Andere, erfolgen. So ist z.B. die dynamische Wirkung der krankmachenden Einflüsse auf den gesunden Menschen, sowie die **dynamische** Kraft der Arzneien auf das Lebensprincip, um den Menschen wieder gesund zu machen, nichts als Ansteckung und so

ganz und gar nicht materiell, so ganz und gar nicht mechanisch, als es die Kraft eines Magnetstabes ist, wenn er ein, in seiner Nähe liegendes Stück Eisen oder Stahl mit Gewalt an sich zieht. Man sieht, daß das Stück Eisen von einem Ende (Pole) des Magnetstabes angezogen wird; aber **wie** es geschieht, sieht man **nicht**. Diese unsichtbare Kraft des Magnets bedarf, um das Eisen an sich zu ziehen, keines mechanischen (materiellen) Hilfsmittels, keines Hakens oder Hebels; sie zieht es an sich und wirkt so auf das Stück Eisen, oder auf eine Nadel von Stahl mittels einer reinen immateriellen, unsichtbaren, geistartigen, eignen Kraft, das ist **dynamisch**, theilt auch der Stahl-Nadel die magnetische Kraft eben so unsichtbar (dynamisch) mit; die Stahl-Nadel wird, auch wenn der Magnet sie nicht berührt, auch schon in einiger Entfernung von ihm, selbst magnetisch und steckt wieder andere Stahl-Nadeln mit derselben magnetischen Eigenschaft (dynamisch) an, womit sie vom Magnetstabe vorher angesteckt worden war, so wie ein Kind mit Menschen-Pocken oder Masern behaftet, dem nahen, von ihm nicht berührten, gesunden Kinde, auf unsichtbare Weise (dynamisch) die Menschen-Pocken oder die Masern mittheilt, das ist, es in der Entfernung ansteckt, ohne daß etwas Materielles von dem ansteckenden Kinde in das anzusteckende gekommen war, oder gekommen sein konnte, so wenig als aus dem Pole des Magnetstabes etwas Materielles in die nahe Stahl-Nadel. Eine bloß spezifische, geistartige Einwirkung theilte dem nahen Kinde dieselbe Pocken- oder Masern-Krankheit mit, wie der Magnetstab der ihm nahen Nadel, die magnetische Eigenschaft.

Und auf ähnliche Weise ist die Wirkung der Arzneien auf den lebenden Menschen zu beurtheilen. Die Natur-Substanzen, die sich uns als Arzneien beweisen, sind nur Arzneien in sofern sie (jede eine eigne spezifische) Kraft besitzen, das menschliche Befinden zu ändern durch dynamische, geistartige Einwirkung (mittels der lebenden, empfindlichen Faser) auf das geistartige, das Lehen verwaltende Lebensprincip.

Das Arzneiliche jener Natur-Substanzen, die wir im engern Sinne Arzneien nennen, bezieht sich bloß auf ihre Kraft, Veränderungen im Befinden des thierischen Lebens hervor zu bringen; bloß auf dieses, auf das geistartige Lebensprincip, erstreckt sich dessen, Befinden ändernder, geistartiger (dynamischer) Einfluß; so wie die Nähe eines Magnet-Poles dem Stahle **nur** magnetische Kraft mittheilen kann, (und zwar durch eine Art Ansteckung) aber nicht andere Eigenschaften, (nicht z. B. mehr Härte oder Dehnbarkeit, u.s.w.)

Und so verändert auch jede besondere Arznei-Substanz, durch eine Art von Ansteckung, das Menschen-Befinden auf eine, ihr ausschließlich eigenthümliche Weise, und nicht auf die einer andern Arznei eigne, so gewiß die Nähe eines Pocken kranken Kindes einem gesunden Kinde nur die Menschen-Pocken-Krankheit mittheilen wird und nicht die Masern. **Dynamisch**, wie durch Ansteckung, geschieht diese Einwirkung der Arzneien auf unser Befinden, ganz ohne Mittheilung materieller Theile der Arznei-Substanz.

Auf die beste Art dynamisirter Arzneien kleinste Gabe, - worin sich nach angestellter Berechnung nur so wenig Materielles befinden kann, daß dessen Kleinheit vom besten arithmetischen Kopfe nicht mehr gedacht und begriffen werden kann, äußert im geeigneten Krankheits-Falle **bei weitem mehr** Heilkraft als große Gaben derselben Arznei in Substanz. Jene feinste Gabe kann daher fast einzig nur die reine, frei enthüllte, geistartige Arznei-Kraft enthalten, und nur **dynamisch** so große Wirkungen vollführen, als von der eingenommenen rohen Arznei-Substanz selbst in großer Gabe, nie erreicht werden konnte.

Es sind nicht die körperlichen Atome dieser hoch dynamisirten Arzneien noch ihre physische oder mathematische Oberfläche (womit man die höhern Kräfte der dynamisirten Arzneien, immer noch materiell genug, aber vergeblich deuteln will), vielmehr liegt unsichtbarer Weise in dem so befeuchteten Kügelchen oder in seiner Auflösung eine aus der Arznei-Substanz glichst enthüllte und freigewordene, spezifische Arzneikraft, welche schon durch Berührung der lebenden Thierfaser auf den ganzen Organism dynamisch einwirkt (ohne ihm jedoch irgend eine,

auch noch so fein gedachte Materie mitzuthemen) und zwar desto stärker, je freier und immaterieller sie durch die Dynamisation (§. 270) geworden war.

Ist es denn unserm, als so reich an aufgeklärten und denkenden Köpfen gerühmten Zeitalter so ganz unmöglich, dynamische Kraft als etwas Unkörperliches zu denken, da man doch täglich Erscheinungen sieht, die sich nicht auf andere Weise erklären lassen! Wenn Du etwas Ekelhaftes ansiehst und es hebt sich in Dir zum Erbrechen, war da etwa ein materielles Brechmittel in Deinen Magen gekommen, was ihn zu dieser antiperistaltischen Bewegung zwang? War es nicht einzig die dynamische Wirkung des ekelhaften Anblicks auf Deine Einbildungskraft allein? Und, wenn Du Deinen Arm aufhebst, geschieht es etwa durch ein materielles, sichtbares Werkzeug? einen Hebel? Ist es nicht einzig die geistartige, dynamische Kraft Deines Willens, die ihn hebt?

Einfluß eines krankmachenden Agens verstimmt; nur das zu einer solchen Innormalität verstimmte Lebensprincip, kann dem Organism die widrigen Empfindungen verleihen und ihn so zu regelwidrigen Thätigkeiten bestimmen, die wir **Krankheit** nennen, denn dieses, an sich unsichtbare und bloß an seinen Wirkungen im Organism erkennbare Kraftwesen, giebt seine krankhafte Verstimmung nur durch Aeüßerung von Krankheit in Gefühlen und Thätigkeiten, (die einzige, den Sinnen des Beobachters und Heilkünstlers zugekehrte Seite des Organisms), das ist, durch **Krankheits-Symptomen** zu erkennen und kann sie nicht anders zu erkennen geben.

§ 12

Einzig die krankhaft gestimmte Lebenskraft bringt die Krankheiten hervor ¹⁾,

1) Wie die Lebenskraft den Organism zu den krankhaften Aeüßerungen bringt, d.i. wie sie Krankheit schafft; von diesem **Wie** und **Warum** kann der Heilkünstler keinen Nutzen ziehen und sie wird ihm ewig verborgen bleiben; nur was ihm von der Krankheit zu wissen nöthig und völlig hinreichend zum Heilbehufe war, legte der Herr des Lebens vor seine Sinne. so daß die, unsern Sinnen wahrnehmbare Krankheits-Aeüßerung zugleich alle innere Veränderung, das ist, die ganze krankhafte Verstimmung der innern Dynamis ausdrückt und die ganze Krankheit zu Tage legt. Hinwiederum bedingt aber auch das Verschwinden aller Krankheits-Aeüßerungen, das ist, aller vom gesunden Lebens-Vorgange abweichenden, merkbaren Veränderungen mittels Heilung, eben so gewiß die Wiederherstellung der Integrität des Lebens-Princips und setzt folglich die Wiederkehr der Gesundheit des ganzen Organism nothwendig voraus.

§ 13

Daher ist Krankheit (die nicht der manuellen Chirurgie anheimfällt), keinesweges wie von den Allöopathen geschieht, als ein vom lebenden Ganzen, vom Organism und von der ihn belebenden Dynamis gesondertes, innerlich verborgnes, obgleich noch so fein gedachtes Wesen ein Unding ²⁾,

2) *Materia peccans!*

was bloß in materiellen Köpfen entstehen konnte und der bisherigen Medicin seit Jahrtausenden alle die verderblichen Richtungen gegeben hat die sie zu einer wahren Unheilkunst schufen) zu betrachten.

§ 14

Es giebt nichts krankhaftes Heilbare und nichts unsichtbarer Weise krankhaft verändertes Heilbare im Innern des Menschen, was sich nicht durch Krankheits-Zeichen und Symptome dem genau beobachtenden Arzte zu erkennen gäbe, - ganz der unendlichen Güte des allweisen Lebenserhalters der Menschen gemäß.

§ 15

Das Leiden der krankhaft verstimmten, geistartigen, unsern Körper belebenden Dynamis (Lebenskraft) im unsichtbaren Innern und der Inbegriff der von ihr im Organism veranstalteten, äußerlich wahrnehmbaren, das vorhandene Uebel darstellenden Symptome, bilden nämlich ein Ganzes, sind Eins und Dasselbe. Wohl ist der Organism materielles Werkzeug zum Leben, aber ohne Belebung von der instinktartig fühlenden und ordnenden Dynamis so wenig denkbar, als Lebenskraft ohne Organism; folglich machen beide eine Einheit aus, obgleich wir in Gedanken diese Einheit, der leichtern Begreiflichkeit wegen in zwei Begriffe spalten.

§ 16

Von schädlichen Einwirkungen auf den gesunden Organism, durch die feindlichen Potenzen, welche von der Außenwelt her das harmonische Lebensspiel stören, kann unsere Lebenskraft als geistartige Dynamis nicht anders denn auf geistartige (dynamische) Weise ergriffen und afficirt werden und alle solche krankhafte Verstimmungen (die Krankheiten) können auch durch den Heilkünstler nicht anders von ihr entfernt werden, als durch geistartige (dynamische),*

* M. s. Anm. zu § 11

virtuelle) Umstimmungskräfte der dienlichen Arzneien auf unsere geistartige Lebenskraft, percipirt durch den, im Organism allgegenwärtigen Fühlsinn der Nerven. Demnach können Heil-Arzneien, nur durch dynamische Wirkung auf das Lebensprincip Gesundheit und Lebens-Harmonie wieder herstellen und stellen sie wirklich her, nachdem die unsern Sinnen merkbaren Veränderungen in dem Befinden des Kranken (der Symptomen-Inbegriff) dem aufmerksam beobachtenden und forschenden Heilkünstler, die Krankheit so vollkommen dargestellt hatten, als es um sie heilen zu können, nöthig wahr.